

Skoleringshefte nr. 1

**for Rød Ungdom
aktivister i valgkampen
1999**

Innholdet i heftet :

- s.4: Hvorfor vi stiller til valg / Om valget 99
- s.5: Lokalvalg i sikte
- s.7: Hvorfor er vi revolusjonære?
- s.9: Er ikke parlamentarismen demokratisk?
- s.11: Væpna revolusjon?
- s.12: Sovjet og Kina og slikt
- s.13: Nei - regjeringa som sa ja
- s.15: Jentekamp i valgkampen.
- s.19: Antirasisme i valgkampen.
- s.20: Hvordan kan vi møte Frp?
- s.27: En voldsbølge?
- s.32: Lik Rett til Utdanning.
- s.34: Reform 94

- s.35: Om skoledebatter
- s.35: Skolevalgsinnlegg
- s.36: Startinnlegg
- s.38: Herskerteknikker i skoledebatter
- s.39: Om å snakke for store forsamlinger
- s.41: Til skoledebattanter
- s.43: Retorikken i heftene
- s.44: Debatt-trening

Lure adresser å ha i valgkampen:

Rød Ungdom: raud@ungdom.org / www.raud.ungdom.org
Osterhausgt.27, 0183 Oslo
tlf 22 98 90 70 / faks 22 98 90 55

Rød Valgallianse: tlf 22 98 90 50 / www.rv.no

Rød Ungdoms valgkampnettverk: valg99@feskar.net

Klassekampens arkiv: www.klassekampen.no
Klassekampen: tlf 22 05 95 00

Statistisk sentralbyrå: 22 86 45 00 / 62 88 50 00

Antirasistisk senter: 22 11 60 00

Kontakt andre partier for å få programmer, uttalelser:

Norges kommunistiske parti	55327489
Sosialistisk Venstreparti	22206979
Arbeiderpartiet	22940600
Senterpartiet	22989600
Venstre	22404350
Kristelig folkeparti	23102800
De Grønne	22429758
Høyre	22829000
Fremskrittspartiet	23135400

Fram for Rød Ungdom!

Til valgkampen 1999 har vi laga dette skoleringsheftet (og det kommer flere) og en valgkampveiledning. Heftene er laga for alle Rød Ungdommere som skal delta i valgkampen. De er lure å lese om du skal stå på stand, være på åpne møter, diskutere i klassen din, men mye er retta inn på alle som skal delta i skolevalgdebatter, med tale/debatt - tips og forslag til innlegg og mulig retorikk. Heftene inneholder fakta om de andre partia, om det å drive revolusjonær valgkamp, om politikken til Rød Ungdom. Dette heftet er det første og inneholder artikler om valgkampen, hvorfor RV stiller til valg. I tillegg til tale og debatt-teknikk og politiske problemstillinger for valgkampen. Les det og bruk det - det er laga for at RUere skal kjenne seg trygg på kunnskapene sine, trene seg på debatter og avsløre hykleriet i valgkampen. Men aller viktigst er at du stoler på egne krefter, tror på det du sier og bruker valgkampen til å vise Rød Ungdom.

Diskuter med folk

Valgkampen er en genial mulighet til å diskutere politikk med folk. Folk flest er mer opptatt av politikk i valgkampen enn på noe annet tidspunkt og er nysgjerrige på hva Rød Ungdom mener. Vi får masse verdifull erfaring og får skjerpa egen argumentasjon, vi finner mer ut om hva vi mener og hva folk er opptatt av. Vi trenes i å bli flinke debattanter, vi lærer hvordan vi kan ta utgangspunkt i folk sine krav og argumentere for sosialismen og Rød Ungdom sin politikk ut fra det.

Aktiviser!

Under valgkampen trenger Rød Ungdom mange slags aktivister og mye ulik aktivitet:

- Vi må stå på gata og dele ut løpesedler (Rød Ungdom og RV), selge Rebell, holde appeller og diskutere med folk.
- Vi må ha folk til å dra ut i skolevalgsdebattene.
- Vi må ha folk som er med på skolene og deler ut løpesedler, diskuterer med folk før og etter skoledebatten.
- Vi må ha åpne møter, bøllekurs og studiesirkler i etterkant av skoledebattene, så alle som er interesserte i Rød Ungdom får et tilbud med en gang.

Målet er å sitte igjen med et sterkere Rød Ungdom etter valgkampen. Både fordi vi har fått med mange nye folk, og fordi vi som var med fra før har lært mye gjennom arbeidet med å bygge organisasjonen, diskutert politikk og brynt oss i skoledebatter.

Dette heftet

I dette heftet har vi forsøkt å samle en del artikler om grunnleggende spørsmål for RU og for at vi driver valgkamp. I tillegg har vi samla de viktigste politiske områdene for Rød Ungdom: jentekamp, antirasisme og interessekamp. Vi har samla så mye retorikk og fakta som mulig, men det vil komme utdypende artikler, viktige krav, forslag til innlegg og mulig retorikk i de neste heftene..

Lykke til!

Johanne Bergkvist
for Sentralstyret

Lesetips Lesetips Lesetips Lesetips Lesetips Lesetips Lesetips Lesetips Lesetips Lesetips

Bruk Rebell som infobank!

Rebell 2/99 :

Nato bombing
Sosialisme i vår tid!
Vold+Innvandrer=Sant?
Samfunnet er heterofilt
-om Homofiles levekår
Kurdistan
Abortkamp

Rebell 1/99:

Schengen

Rebell 4/98:

To tredjedelssamfunnet eller klassesamfunn

Rebell 2/98:

Interessekamp
Kapitaøismen - svart på kvitt
Porno
Klasser og klassekamp
En troverdig sosialisme
Hva vil Rød Ungdom

Rebell 3/97:

Om valgkampen 1997
Norsk Imperialisme
Ungdom i arbeid
Norsk rasisme i Sápmi

Rebell 5/96:

Skattepolitikk

Rebell 1/96:

Privatisering

Rød Ungdom materiell:

Bøllepakka
Grunnsirkelen
Ungdom i Arbeid - hefte
Kvinnekamp - hefte
Stopp NATOs bombing av Jugoslavia -
omfattende løpeseddel
Nytt skolehefte

RV hefter:

Torstein Dahle: Folkevalgtkonferansen
Fattig og rik - rapporten
Om statsbudsjettet
6-timers arbeidsdag

Hvorfor vi stiller til valg

RV er revolusjonært, og mener den borgerlige parlamentarismen bare er et demokratisk skalkeskjul for et tvers igjennom udemokratisk klas-sesamfunn. Hvorfor mener vi like-vel at det er riktig å stille til valg?

Det er ingen i RV som tror at de kan forandre verden gjennom parlamentarisk arbeid. Likevel bruker vi ganske mye krefter i disse organene, og spørsmålet om hvor stor nytte vi har av det blir diskutert mye. Slik har det vært siden RV stilte til valg første gang i 1973.

Noen revolusjonære vil hevde at man skal konsentrere all poli-tisk aktivitet i arbeid "på grasrota" og holde oss unna det borgerli-ge styre og stel. Dette utgangspunktet er det viktig å ta hensyn til. Det er kun gjennom en kobling mellom aktivistmiljøer og "politi-kerne" at det har noen mening for et revolusjonært parti å delta i parlamentariske organ. Det dreier seg om å ta med seg folks kamp inn i kommunestyre og fylkesting og kjempe kampen videre der også.

Talerstol til folk

Media og folk flest tror at de politisk valgte organene er stedet der de viktige beslutningene tas, og retter derfor den politiske opp-merksomheten sin dit. Derfor er dette en viktig talerstol for RV og Rød Ungdom. Å delta i kommunestyre, fylkesting og storting gir oss en mulighet til å nå ut til folk med vårt politiske budskap. RV brukte ikke taler-stolen på stortinget for å diskutere med stortingsrepresentantene og bruker ikke tida i kommunestyre til å kompromisse med de andre partia, men for å nå ut til folk med politikken vår. At RV har "politikere" som feks. Erling Folkvord gjør det lettere for oss å komme ut gjennom media, og dermed ut til folk flest. Denne muligheten er det viktig å utnytte.

En viktig del av det parlamentariske arbeidet består i å ta imot henvendelser fra folk som merker utslagene av kapitalismen på kroppen. Det jobbes systematisk med disse henvendelsene og man forsøker hele tiden å samle folk til felles kamp mot råttenskapen. Kommunestyregrupper har gjort viktig arbeid av denne typen feks. i forhold til Reform-97, skolenedleggelse og ulike lokale saker.

Avsløre "demokratiet"!

Å delta i kommunestyre og fylkesting gir oss en unik mulighet til å avsløre det borgerlige demokrati for det det virkelig er. Det at vi er der og sier sannheten om makten som ligger der (eventuelt ikke ligger der), om hvilket falskt demokrati vi lever i Norge, har mye større tyng-de når vi har deltatt der i mange år, enn hvis vi bare hadde stått på sidelinjen og sagt at dette er noe dritt.

En av grunnene til at Erling kom seg inn på stortinget og at han har så mye støtte i ulike miljøer, har helt klart sammenheng med det arbeidet som ble gjort i forbindelse med korrupsjonsavsløring-ene i Oslo kommune. Offentlige verv gir oss mye større innsyn i forvaltning og dokumenter enn hvis vi «bare» var revolusjonære på gaten. Og RV bryter taushetsplikten som bystyre og storting av og til kommer trekkende med, hver gang vi mener de skjuler infor-masjon folket skal ha tilgang til.

Penger

Å sitte i kommune- og fylkesting og på Stortinget er også nyttig for RV på den måten at vi får penger for det. Plassen på Stortinget har betydning en viktig styrking av RVs økonomi. Samtidig vil vi all-tid jobbe for å ha en sterk sjølstendig økonomi. Et revolusjonært parti kan aldri være økonomisk avhengig av staten, fordi staten er en klassestat som vil bekjempe enhver revolusjonær bevegelse den ser som en trussel mot interessene til eierklassen. (Noe Lund-rap-portens avsløringer av overvåkinga av revolusjonære i Norge burde gjøre klart for de fleste.....)

Valgkampen; en talerstol

Å drive valgkamp handler for Rød Ungdom og RV om mye mer enn å få folk valgt. Valkampen er en unik sjanse til å nå ut til folk med det vi står for. Både valgsendinger på tv og radio, avisene, skolevalg og folke-møter som arrangeres rundt omkring gjør det mulig å nå ut til folk. Dette er sjanser vi ville gått glipp av hvis vi ikke hadde deltatt i valgene. Folk er nysgjerrige på politiske spørsmål i valgkampen, og vi får muligheten til å spre løpesedler om bøllekurs, invitere til studiesirkler.

Det er også viktig at RV bygger og styrker partiorganisasjonen gjennom valgkampen. At vi bygger opp aktivistnettverk, treffer folk på stands og deltar i skolevalg gjør at vi kommer styrket ut av en valgkamp uansett om vi får inn representanter eller ikke.

Om valget 99

Rød Valgallianse stiller 89 rene RV-lister og deltar på 8 felleslister. Det er en økning på 21 lister sammenlikna med forrige kommune- og fylkestingsvalg. Det er lister i alle fylker, lister i alle de folkerikeste kommunene i hvert fylke, og lister i nesten alle store byer. Nesten alle videregående skoler og noen ungdomsskoler arrangerer skoledebatter og skolevalg. Valgdagen er mandag 13. september og skoledebattene blir stort sett gjennomført i slutten av august.

Hvem skal vi møte i valgkampen? Vi har fått en herlig ny regjering og en del av vår retorikk mot Arbeiderpartiet blir kanskje litt malplassert i debattene. I dette heftet har vi forsøkt å lage en oversikt over den nye regjeringas politikk. Kom gjerne med tilbakemelding om hvordan «NEI» - regjeringa skal møtes av oss. Media har allerede meldt at innvandring og kriminalpolitikk kommer til å bli valgets hovedtema. Frp kommer til å svinge sine kapper etter vinden, bli møtt av resten av panelets moralske forargelse. Hvordan skal vi ta Frp? Hvordan skal vi unngå å bli moralske mus på sidelinja? Interessekamp, jentekamp og antirasisme kommer til å bli sentrale saker for Rød Ungdom å markere seg på og kommer til å prege materiellet vi vil gi ut.

Lokalvalg i sikte

Av Aslak Sira Myhre

Valget høsten 99 er et kommune og fylkestingsvalg, det skal velges en god del titusen kommunestyrerepresentanter og en del tusen fylkestingsrepresentanter. I likhet med kjendispolitikeren på stortinget, så har ikke disse særlig mye makt, men de slipper ikke en gang til på fjernsyn. Livet som kommunepolitiker for AP eller de andre er en anonym byråkrattlivelse. Bedre går det ofte for Rvs representanter, opprørere lager bråk, får oppmerksomhet og oppnår til og med resultater i den grå kommunehverdagen. Men det er begrensa hva en kan oppnå gjennom et kommunestyre. De er bundet på hendene og føtter av økonomi, skatt og stat. Foran skolevalga kan det være griet å ta en liten gjennomgang av hva de forskjellige faktisk gjør og hvem som bestemmer hva i Norge.

1. Forvaltningsnivåer.

Når akademikere og lærer skal vanskeligjøre verden slik at de etterpå kan brife med kunskapen sin om den, sier de at vi Norge har tre forvaltningsnivåer. Oversatt til norsk betyr dette at vi har tre forskjellige institusjoner, organer eller forsamlinger som er valgt av folk og som (i teorien) har makt over folk. Det er storting(stat) kommunestyre(kommune) og fylkesting(fylke). Disse tre har forskjellige oppgaver og har ansvar for hver sin del av velferden vår.

Kommunen

I bønn i systemet er kommunestyret. Det er valgt av innbyggerne i en kommune, og skal fordele og utvilevelferdne i kommunen. Kommunestyret møtes ca 1 gang i måneden, og diskutere alt fra hvilken farge det skal være på rådhuset, via sykkelstier til boligbygging og aldershjem.

Kommunen har ansvaret for et enormt stort saksfelt, som inkluderer de fleste tinga du har å klage på i dagliglivet. Blant annet:

- aldershjem/sykehjem (dvs eldreomsorg)
- barne og ungdomskole
- legetjenester/helsetjenester på skolen
- veier
- næringspolitikk (handel, parkering)
- bygging (boliger, kjøpesente, gir tillatelser)
- kommunikasjon internt i kommunen, kollektivtransport (sammen med fylket)
- oppfølging og integrering av innvandrere / flyktninger
- Kulturbudsjett, inkludert biblioteker, ungdomskulturtilbud

Fylket

Fylket er det mest gudsforlatte stedet man kan finne politikere. Den viktigste debatten som går om fylkeskommunen nå, er hvorvidt den skal legges ned. For de store partiene er fylkestinget en parkeringsplass for politikere som ikke har fått plass på Stortinget og som er for dårlige til å sitte i kommunestyret lenger. Sånn sett et sysselsettigstiltak.

For RV er det en unik mulighet til å sette søkelys på og jobbe med 3 viktige saksområder:

-Sjukehus. Sjukehusa er eid av Fylket, og det foregår nå ei storstilt sentralisering av disse i hele landet.

-Videregående skole. Det er fylket som har måttet gjennomføre refrom 94, det er fylkestinget som står ansvarlig for måltall, skolenedleggelse og papirpenger.

-Samferdsel. Veier, bruer og kollektivtransport er i stor grad et fylkekommunalt ansvar. Det gjør at mye av miljøpolitikken havner her.

Sjøl om Kommunen og fylkeskommunen sitter med ansvaret for det meste av velferden vår, så er det ikke dermed sagt at de har makt i disse organa. Stortinget vedtar nemlig det desidert viktigste dokumentet hvert år. Statsbudsjettet. I statsbudsjettet blir det bestemt hvor mye penger de forskjellige kommunene, fylkeskommunene og etatene skal få. Og hva som er mulig å gjøre lokalt avgjøres av hvor mange penger man får sentralt. I tillegg vedtar stortinget lovene og reformene som kommunene skal rette seg etter. reform 94 er for eksempel en reform som er vedtatt av kjendispolitikeren på stortinget, mot mange av lærerne og fylkeskommunene sin vilje. Etter at de har vedtatt den dårlige reformen, så følger ikke stortinget opp med de pengene det koster. det gjør at fylkeskommunen enten må spare penger et annet sted, eller at de likevel ikke kan gjøre alt de er forplikta til i reformen. Stortinget bestemmer altså hvilken velferd vi har krav på(lover), hvordan denne velferden skal gis (reformer) og hvor mye penger som kan brukes på den (budsjett).

2. Økonomi

Dette bringer oss over til (faen dette høres ut som ei lærebok) del to, nemlig finansieringsystemet. det er som kjent sånn at fine ord uten penger ikke engang er verdt papiret det er skrevet på (det er jo nemlig oppbrukt, i og med at det er skrevet på). Og mye av de nedskjæringene og nedleggelsene av velferd (f.eks. skoler, ungdomshus, og sjukehus) skyldes mangel på penger. Her er kommunen sine budsjetter det aller viktigste. Etter at statsbudsjettet har blitt lagt fram og vedtatt blir det nemlig til kommunebudsjetter rundt omkring i hele landet. Og staten setter stort sett sparekniven på kommunene hvert eneste år.

Norge er et av verdens rikeste land. På den ene sida så har vi over 200 milliarder sylta ned i et oljefond, på den andre sida blir det både for 1998 og 99 vedatt statsbudsjetter som «strammer» inn økonomien. Å stramme inn økonomien betyr å spare penger, Å spare penger betyr at det blir mindre penger til velferd for folk, og at folk enten må betale mere sjøl, eller at velferdstilbud blir lagt ned. Når et tilbud blir lagt ned, f.eks. rockeverksted, så betyr ikke det at ungdom slutter å spille musikk, men det betyr at bare de som har råd til å betale alt sjøl får tak i instrumenter og øvingslokaler. På samme måten så er det sånn at år det blir mindre penger til eldreomsorg, så blir det høyere egenandeler på sykehjem, aldershjem og medisiner. Det betyr igjen at de gamle må betale enda mere rett og slett for å få lov til å være gamle.

På 90 tallet har Norge sine oljeinntekter bare økt, men det har likvel ikke blitt mere penger til offentlig sektor og velferd.

med seg de midlene som skal til. Tvert imot har det kommunal skattøret blitt redusert og økte utgifter ikke kompensert. Det er nemlig sånn at det vi betaler i skatt blir fordelt mellom de tre «forvaltningsnivåene» staten får noe, fylket noe og kommunen noe. Dette er det staten og stortinget som bestemmer. Siden 89 har det kommunale skattøret, den delen av skatten som kommunen får beholde, blitt redusert. Samtidig skal de pengene kommunen får beholde, rekke til stadig mer. Da blir ting lagt ned, avgifter lagt på eller ting solgt. I dag fører dette til privatisering. I Asker? driver reinholdsfirmaet IS et gamlehjem, det blir stadig flere private skoler, og folk betaler mer og mere i privat pensjonforsikring, for medisiner eller for legeklinikker. Når staten sylter ned penger i oljefond istedet for i velferd, vil de rikeste ta seg av velferden sin sjøl, mens vi andre vil måtte slite med dårligere offentlig tilbud.

Det er ikke sant at det offentlige i Norge er veldig stort. Når en snakker om at staten kontrollerer 50% av verdiskapinga er dette bare fordi staten driver så mye bussniss. Det er Statoil, Hydro og statens bankaksjer som gjør den stor, ikke det vi kaller offentlig sektor. Kommunens andel av BNP har ligget stablt rundt 19% siden slutten av 70 tallet. den store forskjellen er at kommunen har mye mere å gjøre nå enn da. Den offentlige sektor i Norge blir mindre og fattigere, ikke større slik mange påstår.

3. Lokalvalg er ikke lokalvalg

Mange prøver å si at man ikke skal blande rikspolitikere og rikspolitik inn i lokalvalga. Vi skal jo tross alt velge lokale politikere til våre kommunestyre. RV mener at det er noe tull. valg handler om helhet i politikken. Lokale venstrepolitikere vil kanskje si at de trenger mere penger til kommunen, at de vil ha mere til miljø og kultur tiltak og at de skal jobbe for det lokalt. Men det hjelper lite når Venstre på stortinget stemmer mot å bevilge penger. Kommunene har måttet gjennomføre store reformer (reform 94, psykiatri reform, 6 årsreform og hvpu reform) uten at de har fått

til dette. Lokalpolitikere er med i partier og må ansvarligjøres for det partiene deres gjør på stortinget. Og lokalpolitikken kan ikke føres utenom sentralpolitikken. Så lenge overskuddet i Norge stjelse fra folk og syltes ned i oljefondsaksjer eller på private hender (50 milliarder i skattefritt aksjeutbytte 1998), blir kommunen fattig. Politikken henger sammen, og det er stortinget som sitter med den store makta, også over kommunepolitikken. Kjendispolitikeren bruker statsbudsjettet og lokale politikere til å gjennomføre tiltak som de ikke tør stå for sjøl, sånn som privatisering, salg av kraft stasjoner, økte egenandler etc. Hvis kommunene blir pålagt store oppgaver, og ikke får midler til å gjennomføre, må de hente penger annetsteds fra eller legge ned. Men den som pålegger oppgaven kan etterpå si, «det var ikke det jeg mente» og slik gjør stortinget.

4. Hvorfor skal RV være der?

RV kan gjennom arbeidet i kommunestyrene avsløre løgner til politikeren. Vi kan ansvarligjøre de andre for helheten i politikken. RV representanter går imot å kutte i det offentlige tilbudet, og krever istedet opprør mot staten. Vi er ikke lojale mot konge, fedreland og statsbudsjett, men mot folk i kommunen vår. Vi er som Ole Brum, og krever begge deler, så lenge det finnes 200 milliarder i oljefond og 50 milliarder årlig i privat aksjeutbytte. RV har i kommunestyre landet rundt avslørt og omgjort. Vi jobber sammen med folk mot makta, organiserer skoleopprør og eldreaksjoner. Vi slåss sammen med ungdom for ungdomshus eller kulturtilbud. Vi sitter ikke i kommunestyre for å lese papir og vedta ting som ikke betyr noe, vi krever handling og vi gjør noe sjøl. RV er ikke et parti for politikere. En RV er i kommunen er en konstant forsvarer av arbeidsfolk sine interesser, og et uromoment som vil plage de andre, men glede folk og journalister.

Kvifor er vi revolusjonære?

Kva ligg i ordet "revolusjonær", eller "sosialist"? Kvifor vil vi fjerna heile det økonomiske systemet - kapitalismen - er det ikkje mogleg å endra kapitalismen til eit godt samfunn? Denne ar-tiklen frå Rebell (litt endra) tek fram nokre av svara på desse spørsmåla. (Elles vil vi syna til grunnsirkelen.)

"Javel kapitalismen er ganske jæv-lig men det er det best mogleg eg det finst ikkje noko, alternativ." Høyr den før? Det på tide at vi sva-rer høgt og klårt: Det finst eit alter-nativ og no har vi tenkt å gjennomfø-ra det! Kapitalismen vil ikkje vara evig.

Det kapitalistiske samfunnet gjev ikkje folk retten til eit godt liv, og for mange fjernar kapita-lismen retten til eit liv i det heile teke.

Dei 358 rikaste menneska eig like mykje som den sam-la årsinntekta for land som tilsvarer 45% av jordas befolkning, alt-så 2,3 mrd. menneske. I løpet av dei siste 30 åra har det økono-miske gap, mellom dei rikaste 20% av menneska og dei fattigaste 20% auka frå 30 gongar til 60 gongar. Skilja veks ikkje berre mel-lom "nord" og "sør", men og innerter i dei rike landa. Lønsnivået i USA har sunke sidan 1975. I 1960 tente ein sjef i eit av dei største 500 selskapa i snitt 41 gongar meir enn ein arbeidar. No har dette skillet auka, sjefen er oppe i 157 gongar meir enn arbeidaren. Nesten firedobla.

Den kapitalistiske verdsøkonomien tek ikkje omsyn til at mil-jøet set grenser. Forureininga og plyndringa av ressursane er i god gang med å rasera grunnlaget for at menneske kan leva, mange sta-der på kloden. Tonnevis av matjord blir til ørken kvart år, sjølv om millionar av menneske svelt.

Finst alternativet?

I denne artikkelen skal vi freista gje eit innblikk i nokre heilt grunnleggjande ting, som gjer det lettare å diskutera store spørsmål som sosialismen og revolusjon. Vi skal ta opp nokre av dei viktigaste årsakane til at det er naudsynt å stri for at eit sosialistisk samfunn skal erstatta det kapitalistiske, eller med andre ord: Stri for at arbeidarklassen og det arbeidande folket skal ta makta over produsjonen og samfunnsutviklinga frå kapitalistane.

Kva er gale med kapitalismen?

For å seia noko om kva vi meiner med sosialisme, må vi fyrst seia noko om kva som er gale med kapitalismen. På Dagsrevyen blir arbeidsløyse, svolt og naud framstilt nær-rast som naturkatastrofer. I det offisielle biletet av verda er slike ting uunngåelege, og politikk handlar om å redusera skadane, aldri om å fjerna årsakene til faenskapen. Men svolt og arbeidsløyse er stort sett ikkje naturkatastrofer. Undertrykkjng og naud har årsaker. Årsaker som vi finn i det økonomiske systemet, i kapitalis-men. Vi skal forklåra litt om kva det er snakk om.

Kapitalismen har ein idiotisk måte å fordela eigedom på, som fører til mykje av den undertrykkjng vi meiner det er på tide å fjerna.

Eigedomen under kapitalismen er fyrst og framst privat. Den private eigedomsretten er ein heilag del av lovverket i kapitalistiske land. No snakkar eg ikkje om privat TV, bil og dokkestove. Eg snakkar om den eigedomen som er stor og viktig, den eigedomen som kan gje deg makt over andre folk sitt arbeid og forbruk. Altså eigedomen til fabrikkar og selskap, til produksjonen. Det er private kapitalistar som eig og styrer våpenindustrien, pomoin-dustrien, filmindustrien, Coca-Cola og dei internasjonale mat-selskapa, kles-gigantane, CNN og dei andre store TV-stasjonane, avisene,

plateselskapa, bilfabrikkane, reklamebyråene, flyselskapa og mange av oljeselskapa. Selskapa som produserer stål, diamantar, gull, gummi og alle moglege råvarer er og stort sett private.

Klasse mot klasse

Det typiske er altså at ein mann eig fabrikk, medan tusen kvin-ner og menn jobbar der. Han og dei har ofte motsette interesser. Dei treng høgare løn, han vil pressa løna ned. Dei treng ei sterk fagforeining og sikre arbeidstilhøve, han vil knusa eller kjøpa opp fagforeininga, og gjeme spara inn litt på tryggjingsutstyret. Dei vil halda på arbeidsplassane sine, han vil flytta fabrikk til utlandet dersom han trur dét er meir lønsamt. Men det er han som sit med makta, sjølv om arbeiderane er tusen og han er berre ein, for det er han som eig fabrikk. Difor blir det heile tida hans interesser som styrer utviklinga, med unnatak av dei gongane arbeidarane klarer å organisera ein motstand som hindrar eigaren i å gjennomføra tiltak som går utover dei.

Dette er det viktigaste klasseskiljet; mellom dei få som eig ka-pital og lever av det, og alle oss andre som må selgja arbeidskrafta vår for å leva. Skiljet går mellom eigarar og arbeidarar, eller mel-lom borgarskapen og arbeidarklassen, som er namnet på desse klassene. No finst ikkje det berre ein fabrikk i verda, det fins millionar. Og nokre av selskapa er så store at dei finst over heile kloden og har millionar av tilsette. Og over alt finn vi den same motsetnaden, mellom dei som eig og dei som arbeider. Ikkje berre i fabrikkar, også i reisebyrå, butikkar, reingjeringsfirma, kva som helst. Og ikkje berre om løn og arbeidstilhøve, sjølv om dét går att over alt, motsetnader mellom eigarklassen og det store fleirtalet syner seg i dei fleste spørsmål: Vi har interesse av frisk luft, rein mat og at ungene våre skal ha ressursar å leva av. Dei har interesse av størst mogleg fortene-ster her og no, og ofte er det mest lønsamt å hogga ned regnskogen, byggja nye motorvegar og tømme gifta rett i ha-vet. Eller kva med helsevesen, skole og andre offentlige tenester! Vi har interesse av tryggleik og likt tilbod til alle. Dei har interesse av lågast mogleg utgifter, slik at skattane blir låge. Då bli det min-dre skatt for kapitalistane, og mindre lønskrav frå arbeidarane, der-som også dei får lavare skatt. Vi har interesse av offentleg helseve-sen, dei rike vil gjeme ha privat, for då kan dei tena pengar på å eiga sjukehus, samstundes som dei rikaste kan kjøpa seg forbi hel-sekøene. Vi vil ha lik rett til utdanning, dei har interesse av eit sku-lesystem som er minst mogleg kostbart og sorterer oss best mog-leg, etter eigarane (NHO) sine interesser. Slik kunne vi heldt fram lenge, over alt ser vi den same mot-setnaden; dei som lever av arbeidskrafta si og dei som lever av å eiga kapital har motsette interesser. Og oftast er det kapitalistane som får det som dei vil, for dei har makta over eigedommen sjølv om dei er eit bitte lite mindretal.

Protittkappløpet

Og ikkje berre er det slik at klassene har motsette interesser og ei-garane har makt til å få viljen sin, det er også slik at dei er tvungne til å buka makta stort sett i kvar einaste konflikt. Det er tevlinga som tvinger eigarane til å gå laus på regnskog, lønsnivå og offent-lege budsjett. Den kapitalisten som ikkje klarer å pressa mest mog-leg ut av sine arbeidarar, som ikkje klarer å få sin stat til å gje gun-stige skattevilkår, som ikkje klarer å liggja framfor i tevlinga, blir hengjande etter, får dyrare varer enn konkurrentane, mistar mark-nader, får mindre fortene-ster, får ikkje råd til å investera i ny tekno-logi, bli hengjande endå lengre etter i tevlinga, og risikerer å gå konkurs. Difor er det heile tida eit sinnsjukt kappløp om profitten

(fortenesta). Prisen for at dei rikaste skal få halda profittjaget gåande er det det arbeidande folket over heile kloden som betaler, gjennom fattigdom, miljømord, imperialistiske krigar og jævlege levekår.

Fattigdomen blir stendig djupare og miljøkrise stendig verre, fordi det ikkje er fleirtalet som har makt over eigedommen, over produksjonen. Dersom arbeidsfolk krev høgare løn, trugar kapitalisten med å flytta fabrikk til eit land med større fattigdom og lavare lønskav. Dersom ein stat stiller harde miljøkrav, trugar kapitalisten med å flytta fabrikk til eit anna land. Og då kan vi velgja akkurat kven vi vil til Stortinget, det er uansett eigarane som sit med makta over den eigedommen som alle vi andre er avhengige av, for å få jobb, løn, skatteinntekter og naudsynete varer.

Kapitalistane har grepet om eigedommen og om media, dei har altså grepet på oss. Det kan sjå vanskelig ut å skapa ei utvikling til beste for fleirtalet. Men løysinga er ikkje så veldig innfløkt: Ta grepet frå dei!

Alternativet: Sosialismen

No har vi korne fram til kva som er det revolusjonære alternativet. Det vi vil endra er fyrst og fremst makta over eigedommen, eller eigedomstilhøva [eiendomsforholdene] som det kan kallast. La dei tusen arbeidarane eiga fabrikk i staden for han eine kapitalisten, la fleirtalet av folket styra i staden for dei multinasjonale storselskapa! Så lenge industri og anna bisniss over heile kloden blir styrt ut i frå særinteressene til den snyltande eigarklassen, er det umogleg å få eit utvikling til beste for fleirtalet. Difor er det naudsynt å endra eigedomstilhøva, kapitalistane sitt diktatur over produksjonen må bytast ut med demokrati i økonomien, altså eit verkeleg folkestyre. Kort fortalt er det dette som kallast sosialisme; at det arbeidande folket eig produksjonen og all slags bisniss i fellesskap, at demokratiet også gjeld for økonomien.

Det finst altså alternativ til kapitalismen, det finst alternativ til dei

kapitalistiske eigedomstilhøva. Vi er for at det arbeidande folket over heile kloden skal be kapitalistane om å stikke av, og styra produksjonen etter felles beste. Målet for produksjonen skal vera å fylla dei behova som folk har, for mat, hus, klede, utdanning osv, ikkje å skapa størst mogleg profitt for dei som i dag er eigarar og aksjonærar. Det kapitalistiske profittjaget, og all galskapen som fylgjer med, må erstattast av at vi i fellesskap gjer vårt beste for å laga vettuge planar for økonomien. Det er demokrati, planleggjing og diskusjon som kan gje ei utvikling til beste for fleirtalet og som ikkje raserar miljøet. Dette kan vi setja i gang med i morgon, vi kunne gjort det for 50 år sidan. Men fyrst må vi gjera slutt på at det er kapitalistane som eig og styrer produksjonen. Vi må gjera slutt på kapitalismen.

Samandrag:

Ein sosialistisk revolusjon vil seia at vi gjer produksjonen til feileseige, altså at vi gjer slutt på den private eigedomsretten som gjev kapitalistane makt over alle oss andre. Dette kan og kallast å innføra folkestyre over økonomien.

Vi er revolusjonære fordi det ikkje er mogleg å løysa miljøkrise eller fjerna fattigdom og arbeidsløyse under kapitalismen. Så lenge det rår privat makt over produksjonen blir det særinteressene til eigarklassen som styrer, og dei er ofte heilt motsette av interessene til det store fleirtalet. I tillegg er det sånn at profittjaget i tevlingsøkonomien tvingar kapitalistane til å rasera miljø og levekår, fordi ein kapitalist som vil vera "snill" kjem til å tapa i tevlinga om profitten og dermed gå konkurs.

Kampen for sosialismen handlar om å samla flest mogleg om ei slik forståing av kapitalismen, og byggja breiast moglege allansar som kan utnytta ein komande krisesituasjon (ein revolusjonær situasjon) til å ta makta over staten og produksjonen. Då kan vi innføra eit sosialistisk, demokratisk folkestyre som og styr økonomien.

Fram for et samfunn fritt for undertrykking!

Kapitalismen har no eksistert i 200-250 år utan å vere i stand til å løyse dei problema som menneska står overfor. Den har tvert imot vore og er framleis den viktigaste årsaka til at urettvisa held fram. Aldri før i historia har så mange menneske vore arbeidslause eller undersysselsett. Berre her heime i Noreg, på verdas beste vestkant har aldri før så mange menneske gått på sosialstønad, ikkje eingong i dei hårde 30-åra.

Det er ikkje folk og folk sine interesser som styrer utviklinga av verda, men interessene til eit lite mindretal av kapitalistar. Så lenge verda styrast ut i frå særinteressene til ein liten eigarklasse er det ikkje mogleg å gjere slutt på fattigdom, undertrykking og miljøproblem.

Det hastar å erstatte kapitalismen med eit økologisk berekraftig kor økonomien er samfunnseige og styrast etter demokratiske reglar, etter fleirtalet si vilje. Forsatt kapitalisme vil føre oss lenger inn i miljøkriser og krigar som vil påføre menneskene store pinsler og øydeleggje mykje av livsgrunnlaget på jorda. Derfor meiner vi i RU at det er heilt naudsynleg å gjere slutt på kapitalismen og byggje opp eit røynt folkestyre. Vi arbeidar for eit samfunn fritt for undertrykking, for sosialisme.

Er ikkje parlamentarismen demokratisk?

Rød Ungdom tror ikke at makta ligger i de valgte organa som Storting, Kommunestyre og fylkesting. Vi mener at det borgerlige demokratiet ikke er et folkestyre. En del av vårt revolusjonære standpunkt er at vi ikke tror på å endre samfunnet gradvis gjennom valg til Storting og kommunestyre. Vi tror ikke på at reformer kan forandre de grunnleggende skeivhetene i samfunnet. Vi mener at det ikke går an å avskaffe kapitalismen og skape sosialisme gjennom valg av politikere og parlamentarisk arbeid, rett og slett fordi det ikke er der spørsmålet om hvem som eier og hvem som ikke eier produksjonsmidlene blir avgjort. Vi skal her legge fram noen synspunkter som utdyper dette. Teksten er skrevet til Stortingsvalget 1997 og bærer preg av det.

1 Det er heilt usannsynleg å få til eit fleirtal av revolusjonære politikarar på Stortinget, også i situasjonar kor folkefleirtalet er revolusjonære.

Fordi:

*Herskarane lagar alltid valglover som sikrer at slikt ikkje skjer. Det kan for eksempel vera å forby revolusjonære parti som trugar med å vinna mykje oppslutnad.

*Politikarar lyg heile tida, og vil fort kunna kle seg i revolusjonære fraser for å vinna røystene frå eit revolusjonært folk, men etterpå forsvara kapitalen sin eigedomsrett kvar dag dei sit på Stortinget.

*Massemedia er styrt av anten staten eller storkapitalen, og hjelper politikarane med å lura og lyga for folket.

Likevel kan revolusjonære få stor oppslutnad i valg, til dømes er Communist Party of Nepal landets største parti. Men det er typisk at dette skjer i utfattige land som Nepal, kor borgarleg parlamentarisme ikkje er "inngrodd" og propagandakanalane (massemediene) til staten og kapitalen er mindre utbygde enn i rike land.

2 Stortinget har ikkje makt til å innføra sosialismen.

Dersom Stortinget skulle vedta at "den private eiendomsretten til produksjonsmidlene er avskaffet, det skal opprettes arbeiderråd på alle bedrifter, og det skal innføres utstrakt demokrati innenfor alle viktige økonomiske sektorer", kva ville skje då? Vil kapitalistane "leggja korta på bordet", berre gje fra seg all eigedomen sin? Nei, det vil dei ikkje. Dei vil kalla dette eit brutalt kommunistisk kupp og en fare for Verdensfreden og Demokratiet, og finna ein måte å erstatta desse politikarane på. Dette kan vera ved å skyta dei, eller det kan skje litt meir elegant.

Guatemala 1956 syner at militære overgrep er noko kapitalen tyr til, og lenge før det står om å avskaffe heile kapitalismen. Jordreformer som går "litt for langt" kan vera nok, noko dette dømet frå Guatemala syner:

USA-styrt kupp i Guatemala

I 1944 blei diktatoren Ubico avsatt ved kupp, og en radikal lærer, Arévalo, blei valgt til president. Dette var bebyggelsen på det som har blitt kalt Guatemalas "ti års vår". Under den demokratiske våren blomstra organisasjonslivet opp i Guatemala. Det blei danna en

haug nye fagforeninger, partier og folkelige organisasjoner. På landsbygda dukka det opp bondeorganisasjoner, i byene dukka det opp fagforeninger, og det kanskje mest skremmende: Kommunist! Guatemalas kommunistparti blei stifta i 1948, men hel- og halvkommunisters innflytelse strakk seg langt inn i andre folkelige organisasjoner.

Det mest skremmende for USA var jordreformen. Jacobo Arbenz, som da var president, starta en jordreform (omfordeling av jord) i 1952. Jordfordelinga var da (som nå) utrolig skjeiv hvor 2% eide 72,2% den dyrkbare jorda (mot 65% i dag). Den nye jordreformen var først og fremst retta mot de største jordeierne, og den jorda de hadde som lå brakk. Etterhvert som jorda faktisk blei fordelt brakte det sårt trengte forbedringer til et stort antall bønder. Det er beregna at 500 000 bønder nøyt godt av ny jord, av en total befolkning på 3,5 millioner.

Naturligvis møtte de nye radikale myndighetene stor motstand fra USA, og United Fruit Company. Myndighetene støtta arbeiderne på UFCo og jernbanene som nå begynte å fagorganisere seg, til stor fortvilelse for UFCo. Den amerikanske ambassaden fungerte som aktiv støtte for kompaniet. Bedre blei det ikke da staten eksproprierte [tok] 200 000 acres brakk jord fra selskapet. Staten betalte erstatning ifølge UFCos egen skatteligning på jorda, men selskapet erklærte selvfølgelig at dette var alt for lavt, USAs myndigheter (!) gikk inn og krevde 16,5 millioner dollar istedet for de 1,2 millioner Guatemala hadde betalt etter skattetaksten.

Militærkupp i 1954

Alt i alt blei den demokratiske våren for mye for USA, og de satte igang kuppforberedelser. CIA og USAs "State Department" satte igang "Operation Success" som skulle "frigjøre" Guatemala. En hær av guatemalanere i eksil og leiesoldater blei bygd opp rett på den andre sida av grensa til Honduras. Hæren blei også utstyrt med gamle amerikanske fly og piloter. I juni 1954 gikk den lille hæren inn i Guatemala. Støtta av bombefly og massivt politisk press fra USA måtte Arbenz overgi makta til militæret som utnevnte ny president.

Kuppet snudde om på hele utviklinga de siste ti åra: jordreformen blei omgjort og bare 0,5% fikk beholde jorda de hadde fått til-delt. I kjølvannet av kuppet blei 8000 tusen politiske aktivister drept og alle organisasjoner knust! USA-kuppet i 1954 knuste alle spirene til opprør og demokrati, og la grunnen for borgerkrigen og den brutale undertrykkinga som har vart fram til i dag.

(Henta fra Rebell 2-97.)

Eit slikt kontrarevolusjonært kupp vil ofte bli fylgd av arrestasjoner av revolusjonære leiarar og terror mot folket, som skremjer folk frå å gjera opprør mot urettvisa. Slik kan overklassen "stabili-sera" ein revolusjonær situasjon, og sikra makta si nokre tiår til.

Organisering nedanfrå!

Dersom vi forstår at verkeleg makt til å endra samfunnet grunnleggjande ikkje ligg i røyste-knappane på Stortinget, men i allsidig folkeleg organisering som er i stand til å møte eit kvart åtak borgarskapen og imperialistane vil setja inn mot eit rettvisst sosialistisk opprør, forstår vi også at parlamentarisk arbeid (kommunestyre, storting osv.) aldri kan bli hovudoppgåva til ein revolusjonær organisasjon. Vi må byggja vår styrke og våre alliansar i fag-

rørsla, kvinnerørsla, miljørørsla, elevorganisasjonar, bondeorganisasjonar osv, det vil si: Den revolusjonære styrken må byggjast på at folk sjølve organiserer seg. Det finst ingen annan veg, om ein ynskjer å utfordra makta til eigarklassen og innføra eit verkeleg folkestyre. Sjølsagt treng vi og å byggja opp arbeid innafør forsvaret for i størst mogleg grad hindra at militæret kan brukast mot folket, og folket må vera i stand til å møte borgarskapen militært, altså skyta tilbake om det vert naudsynt. Dette er ei ganske enkel innsikt, men utan ho blir vi aldri i stand til å avskaffa kapitalismen og skapa eit betre samfunn.

Forslag til innlegg:

Politikerforakt

Mange politikere er «bekymra over at ungdom ikke tror på politikerne», og at «det fins mye politikerforakt». Dette skal liksom være «et stort problem for vårt demokrati». Tvert imot, politikerforakt er bra! Politikerne er mennesker som får betalt for å ha makt, eller for å late som de har det, og mange av dem fortjener all mulig forakt. Det er bra for demokratiet at folk ikke stoler på politikerne. Politikerforakt er et godt utgangspunkt for å skjønne at det som trengs er at vi organiserer oss og gjør noe sjø! (Akkurat det er politikerne ganske redde for - for når ungdom organiserer seg kan vi komme til å forstyrre det politiske spillet til slips - menneskene. Sjølsagt kan det være litt ubehagelig for dem at det fins bråkete folk som stiller krav og sånn. Men vi i Rød Ungdom syns det er på tide at det blir langt mer bråk og krav og politikerforakt.) Verden forandres ikke ved at vi putter en stemmeseddel i en boks annet hvert år. Rød Ungdom kjemper for et samfunn hvor det ikke yrkespolitikere eller rikfolk som har makta, men vanlige folk som styrer.

Stå til ansvar for ugjerninger?

Forslag til svar:

Påstand: "dere vil jo ikke at folk skal stemme- for dere er jo mot demokrati - bare se på sosialismen! Pol Pot, diktatur, dette har dere aldri tatt oppgjør med!" :

"Det er helt ABSURD at du krever at jeg skal stå til ansvar for ugjerningene gjort i sosialismens navn. Det er like absurd som om jeg skulle be deg gå ned på knæene her nå og be om unnskyldning for at Unge Høyre ga ut løpeseddel til støtte for apartheid - som de gjorde. Eller at jeg skulle kreve at du måtte stå til ansvar for at UH sto og klappa da USA teppebomba Vietnam og drepte 3 millioner folk - som dere også gjorde. KRF! Be om unnskyldning for heksebrenninga i middelalderen!

Kom ikke her og beskyld meg for å være for diktatur - det blir for latterlig når alt jeg har sagt her i dag har handla om at FOLK skal ta makta SJØL, i stedenfor å la styringa fortsette å ligge i henda på pampere og pengemenn!"

Pol-Pot-svar, om Høyre og Vietnamkrigen **Mulig retorikk:**

Hver gang noen blir leder i RV, blir de spurt av «kritiske» journalister i storavisene og NRK: «Hva med Pol Pot? Angrer du på det du /evt noen andre gjorde på 70-tallet?» Det er greit å ta avstand fra Pol Pot, når hans regime tok livet av hundretusener eller millioner av folk, det var ikke bra, det var perverst. Men hvorfor er det ingen som spør hver nye leder i Høyre: «Angrer du på det du sto for på 70-tallet. USA tok jo li-vet av 3 millioner mennesker i Vietnam, og bomba Laos og Kambodsja, var det ikke feil å hulle USA?»

Under Vietnam-krigen dreiv vår bevegelse aktivt støttearbeid for folket i Vietnam. Hva dreiv Unge Høyre med da? Ullern Unge Høyre, feks., skreiv et julebrev til Den Amerikanske Ambassaden i Norge der de ønska God jul, og sendte «varme tanker til de tapre amerikanske soldatene i Vietnam» !

Så kom igjen, Unge Høyre: Forsvar at dere støtta at verdens største imperialismakt dro til andre sida av kloden og slakta, brente og torturerte millionvis av uskyldige mennesker, i Vietnam, Laos og Kambodsja! Forsvar at Høyra alltid står på den sterkeste imperialismakta si side, om det er Tyskland i 1933 eller USA un-der Vietnamkrigen! Eller angrer du på alt det fæle du har stått for?

Høyre på bødlenes side!

Vietnamkrigen er ikke det eneste eksemplet. Ta Latin-Amerika: 80.000 ble drept i borgerkrigen i El Salvador, der USA sjølsagt hadde mange fingre inne. Du har hatt diktatur, drap og alt anna enn demokrati i land som Honduras og Guatemala, uten at Høyre har protestert.

Men så, tar sosialistene makta fra diktator-regimet i Nicaragua i 1979, uten å dømme en eneste torturist til dø-den. Landet fikk flere FN-priser for sin kamp mot analfabetisme og sjukdommer. Og Høyre kritiserte sjølsagt Nicaragua hele tida. Høyre sa nei til u-hjelp til Nicaragua. Kåre Willoch sa at «menneskerettighetene var bedre under Somoza» som var diktatoren som ble styrta i 1979. Alltid for bødlene, så lenge det tjener de store og mektige og særlig USA, dét bør være Unge Høyres slagord!

(Mot UHs løpeseddel 97 «Alltid mot bødlene»)

DNA aldri mot USAs folkemord

Når det gjeld Vietnam: «Alle» meiner i dag at «krigen var feil» Men då han gjekk føre seg, var det berre ytre venstre som støtta folket i Vietnam. Høgresida støtta napalm-bombinga til USA entusiastisk, medan NATO-tilhengjarane i DNA--leiinga med kvart vart pressa til å vera «for freden», men dei tok aldri standpunkt mot USA!

Mulig retorikk:

Er Høyre forferda over at AKP tok feil i vurderinga av en bevegelse i Kambodsja på andre sida av kloden, sjø om den bevegelsen hadd stått først i kampen mot USA-imperialismen, som hadde bomba landet sønder og sammen? Da må Høyre ihvertfall være forferda over samarbeid med nazister her i Norge? Høyre gikk i liste-samarbeid med Nasjonal Samling i Bergen ved kommunevalget i 1933! (Samme år som Hitler kom til makta.)

Væpna revolusjon?

Rød Ungdom er en revolusjonær organisasjon. Begrep som «væpna revolusjon» er noe som stadig blir brukt for å drite ut Rød Ungdom og revolusjonære. Rød Ungdom ønsker en sosialistisk revolusjon. Det er det ingen tvil om. Vi mener også at når borgerskapet nekter å bøye seg for folkeflertallets demokratiske rettigheter har man en rett til å forsvare disse demokratiske rettighetene og om nødvendig gjennomføre de med makt. Det betyr ikke at vi ønsker vold, det betyr ikke at vi ikke vil at folket skal ta makta fra borgerskapet mest mulig fredelig, det betyr bare at vi mener at et folk i opprør har rett til å forsvare seg om de blir angrepet med våpen. Akkurat som et land har rett til å forsvare seg om det blir angrepet av et annet land. Og det er ikke en abstrakt teori om en fjern framtid at folkelig opprør blir møtt med vold, men bygd på en rekke historiske erfaringer.

Alt fra kuppet i Guatemala i 1956 til avsløringa av "Stay-behind"-styrkene i Norge (Rebell 4-96) gir oss grunnlag for å si at kampen for et sosialistisk folkestyre må være forberedt på å møte voldelig motstand fra herskerklassen. Og da blir det ikke et spørsmål om "vold eller ikke vold", det blir et spørsmål om å velge side.

Dette er et innlegg Pål Steigan skreiv til KK under opptrappinga av Natos angrep på Jugoslavia i april 99:

Væpna hvafornoe?

Det har vært en sikker gjenganger i alle valgkampsendinger på radio og tv. For å slippe å høre hva RV-representantene har å si om boligspekulasjon, miljøødeleggelser og kommunal korrupsjon, har man trukket en sikker vinner opp av hatten: «Ja, men dere er jo for væpna revolusjon?» Underforstått: «Dere er terrorister som vil drepe fredelige mennesker med kaldt blod.» Det har hjulpet lite at RV-representantene har forsøkt å få fram at man faktisk ville foretrekke at kapitalister og utenlandske makter bøyer seg for et sosialistisk folkeflertall og gir fra seg makta frivillig. Men at man desverre har sett tilstrekkelig mange historiske eksempler på at et lite mindretall av rikfolk har brukt vold og terror, gjerne i allianse med utenlandske makter, for å beholde rikdommene sine på tvers av folkevilljen. Og da er det man mener at det arbeidende folket må være væpnet for å hindre dette. Så langt kommer man aldri i en valgkamputspørring før hensiktene er oppnådd. Krigen mot Jugoslavia som Norge deltar i med støtte fra et overveldende flertall av stortingsrepresentantene har snudd denne situasjonen helt på hodet. Alle stortingspartiene er nå medskyldige, ikke i en teoretisk vold en gang i framtida, men i en faktisk vold her og nå. Alle unntatt tre stortingsrepresentanter har god kjent brudd på folkeretten, godkjent at et sjølstendig land som er medlem av FN bombes, at boligfelter, broer, energiforsyning ødelegges og at uskyldige mennesker drepes. Det eneste RV i verste fall kan beskyldes for er å ha åpnet for voldsbruk i en teoretisk framtidig situasjon. Stortingsrepresentantene (med unntak av de tre fra SV) er medskyldige i en konkret bruk av vold her og nå. De har uskyldige menneskers blod på hendene. De er medansvarlige i å krenke folkeretten, ikke teoretisk eller hypotetisk, men høyst konkret. Uten deres godkjennelse kunne ikke Norge vært med på denne vanvittige krigen. Og det overveldende flertallet av dem har ikke en gang satt seg inn i den avtalen de bomber Jugoslavia for ikke å ha underskrevet. Herfra til evigheten kan de derfor glemme å snakke om RVs tilslutning til vold. De vil alltid bli minnet om sin egen delaktighet i den ødeleggelsen av Jugoslavia som nå pågår dag og natt med 162 norsk stortingsrepresentanters tilslutning. Vi møtes i valgkampen, folkens. Det skal bli artig å møte dere krigere ute på skoler og folkemøter.

Mulig retorikk:

"Væpna Revolusjon" sier XXX, og så skal alle dere bli skikkelig redde, og tenke at "sjøl om Rød Ungdom sier mye som er fornuftig, er det jo forferdelig dette med væpna revolusjon da, de er nok egentlig gærne For væpna revolusjon er kjempeslemt og skikkelig farlig, det veit jo alle. Men dere kan ta det ganske rolig, for det er egentlig ikke så veldig mystisk eller grusomt. Jeg skal si et par ord om det: Gang på gang, når undertrykte folk har reist seg og krevd store forandringer, har her herskerne kommet trek-kende med politi, våpen og militære, for å slå ned streiker og skremme folk til lydighet. Sânt har skjedd i Guatemala, i Sør-Afrika, i Chile, i Palestina, i Nord-Irland og i Norge, feks. Menstad-slaget i 193 1.

Det "grusomme" Rød Ungdom mener, er rett og slett at sjølforsvar er riktig, når generalene og fascistene går til angrep på et rettferdig opprør. Er noen her uenig i dét? Er det mange her som mener at folket heller får sette seg ned og si; -OK dere vinner for dere har våpen, og vi er jo ikke for Væpna Revolusjon, heller"? Sjølsagt vil mange i Unge Høyre og sikkert pampene i AUF mene at dét ville vært den beste løsninga, men for oss som står på venstresida er det annerledes: Vi har valgt side for arbeidsfolk, mot herskerklassen, og dét går vi ikke tilbake på, bare fordi noen kommer og truer med våpen, tvært imot.

Men vi er ikke for vold! Vi ønsker at storselskapene skal gi fra seg eiendommen frivillig. Men vi er ikke mot sjølforsvar heller, for da sitter makta trygt så lenge de har våpen. Og dét har de jo.

Om nokon seier «Ja, kanhenda i 3. verda, men dette blir aldri aktuelt i Noreg », kan ein til dømes svara:

"Eg ved ikkje om du har høyrd om Lund-rapporten? Der blir det dokumentert at Arbeiderparti-regjeringane heilt sidart krigen har drive massiv overvaking av alle revolusjonære, og dei laga interneringslister. Kva trur du dei listene skulle brukast til? Invitera folk til juletreffest? Etter Lund-rapporten burde det vera klårt for dei fleste, at herskarane i Staten Noreg er like råtne som herskarar flest, og villig til det meste for å halda på mak-ta si. Å tru noko anna er som å tru på julenissen. Men du gjer du kanskje?"

Fakta om overvåking i Norge

Om noen sier: Ja kanskje det burde være revolusjon i 3.verden, men ikke her i Norge

Revolusjon i Norge og 3.verden henger sammen - Forandre hele systemet

Ikke behov for blodig oppgjør, men er rettferdig samfunn - og det kan kapitalismen aldri bli!

Sovjet og Kina og slikt

Det høyrest jo fint ut, at folket skal styra fabrikkane saman, og sosialisme og alt det RV pratar om, men det har vore prøvd før! I Sovjet og Kina har dei hatt sosialisme i mange tiår, og det funka ikkje. No er dei tilbake til kapitalismen igjen, for dei er drittlei av kommunist-diktatur, lange brødkøer og all skiten som sosialismen førte med seg. Hadde det vore for 100 år sidan hadde eg forstått kva RV driv på med, men det er heilt utruleg at dei kan stå her og reklamera for sosialismen sin i 1999! Kor treig i oppfatninga kan ein eigentleg bli, til og med kinesarane byrjar jo skjønna at konkurranse er bra og at sosialismen er helt mislukka.

Slikt kan ein høra få Høgre, og sikkert andre parti. Kva seier ein då? Eg trur det er riktig å freista få fram at dette er ein «avledningsmanøver» det er å starta ein diskusjon om fortida i Sovjet berre fordi RU har kome med gode forslag om framtida i Noreg. Høgresida freistar stoppa debatten om sosialismen ved å trekkja fram at jævlige samfunn har kalla seg sosialistiske. (Dette er truleg betre enn å gå inn i eit historisk ordskilde om når Sovet vart dårleg, kva rolle spelte Stalin osv. Dette er viktige spørsmål, men dei passar dårleg i ein skuledebatt) Ein anna ting er å peika på det absurde i å hevda at fordi det finst mislukka freistningar på å skapa eit godt samfunn, er det berre å slutta å prøva.

Mulig retorikk:

Hvorfor skal du absolutt snakke om Sovjet på 20-talet når vi prøver å diskutere Norge på 90-tallet? Er dette med Den Onde Sosialismen noe dere har lært å trekke fram når dere går tom for argumenter mot venstresida? Sjølsagt støtter ikke Rød Ungdom ettpartidiktaturene som fantes i Øst fram til 80-tallet, vi støtter ikke Kina el-ler Cuba heller. Men det er ikke det vi diskuterer nå. Vi diskuterer hvordan vi skal gjøre slutt på all den faenskapen kapitalismen plager folk med her og nå. Og da vil jeg heller høre noen argumenter for hvorfor det er helt nødvendig at Kjell Inge Røkke og resten av snylter-gjengen skal få lov til å eie en hel masse næringsliv som alle andre er avhengige av. Hvis du kan forklare hvor-for vi ikke skal sette i gang å gjøre slutt på classesamfunnet og kapitalismen, så tror jeg det kan bli en litt mer interessant debatt enn å diskutere dine kommunist-spøkelser fra Romania i 1952.

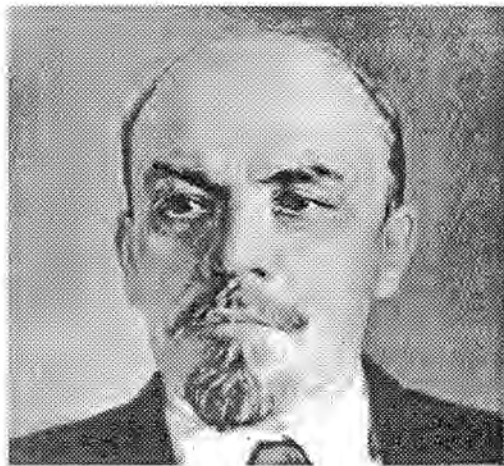
Dersom det kjem "venligsinna" spørsmål frå salen eller på stand, om Sovjet og slikt, må ein sjølsagt ikkje vera så stor i kjeften tilbake. Då kan parallellen til krefftorskning vera grei å bruka.

Mulig retorikk:

De såkalte sosialistiske landa i Øst utvikla seg til råtene diktatur der folk flest hadde null makt og innflytelse. Det var ikke bra. Og det var i hvertfalt ikke sosialisme. Men skal vi slutte å være mot kapitalismen, bare fordi Sovjet også var et classesamfunn?

Sammenlign med krefftorskning: Kreft tar livet av en god del mennesker. Det har blitt forska lenge, men for mange typer kreft fins det ingen gode medisiner. Og en del av de medisinerne som har vært prøvd har hatt styg-ge bivirkninger. Men er det noen som sier: "Dette går ikke, slutt å forsk, medisinerne har ikke virka hittil, la dem bare dø!?" Nei, ingen vil si noe så grusomt, sjølsagt skal vi forske videre. Og siden det dør langt flere av kapitalisme enn av kreft, burde det ikke gå an å si sånt om sosialismen heller. Men det gjør høyresida og sosi-aldemokratene hele tida: "Bare gi opp, slutt og forsk, la dem dø, det nytter ikke å slåss for et bedre samfunn, bare se på Sovjet! " Vi må få lov å spørre: Hvem er det som tjener på at høyresida sier dette? Svaret er jo ganske enkelt: De som blir steinrike når andre dør av sult, de som har rikdom og makt under kapitalismen, de tjener på at man bruker Sovjet og Øst-Europa til å skremme folk fra å slåss for et anna samfunn.

Men er vi så dumme? At vi aksepterer arbeidsløshet, undertrykking og miljømord, bare fordi Sovjet var et rå-tent samfunn? Nei; Unge Høyre er kanskje så dumme, men ikke Rød Ungdom.

Nei-regjeringa som sa ja

Av Frode Rønning

Ei regjering med Venstre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet hadde sin første arbeidsdag 17. Oktober 1997. KrF ble det største av de tre partiene, og fikk derfor statsministeren: Kjell Magne Bondevik. Partiene snekra sammen ei regjeringserklæring kalt Voksenåsenrklæring. Den kan finnes blant annet på Venstres hjemmeside. www.venstre.no.

Sentrumsregjeringa har ikke et flertall bak seg i Stortinget, og har derfor litt vanskelig for å få gjennomslag for alle sine saker. Likevel velger regjeringa å anbefale saker den er imot! Dette gjelder Schengen, veterinæravtalen, privatisering av Telenor, fortsatt drift av Halden-reaktoren og mange andre saker.

Regjeringa velger å anbefale saker den er mot, men hvor mange år kan den gjemme seg bak stortingsflertallet? Partier som ikke tør å kjempe for det de står for, evt. sto for, fortjener ikke støtte.

Krigføring på Balkan og i Irak

Onsdag før påske starta Nato bombing av Jugoslavia. Blant partiene på Stortinget var det bare SV som hadde diskutert saken i sin stortingsgruppe før bombene falt. Både KrFs, Venstres og Sps grupper ble orientert av sine utenrikspolitiske ansvarlige. Det ble ingen debatt, og flere av representantene ble oppriktig skremt da de første bombene falt. Det skulle jo være nok å skremme med bomber! Ingen trudde på krig (sa de). Norge er i krig for første gang siden 1945, og partiene på Stortinget diskuterer ikke en gang om Norge skal gå til krig. Dagen bombinga starta sa Kjell Magne Bondevik at Norge ikke er i krig, men at det er snakk om "militære aksjoner". Han klarte heller ikke å svare på om krigen er i strid med folkeretten. Ifølge folkeretten er det tre muligheter til å gå til krig - disse tre mulighetene er nedfelt i FN-pakten. Det er krig i sjøforsvar, krig for å hjelpe noen i sjøforsvar eller hvis FNs sikkerhetsråd gir grønt lys til krigføring. All annen krigføring er i strid med folkeretten. FNs sikkerhetsråd har ikke åpna for krig og Kosovo er ikke (foreløpig?) akseptert av verdenssamfunnet som egen nasjon.

Smitteeffektene av en slik egenrådighet som Nato her oppviser, er farlige. Hva hvis Russland synes Israel har trakassert palestinerne for lenge og hevder at Israel planlegger etnisk rensing av Palestina? Hva skjer hvis Russland da lar bombene regne over Tel Aviv? Hva hvis Kina mener Indonesia har trakassert folk åp Øst-timor for lenge og bomber Indonesias hovedstad Jakarta? Alle skjønner at dette er uholdbart.

Natos humanisme kom i et dårlig lys da alliansen nekta å slippe ned mat i fallskjermer til kosovoalbanere på flukt i Kosovo fordi maten kunne bli spist av serbiske soldater. Det er altså viktigere at serberne ikke får ei brødskive enn at Kosovo-albanerne, som krigen ble starta for, får mat til å overleve.

USA og Storbritannia gjennomførte et stort bombetokt mot Irak i desember 1998 uten godkjenning fra FNs sikkerhetsråd. Tidligere den samme kvelden hadde utenriksminister Knut Vollebæk sagt at det ikke må skje noen bombing uten at sikkerhetsrådet har godkjent dette. Bombene ble sluppet seint på kvelden mens Sikkerhetsrådet hadde møte, og før de hadde rukket å behandle saken. Da Norsk Telegrambyrå (NTB) ringte Vollebæk etter bombinga for en kommentar sa han at han måtte høre Bill Clintons tale på CNN først! Slik taler en utenriksminister som er i lomma på USA!

Jordbruk

Hvert år er det landbruksforhandlinger mellom de to

bondeorganisasjonene Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag (NBS) på den ene sida og Staten på den andre. 4. Mai 1999 la Sentrumsregjeringa fram sitt tilbud i jordbruksoppgjør, ei uke etter at bondeorganisasjonene la fram sitt krav.

Bondeorganisasjonene krevde 1,7 milliarder for å holde tritt med lønnsutviklinga til andre grupper i samfunnet, mens staten tilbød 900 millioner kroner. I Klassekampen 6/5 sa leder i NBS, Svein Kostveit, at framlegget fra Staten var et brudd med Senterpartiets program. Kostveit pekte på at regjeringa prioriterte store bruk i sentrale strøk framfor små bruk i distriktene. Eksempler på dette: Kraftfôrprisen ble satt ned med 5 øre per kilo. Dette favoriserer store eggprodusenter, mens små gårder i distriktene som driver med husdyr tjener lite på dette. 2.000 gårdsbruk blir fortsatt lagt ned hvert år, sentrumsregjeringa endrer ikke på dette.

Resultatet av forhandlingene var ikke kjent da dette gikk i trykken.

Schengen

Da et flertall i Norge sa nei til EU 28. november 1994 sa flertallet også nei til Schengen. I februar 1995 sa imidlertid Arbeiderpartiregjeringa at de ønska Schengen-medlemskap for Norge. Før sentrumspartiene kom i regjering var alle de tre partiene mot Schengen-avtalen. Flertallet på Stortinget stemte for avtalen i juni 1997, men avtalen måtte reforhandles etter at EU ferdigforhandla Amsterdamtraktaten i juni 1997. Etter at EU og Norge hadde forhandla ferdig i november 1998, valgte utenriksminister Knut Vollebæk i desember 1998 å si at Schengen-avtalen er forsvarlig. I april 1999 anbefalte regjeringa Schengen-avtalen overfor Stortinget, og den ble godkjent i slutten av april.

Veterinæravtalen

I likhet med Schengen var EUs veterinære regelverk en viktig grunn til å si nei til EU i 1994. EU har ikke kontroll på husdyrsjukdommer i det indre markedet, og det kan være helsefarlig å spise f.eks eggedosis i Danmark. I begynnelsen av mai ble danskene forferda over at antall tilfeller av matforgiftning hadde økt kraftig fra 1997 til 1998. Sjøl om folk i Norge sa nei til EU i 1994 innleda Arbeiderpartiregjeringa i 1995 forhandlinger med EU om en utvidelse av EØS-avtalen til å gjelde også det veterinære området. De fleste fagmiljøene advarte mot dette, slik som den norske Veterinæreforening, og dessuten bondeorganisasjonene, miljøorganisasjonene, forbrukerorganisasjonen m.fl. Avtalen øker faren for at mat og dyr med smittestoffer kommer inn i Norge og vil utgjøre en helsefare for både dyr og mennesker. Enkelt fortalt forsvinner grensekontrollen og vi må stole på at maten er bra nok. Vi har mulighet til å ta stikkprøver i butikkene, men er det kanskje noen som allerede har kjøpt og fortært maten.

Arbeiderpartiet fullførte forhandlingene med EU om denne avtalen før de overlot regjeringskontorene til sentrum. I Voksenåsenrklæringa, som er sentrums politiske program for regjeringssamarbeidet, står det at sentrum skulle forsøke å reforhandle veterinæravtalen med EU. Utenriksminister Knut Vollebæk (KrF) dro til Brussel i november 1997 og da han to dager seinere kom hjem sa han at Norge måtte akseptere avtalen. Seinere forsvarte KrF avtalen og sa den var bra. Venstre holdt kjeft, og Senterpartiet stemte mot både i regjering og Storting. Avtalen gjelder fra 1. januar 1999.

Privatisering

I forbindelse med kompromisset om statsbudsjett 1999 som ble vedtatt i desember 1998, gikk sentrum sammen med Høyre og Frp inn for å delprivatisere Telenor. I starten av 1999 ble det klart at ledelsen i Telenor ønska fusjon med svenske Telia. Også dette går alle sentrumspartiene inn for. Telenor er bygd opp via telefonregninga til folk flest i Norge. Nå flyttes hovedkvarteret til Stockholm med sentrums velsignelse. Det betyr at arbeidsplasser, teknologiutvikling og inntjening i en svært framtidretta bransje som IT/telekommunikasjon blir flytta ut av landet.

Også privatiseringa av Arcus ble vedtatt av sentrum/Høyre/Frp. Arcus har produksjonsmonopol på sprit i Norge. Det er ennå ikke klart hvem som skal kjøpe Arcus, men hvis en kommersiell investor kommer inn vil det bli press på distribusjonsleddet, det vil si at det blir press på at det skal kunne selges sprit i butikker og kiosker, fordi produsenten selvfølgelig vil at det skal selges flest mulig varer. En kommersiell investor vil også prøve å omgå reklameforbudet for sprit slik som øl- og tobakksprodusentene bruker lettøl og Camel boots for å reklamere for seg.

Halden-reaktoren

Norge har to atomreaktorer - én i Halden og en på Kjeller ved Lillestrøm. Reaktoren på Kjeller driver med forsknings på radioaktivitet til medisinsk bruk, mens den i Halden forsker på "vanlige" atomreaktorer. Alle miljøorganisasjonene ønsker at Halden-reaktoren skal stenges, og de tre sentrumspartiene har programfesta dette. Likevel var det bare SV av stortingspartiene som 26.3.99 stemte mot fortsatt drift av reaktoren.

Bellona hadde på forhånd lagt fram ei motmelding som viste uhell ved reaktoren, kritikkverdigg lagring av brukt atombrensel, utdatert utstyr og dermed svekka sikkerhet. Les også Natur og Ungdoms medlemsblad, Natur og Samfunn, nummer 2/1999.

Pressestøtte

For å sikre ei differensiert presse gir staten pressestøtte på rundt 200 millioner kroner. Denne støtta går til tre grupper aviser: Lokalaviser, nummer to aviser som sliter i skyggen av ei stor avis i samme by (lille Bergensavisa mot store Bergens Tidende), og såkalte riksdekkende meningsbærende aviser som Dagsavisa, Klassekampen, Nationen, Vårt Land og Dagen. Aviser i den siste gruppa får lite annonser, blant annet fordi de ikke er så kommersialiserte og kapitalismevennlig som eksempelvis VG og Aftenposten. De selger heller ikke aviser til folk med svært god råd, slik som Dagens Næringsliv og Finansavisa. Derfor tjener f.eks. Nationen mindre per abonnent enn Dagbladet.

Sentrumsregjeringa har kuttet i pressestøtta både i 1997 og 1998 med til sammen 25 millioner kroner. Dette truer mange aviser i de tre gruppene.

Lokalaviser er viktige for lokalsamfunnet. Sjøl om ikke alt som skrives av stort og smått er døds viktig, er det en kanal for

debatt om hva lokalsamfunnet skal gjøre framover.

Kommuneøkonomien

Norske kommuner gikk i 1998 med til sammen 5 milliarder kroner i underskudd. God kommuneøkonomi er avgjørende for de fleste velferdsgodene, og sentrumsregjeringa har ikke klart å øke rammene til kommunene med mer enn en halv milliard i 1998 til tross for at renteøkninga har gitt store utgiftsøkninger, offentlig sektor har blitt sultefora under Ap og kommunene har blitt pålagt nye oppgaver. For 1999 blir overføringene økt med 2,3 milliarder, men dette strekker ikke til alle de nye oppgavene kommunene er blitt pålagt av staten de siste årene. Staten har planer om stor satsing på eldre, og øremerker penger til dette. Kommunene blir derfor ofte nødt til å legge ned skoler for å kune gjennomføre lovpålagte planer uten å få økte bevilgninger.

Etiske retningslinjer for Oljefondet

Da sentrumspartiene var i opposisjon var de svært ivrige på at oljefondet skulle ha retningslinjer for miljø og etikk. Dette har stadig blitt utsatt over halvannet år etter at sentrum overtok regjeringmakta. Etiske retningslinjer kan ikke dekke over det faktum at Norge blir en stadig mer offensiv imperialismakt, med et oljefond på 170 milliarder kroner. Statsminister Bondevik har i et brev til Verdikommisjonen sagt at det beste for fattige land er at Norge får størst mulig avkastning på investeringene. Det kan ikke forstås på annen måte enn at arbeid for miljø og arbeidslivsstandarder i den tredje verden ikke er særlig viktig for sentrum.

I revidert nasjonalbudsjett gikk sentrum inn for at det var ett produkt pengene i oljefondet ikke skulle investeres i: Tobakk! Ingen selskaper som lager sigaretter, sigarer eller rulletobakk skal få ei krone, men selskaper som driver med genmanipulering, produserer landminer, miljøgifter, driver med atomkraftverk, nekter arbeidere å organisere seg, betaler småbarn ei krone timen eller hva som helst annet som er akseptabelt av kapitalistiske selskaper, kan oljefondet investere i - med senøtrumspartienes velsignelse.

Kutta penger til bussdrift

Helt fra begynnelsen av 1990-tallet har stortingsflertallet kuttet penger til bussdrift. Dette har ført til færre avganger og dårligere skoleskys i mange fylker. Folk uten bil rammes naturlig nok, og dette er som regel skoleungdom, studenter, arbeidsledige og eldre. Kutt i støtte til bussen rammer sosialt skjeivt. Natur og Ungdom og transportarbeiderne driver "Kollektivkampanjen" sammen. De peker på at tilskuddet fra staten til bussnæringa var 600 millioner kroner lavere i 1998 enn i 1990. I tillegg ble det ekstra avgift på diesel i 1999 som medførte ei ekstraavgift på 130 millioner kroner. I revidert nasjonalbudsjett 1.5.99 gikk sentrum inn for å refundere kun 47 millioner av de 130.

Forslag til Innlegg mot regjeringas politikk

Før det forrige valget sa sentrumspartiene mye bra. De var mot EU og EU-tilpassing og de var for en human flyktningepolitikk. Men siden de kom i regjering har de ført en konstant EU-tilpassing og meldt Norge inn i Schengen. Schengen og EU gjør at flyktninger blir stengt ute og at antirasister blir overvåket. Regjeringen kunne bedt nei-folkene om å protestere og presse Ja-siden tilbake. I stedet har de selv gitt opp uten å kjempe. Stol aldri på politikere som vil i regjering. Stol bare på at politikerne lyger, og at det er folk selv som må kjempe for sin rett.

Jentekamp i valgkampen.

Av Hannah Helseth og Line Voldstad

Det er likestilling i Norge. Dette er et utsagn som blir innprenta på skolen, gjennom media og fra kvinner som har gjort karriere. Denne påstanden skal ikke stå uimotsagt. Kvinneundertrykkinga gjennomsyrrer hele samfunnet vårt og er helt nødvendig for å opprettholde samfunnet. Vi har en likestillingsminister, Valgjerd Svartstad Haugland, som er talsperson for kontantstøtte og mot selvbestemt abort. Det som før het svangerskapsforebyggende midler, heter i dag abortforebyggende. Disse pengene går til Alternativ til abort i Norge (AAN) og andre tiltak som på ingen måte stiller seg nøytrale til abortspørsmålet. KrF og Frp var de store seierherrene ved forrige valg. Dette er også de partiene som har den mest kvinnefiendtlige politikken. Tiden er inne for å blåse feministisk vind i seilene, men denne vinden kommer ikke av seg selv. Valgkamp er mannens arena som på så mange andre områder i samfunnet. Det er få som snakker om at kvinner og jenter er de som blir hardest ramma av privatiseringsbølga. Det er få som sier noe om hvordan kontantstøtta er med på å reise familieideologiens kvinnefiendtlige faner fra 50-tallet. Det er få som snakker om at jenters slanker seg til døde, mens skjønnhetsindustrien tjener seg fete. Dermed spiller Rød Ungdom en viktig rolle som ser sammenhengen mellom de forskjellige formene for kvinneundertrykking og er villige til å organisere jenter og gutter til kamp mot undertrykking. Til dette trenger vi en offensiv jentepolitisk organisering og en politikk som hører med.

Organisatorisk.

Rød Ungdom har i mange år jobbet med jentekamp. Dette er et område vi har utviklet mye og god politikk på.

Dessverre er vi ikke alltid like gode på å fremme jenter internt i organisasjonen. Ofte ender jentene opp med de organisatoriske oppgavene og guttene med de mer utfordrende politiske oppgavene. Dette er et mønster vi spesielt har sett i valgkampende siste årene. Vi har vi en mal for hvordan valgkamp skal drives og hvordan man skal være skoledebattant. Denne malen stemmer som oftest bedre over med gutters virkelighets bilde enn den gjør med jenters, fordi det er flere gutter som er skoledebattanter.

Jentekampen må synes i valgkampen

En målsetning under valgkampen må være at jentekampen og jenteperspektivet synes gjennom hele valgkampen. Det betyr at jenter skal gjøre mer enn å stå på stand; jenter skal ta politisk makt og rom. Hvordan vi har tenkt til å få til dette er å lage en politisk strategi for jentekamp i valgkampen. Her er noen forslag til hva man kan gjøre:

☉ **Valgkamp mini bøllekurs bør kjøres i alle lag. Dette er et minibøllekurs som er lagt opp som en stand og debatttrening. En valgkamp minibøllekurs- mal vil i løpet av våren bli sendt ut til alle lag, og lagene kan velge om de vil bruke egne bølledere eller få hjelp fra kontoret til å skaffe noen.**

☉ **Støttegrupper bør lages i alle lag for å gjøre det enklere for jenter å skrive debattinnlegg, innledninger og lignende. Det anbefales å være 3-4 på hver gruppe, og at disse gruppene brukes aktivt for å muliggjøre**

at jenter tar politisk makt i valgkampen.

☉ **Jentekollektivet er et viktig møtepunkt for alle jenter i distriktet. Både støttegruppene og jentekollektivet er med på å underbygge målsetningene for valgkampen. For at vi skal nå målet om oppgavefordelings endring er det viktig at ingen jenter i Rød Ungdom står alene i valgkampen, sammen er vi sterke, sammen har vi masse kunnskap som bør komme ut...**

☉ **Derfor bør vi kanskje også ha et møtested for alle jenter i RU, som for eksempel en Klage og jubel e-post liste.**

☉ **Normalen her i verden er en hvit mann fra Vesten[†] på 40-50 år. Dette gjenspeiler seg i politikken Vi ønsker jenteperspektiv på alt, vi ønsker at verden skal se ting med jentebiller. For å få til det må vi ikke bare profilere jentepolitikk i valgkampen, vi må selv vise at Rød Ungdom er et sted vi kan ta på oss jentebiller, vi må delta aktivt i valgkampen, vi må ta de store politiske oppgavene, vi må syns!**

Når man skal ut å snakke om jentekamp blir man møtt med fordommer og det nektes for at det eksistere kvinneundertrykking i dag. Den generasjonen med jenter som vokser opp har fått høre at de har alle muligheter og at deres kjønn ikke skal være til hinder for noen fremgang. Vi er generasjonen som velger selv alt og ingenting ligger lista opp som løsninger. En del jenter som jeg har møtt nekter for at de er undertrykt og de påstår hardnakket at de har valgt sin egen identitet. Ingen skal komme her å fortelle dem om sosialiseringprosessen og kjønnsroller. Hva slags valgfrihet har egentlig jenter?

En ekte dame?

Vi blir fortalt fra vi er bitte små hva slags roller som er ment for oss. Vi snakker forskjellig til gutter enn vi gjør til jenter. Vi forventer forskjellig egenskaper av de forskjellige kjønnene. Jenter skal være snille og la andres behov gå foran sine egne. Gutter lærer at deres verdi blir målt i prestasjoner og at de hele tiden er i konkurranse, som alle veit kan du ikke ta hensyn til andre når konkurrerer om første plassen. Denne oppdragelsen skjer ikke bare når vi er små. Vi blir oppdratt hver eneste dag gjennom massemedia, reklamer og filmer. For å være ordentlig dame må du ha push-up bh, sminke, høyhelte sko, smile med hvite tenner og være attraktiv for menn. De andre er ikke damer, men prøver å etterlikne menn eller rett og slett ukvinnelig. Siden det er noe som heter ukvinnelig må det være noen som har satt malen på hva som er kvinnelig. Kvinners rolle i den offentlige verden å være smilende, pene og hjelpende damer ovenfor menn. Det å tro at man ikke blir påvirket av det massive rollepresset er å leve på en rosa sky skapt for å opprettholde kvinneundertrykkinga.

Interessekamp også for jenter!

Rød Ungdom har interessekamp som hovedprioritering, men kampen for jenters interesser må bli et særegent tema, både når det

gjelder utdanning og fritid. Fritids tilbudet til jenter er som oftest dårligere enn til gutter, Det drøysteste eksemplet finer man innenfor fotball. Det er uendelig mye gnål om at jentefotball er mye kjedeligere å se på. Hva som er kjedelig handler vel så mye om kultur som det er avhengig av prestasjoner. Fotball er noe man kan anse som mannsbastionen i samfunnet. Jenter som spiller fotball som er over en viss alder er lesbisk eller stygge hjulbeinte damer med skjegg og i tillegg lesbisk. Jenter kan ikke bli proffspillere i Italia, er overskriften på en av artiklene i Fittstim boka. Gutter kan lage seg drømmer, men jenter drømmer ikke om å bli «skjeggete» og eller å vinne en kamp å få en liten notis i lokalavisa. Dette gjør noe med motivasjonen til unge jenter med fraspark i beina. Ei jente på et bøllekurs fortalte om at når Dagsrevyen hadde vært og filma tåka på Gardermoen hadde de i samme sleng filma hele det kvinnelige landslaget i fotball uten å nevne det med et eneste ord. Når tåke er mer spennende en landslaget er det rart folk syns det er kjedelig? I Sverige er det nesten like mange jenter som gutter som spiller fotball, men jeg skal vedde på at de operer under forskjellige kår. Det var et jentelag i Moss som jubla når de endelig fikk seg drakter og slapp og bruke merkebånd når de spilte kamp. Det blir ikke bevilga penger til at jentelag skal få dommere. Men dette gjelder ikke bare fotball, det gjelder innebandy, basket og alle mulig andre sport, med et hederlig unntak håndball. Det er en sport hvor jentene rocker, hvor mange har guttene?

Jenter og data

Gjennom hele grunnskolen blir gutter og jenter forma, og dette preger hvilke valg vi foretar oss videre i livet. Når man ser at andel jenter går ned på de tradisjonelle guttefaga er det et faretegn for hele samfunnet, om at kjønnsrollene og lønnsforskjellene blir ved lag. Et spørsmål må jo være jentenes velferd på disse skolene og hvordan undervisninga er lagt opp. Det mest faretruende er jenters andel på høyere utdanning innen for IT går ned. Framtida ligger i datamaskinene, man hittil har datamaskinen vært guttas domene. i 86 var det og i 96 var det. Det er gutter som bruker datamaskinen mest utenom skoletid.

Det er gutter som bruker datmaskinene mest i skoletiden. Mye bunner ut i interesse om hva gutter og jenter er opptatt av. Undersøkelser har vist at gutter er opptatt av tekniske finurligheter, mens jenter er opptatt av den sosiale funksjonen for datamaskiner. Når datamaskinene er så få og undervisninga såpass dårlig går dette mest utover jentene, fordi det har vist seg at de ikke søker den tekniske kunnskapen på egenhånd. Derfor er det helt avgjørende at vi må få flere datamaskiner i skolen for å oppnå kvinnefrigjøring og lik rett til utdanning.

Seksualisert undertrykking.

Seksualisert undertrykking er den undertrykkinga som unge jenter mest på kroppen. Nettopp fordi det handler om kroppen vår og synet på hva jenter er verdt. Kvinnekroppen har alltid vært viktig å eie og en del av den sterkeste undertrykkiga av kvinner. Gjennom abortlova har jenter fått muligheten til bestemme over sin egen kropp, selvom denne rettigheten stadig trues av abortmotstandere (se Rebell 2/99). Og den stadig råere pornoen er med på ta fra jenter retten til kontroll. Pornoens budskap er at mannen har kontroll over kvinnekroppen.

Porno og prostitusjon

De man kjemper mot nå er ikke snuskete menn som «porno-Hagen», men Linda Johansen Dette gjør det viktigere enn noen gang å reise parolen: Porno er teori- voldtekt er praksis, for å vise til de samfunnsmessige konsekvensene av porno. Pornobransjen er på offensiven ved å prøve å utvide markedet sitt til å omfatte også kvinner. Vi har fått kvinnelig pornoredaktører som samtidig blir mediapersoneligheter og bilde på den «lykkelige hora». Pornoen

har hverken skifta karakter eller blitt mindre undertrykkende. Den sprer fortsatt sitt budskap om at kvinner er objekter for menns nytelse. Allikevel kommer det en massiv propaganda om at dette er det som er seksuelt frigjørende. Er det seksuelt frigjørende at det ikke eksisterer grenser? Er det seksuelt frigjørende å sprengre grensene som du selv har satt for hva du skal akseptere seksuelt og dermed bli fri på menns premisser? Jenters grenser blir sprengt hver eneste dag, gjennom voldtekter og seksuell trakassering med porno som ideologisk bakgrunn, hvor mannen legger premissene. Seksuell frigjøring er ikke overgrep og vold, men sex mellom likeverdige mennesker, noe som porno aldri har stått for. Det begås tusenvis av voldtekter årlig (legevakta i Oslo regner med kanskje 7000 bare i Oslo). I 1997 ble 387 voldtekter anmeldt, men bare 28 av disse endte med dom. Da er det ikke problemet til den enkelte pornoleser eller den enkelte jente som blir voldtatt, dette er et samfunnsmessig spørsmål som angår alle gutter og alle jenter.

Kriminalisering av horekunden

I Sverige har de kriminalisert horekunden som ledd i å gjøre prostitusjon til et samfunnsmessig spørsmål. Prostitusjon er vår tids slavehandel og samfunnet kan ikke akseptere dette, men lovgivninga i Sverige er klar på at en slik kriminalisering ikke skal ramme den svakeste parten, derfor «skåner» man offeret og kriminaliserer bare horekunden. Historien bak den første horekunden som ble tatt er følgende: en horekunde anmeldte ei prostituert for å ha stjålet Cd-spillere hans, den prostituerte gikk til motanmeldelse og mannen trakk sin anmeldelse av henne. I Sverige er de fleste partier for denne måten å se loven på langt ut på høyresida. Situasjonen er annerledes i Norge, RV er det eneste partiet som har tatt klart standpunkt, i tillegg har kommunestyret i Tana (like ved russergrensa hvor det er mye prostitusjon fra Russland) og kritesenterbevegelsen vedtatt at de er for. De prostituerte interesseorganisasjoner (PION) og en del andre senter som jobber med prostituerte er imot på bakgrunn av at de mener at de prostituerte vil få det verre. Vi kan selvfølgelig ikke godta at kriminalisering er det eneste svaret, men krever en rekke andre tiltak både for prostituerte, narkomane og selvstendige rettigheter for innvandrekvinner. Forhåpentligvis vil kriminaliseringa bety færre kunder. Men utgangspunktet må jo være at vi skal få vekk all prostitusjon. På kort sikt hadde kanskje de prostituerte fått det «bedre» hvis det ble statlige bordeller, men det ville fått dramatiske konsekvenser for kvinnesynet i samfunnet og for de 16 år gamle jentene som tar seg «jobb» på et horehus. Et annet argument er at de prostituerte er imot, nå tror jeg det varierer, men uansett må man fortolke den situasjonen de er i. For å dra en parallell, en dame blir slått helseløs av ektemannen men mener at det er riktig fordi hun har syndet mot Gud. Da sier man ikke bli hos mannen din, fordi du bestemmer. Man fortolker det denne dama sier og anmelder ektemannen for konemishandling selv om hun er mot det. Vårt mål er et samfunn uten undertrykking og da er kriminalisering av horekunden et skritt i riktig retning.

100 000 - 120 000 har spiseforstyrrelser i Norge. Den vanligste dødsårsaken blant unge jenter mellom 13 og 25 er spiseforstyrrelser. Hver femte jente i Sverige har slanka seg før hun har fylt 7 år. ca 1 million jenter er på slankekur hvert år! En Det Nye - undersøkelse viser at 80% av alle jenter er misfornøyd med utseendet sitt.

Skjønnhetstyrraniet

Det uoppnåelige idealet som blir fremma i reklamen for å selge mest mulig produkter. 100 000 jenter har anoreksia eller bulimi.

Slanking er den vanligste dødsårsaken blant unge jenter 15 og 25 år. Du skal være syltynn, men samtidig ha store pupper. Jenter blir fortalt hver eneste dag hvordan de skal se ut, men også hva de skal være opptatt av. Dette blir altså en del av jenters identitet. Det sier noe om innholdet til jenterolla i dag og hva som er det å være jentete. H&M har før hver jul og sommer svære reklame kampanjer hvor de bruker tynne modeller eller kjendiser til å vise fram undertøy og badetøy. Jenter kan ikke lukke øynene for idealet som blir tredd nedover ørene på dem og det ender opp med dårlig selvtillit og slanking. Disse plakatene er med på å redusere jenter til og ikke være mer enn kropp, samtidig selger H&M bikini'er og bh'er i tusentall. Det er noen som tjener penger på jenters dårlige selvtillit og de tjener mye penger. Skjønnhetsidealet skaper også et konkurranseforhold mellom jenter om å være den peneste og mest velkledd. Dette gjør at istedenfor å stå samla, splittes man opp og står og kjemper på hver sin tue om gutters gunst. Slikt blir det ikke forandring av. Det er viktig å vende den forakten jenter har mot seg selv mot samfunnet som gjør det sånn. I dette ligger det et potensielt opprør, som det må gripes tak i. Det er viktig å si at vi alle blir påvirket av idealet og at vi kjemper en kamp både for oss selv og alle andre jenter mot en industri som tjener penger på oss.

Den seksualisert undertrykkinga preger unge jenters hverdag. Nettopp derfor blir det viktig å diskutere dette med unge jenter og sette det i sammenheng med den økonomiske delen av kvinneundertrykking, fordi det hele henger sammen og er avhengig av hverandre for å opprettholde kvinnen som annenrangs kjønn.

Kontantstøtta knuser barnehagetilbudet

Det har nå blitt innført kontantstøtte og denne reformen er under oppsummering. Det viser seg at det er ytterst få som blir hjemme med barna sine, men som heller putter ungene hos en dagmamma og tar imot kontantstøtte. Det kan kalles valgfrihet og det kan kalles å knuse det offentlige barnehagetilbudet. Kravet om barnehageplass til alle er et viktig krav for kvinner spesielt siden det fortsatt er slik at damer har hovedansvar for hjemmet. Hele kontantstøtte debatten fikk KrF til å handle om valgfrihet og denne ideologiske offensiven har satt seg merke blant unge jenter også. Så lenge det er valgfrihet er det greit. Spørsmålet blir hvor er det reelle valget? Hvem er det som tjener minst? Hva skjer med samfunnet om kvinner mister mulighet til å gjøre noe annet enn å være lenka til kjøkkenbenken? Hvor ble det av valgfriheten når det ikke finnes barnehageplasser til alle? KrF ville legge ned barnehager og gi kontantstøtte, mens AP ville bare legge ned barnehager.

For ei lønn å leve av

De økonomiske ulikhetene mellom kvinner og menn er økende i alle aldersgrupper. Av 1,55 millioner kvinnelige skatteyttere har 90 prosent middels og lav inntekt (skattbar inntekt fra 200.000 kroner og nedover). Blant menn utgjør denne gruppa 70 prosent. 852 000 kvinner har mellom 0 og 100.000 kroner i årsinntekt. Mange av disse havner under Statistisk Sentralbyrås (svært lave) fattigdomsgrense som er 79.000 kroner i året. Men disponerer på årsbasis 130 milliarder mer enn kvinner bare i lønnsmidler. Mannsinntekta er omtrent 293 milliarder, kvinnene tjener 163 milliarder (inntekståret 1996). I netto formue, (likningsformue, fratrukket gjeld og andre fradrag) har menn 187 milliarder mer kvinner i Norge. Yrkesaktiviteten blant kvinner har vært jevnt økende fra 1981 da det var 407 000 hjemmearbeidende til 1995, da det var 134 000. Dette har ikke gitt en tilsvarende uttelling i inntekt og formue. Omtrent 100 000 av de 463 000 deltidsarbeidende kvinnene i 1997 ønsket å arbeide heltid. Se startinnlegg i dette heftet!

Minstepensjonister=kvinner

Blant pensjonister er forskjellene økende, selv om det blir færre kvinnelige minstepensjonister. Omtrent 80 prosent av minstepensjonistene er kvinner, ca 54 prosent av kvinnelige pensjonister har minstepensjon, dette er 201.191 kvinner. Det totale antall alders- og uførepensjonister i Norge er ca 974.788. Forskjellen mellom gjennomsnittlig mannspensjon og kvindepensjon har økt fra 9.592 kroner i 1984 til 25.158 kroner i 1996. For pensjonistenes totale inntekter (inkludert lønn og annet), var forskjellen mellom kjønnenes gjennomsnitt i 1986 53.700 kroner, mens den utgjorde 66.300 kroner i 1995.

Opptjeningsreglene i Folketrygden skaper økende forskjeller. Endringer fra 1.5. 1998 økte inntektskravet for å få mer enn minstepensjon fra 106.000 til 133.000 kroner, dette forutsetter 40 års opptjeningsstid. For mennesker med under 40 års opptjeningsstid ble inntjeningskravet økt fra 213.000 til 315.000 kroner, og dette forutsetter minst 15 års opptjeningsstid. 1,8 prosent av kvinner og 12 prosent av menn har årsinntekt over 300.000.

Hvorfor er kvinner underbetalt og fattigst er hovedspørsmålet? Dette har en lang historisk forklaring som stort sett handler om at kvinner har vært «forsørga», og dermed fått den lønna fordi de er damer. Dette rammer kvinner gjennom hele livet. Mannen har fått høy lønn fordi han skal fø kone og barn, mens damer har fått spe-på lønn. Selv om det i dag er mange damer som lever uten mann og som forsørger sine egne unger for de den samme lave lønna. I tillegg er de fleste familier avhengig av to lønninger. Før var det sånn at det fantes en kvinnelønn og en mannlønn i samme yrke. I dag har vi kvinneyrker med kvinnelønn og mannsyrker med mannlønn. Det som er betegnende med kvinneyrkene er at de alle handler om service og omsorg. Dette er de oppgavene som kvinner tradisjonelt har hatt ansvar for i samfunnet, uansett om de har vært lønna eller ikke. En annen årsak er at kvinner jobber deltid. 90% av mennene i 1997 jobbet fulltid og 54 % av damene gjorde det samme. Damer jobber deltid fordi det å kombinere en full jobb med en unger og husstell er nærmest umulig, derfor blir løsinga for tusenvis av damer deltid. Vårt alternativ er 6 timers dag. Dette er et av de viktigste kravene i fagbevegelsen i dag. Når kvinner blir solgt som vare av det halvstatlige selskapet Narvesen gjenspeiler det seg i lønna kvinner får.

For hvert minste politiske område er det en jentepolitisk side, derfor er jentebillene viktig å ha på. Vi lever under kapitalismen og under et mannsamfunn og kampen mot disse går hånd i hånd. Det vil aldri bli sosialisme om den ene halvdel av befolkninga trækker på den andre og en politikk uten jenters og kvinners interesser er en halv politikk som mangler halve jorda, derfor trenger vi en synlig jentekamp i valgkampen.

Forslag til innlegg av Marijke Berdahl

Det kan virke som om det er likestilling i Norge i dag, men hvis man skraper litt i lakken, kommer et ganske annet bilde fram. Jenter og gutter blir ikke behandlet likt verken på skolen, i arbeidslivet eller hjemme. Helt fra jenter er små blir de oppdratt til å være rolige og sette andres lykke foran sin egen. På skolen bruker læreren 2/3 av tida si på gutter, dermed blir bare 1/3 brukt på jenter

Når jenter seinere skal velge seg yrke, velger de mellom 30 yrker, mens gutter velger mellom 300! de kvinnedominerte yrkesgruppene er også dårligst betalt, selv om de ofte inneholder det tyngste arbeidet. Kvinner tjener gjennomsnittlig ca. 80 000 mindre enn menn. Er dette likestilling? NEI, jenter har fortsatt mye å kjempe for før vi får likestilling i Norge.

Det kan virke som om det er likestilling i Norge i dag, men hvis man går litt under overflaten, kommer et ganske annet bilde fram. Jenter og gutter blir ikke behandlet likt verken på skolen, i arbeidslivet eller hjemme. Helt fra jenter er små blir de oppdratt til å være rolige og sette andres lykke foran sin egen. På skolen bruker læreren 2/3 av tida si på gutter, dermed blir bare 1/3 brukt på jenter

Når jenter seinere skal velge seg yrke, velger de mellom 30 yrker, mens gutter velger mellom 300! de kvinnedominerte yrkesgruppene er også dårligst betalt, selv om de ofte inneholder det tyngste arbeidet. Kvinner tjener gjennomsnittlig ca. 80 000 mindre enn menn. Er dette likestilling? NEI, jenter har fortsatt mye å kjempe for før vi får likestilling i Norge. I det kapitalistiske samfunnet vi lever i i dag er det umulig med likestilling, for samfunnet er bygd på at noen undertrykker andre. Men det kan selvfølgelig bli mye bedre enn det er. Derfor er det viktig at du organiserer deg. Jo flere man er desto mere får vi forandra. sammen blir man sterkere.

Startinnlegg om kvinnelønna av Hege Bae Nyholt.

Hei, jeg heter Hege er 20 år og kommer fra Rød Ungdom.

Vi som sitter her, enten det er i panelet eller i salen har alle vokst opp med myten om likestillingsnorge. Vi har lært på skolen at i Norge har alle de samme sjansene til å bli advokat, sjef, ja til og med statsminister om vi bare prøver hardt nok. Og så trekker læreren fram eksempler om kvinnelige næringslivssjefer og statsministre.

Men desverre så sprekker likestillingsbobla om vi går den i sømmene. Sjøl om vi lærer på skolen og i samfunnet ellers at gutter og jenter har de samme mulighetene så forteller den virkeligheten vi lever i oss noe ganske anna. På skolen får gutta i klassen mere oppmerksomhet enn jentene fra læreren, jenter blir opplært til å være snille og flinke.

Trolig vil de aller fleste av jentene her i rommet komme til å tjene betraktelige mindre enn sidekameraten om det er en gutt.

Om ei jente og en gutt går like lenge på høyskolen, 3 år, og den ene, jenta, blir sjukepleier og gutten ingeniør kommer ingeniøren til å tjene mye bedre enn sjukepleieren. Sjøl om de har studert like lenge og har like mye i studielån.

Det er ikke tilfeldig at det er sjukepleieren som tjener dårligst av disse to, men fordi sjukepleie er et kvinneyrke. Om man ikke har

høyere utdanning, men f.eks jobber i industrien får kvinner ofte de mest ubekvemme jobbene, som å pakke konfekt, mens mennene er maskinoperatører fordi "de har for store hender til pakke konfekt" Pussig nok så tjener en maskinoperatør betraktelig bedre enn konfektpakkeren.

I vårt samfunn er det gjennomgående lavere lønn i kvinnedominerte yrker enn i mannsdominerte. I dag så tjener menn gjennomsnittelig 189 000 i året, mens kvinner tjener 107 000 kr.

I tillegg jobber kvinner masse gratis for samfunnet gjennom å ta seg av barn, eldre foreldre, naboer og vaske hus og lage mat. Jenter gjør dobbelt så mye husarbeid som gutter. Samfunnet er helt avhengig av at jenter jobber gratis i hjemmet – om kvinner skulle hatt lønn for det omsorgs- og gratis arbeidet de/vi utfører ville det ha kosta staten ca 200 millarder i året, 1/3 av et statsbudsjett. Da er det jo ganske logisk hvorfor regjeringa og staten ønsker å holde fram myten om at det er kvinnelig å stå bøyd over oppvask, gulvbøtte eller snørrete unger.

Dere som sitter her må spørre dere om det er rett å ha et så kjønnsdelt arbeidsmarked. Om dere kommer fram til at dere ønsker et samfunn som gir lik lønn for likt arbeid, et samfunn hvor menn og kvinner har lik arbeidsfordeling i hjemmet – så er det dere som må gjøre noe med det. De fleste partiene som sitter her i dag kommer ikke til å løfte en finger for å få en reell like lønn, i høyden vil de komme med tomme løfter og svada. **Til kamp for likelønn.**

Antirasisme i valgkampen.

Av Maria Østli

Hvordan takle nazister i valgkampen?

Nazistene (Fædrelandspartiet, muligens Nasjonalalliansen) stiller bare til valg i tre fylker (Hordaland, Nordland og Rogaland). Nazistene (Fædrelandspartiet, Hvit valgallianse og deler av FMI) har samlet seg under en organisasjon, Nasjonalalliansen.

Her kommer noen forslag på hvordan man kan takle dem.

-En mulighet kan være å gå. Dette kan være en effektiv, men også negativ metode fordi man kan risikere at nazistene blir sittende igjen mens SU markerer seg på dine vegne.

-En annen løsning er å få salen med seg på forhånd og bue mens nazistene snakker.

-Å snu ryggen/ræva til kan være en god metode. Virkningen blir gjerne forsterket hvis man får med hele panelet, og salen på aksjonen.

-Man kan selvfølgelig innlede en debatt med nazistene også. Velger man det, er det sannsynligvis ikke spesielt lurt å angripe dem direkte. Det er lite sannsynlig at nazistene vil sitte og sanke stemmer fordi de får snakke mye, men de kan ende opp med representanten i panelet som får all medfølelsen fordi de andre banker ham verbalt. Det er ofte bedre å (i likhet med FRP-strategien) spille på våre argumenter. Da får vi igang en diskusjon på våre premisser. Bruk for all del humor i forhold til nazistene, både under skolevalg og i resten av valgkampen. Da forstår folk at vi ikke tar dem seriøst.

Statlig rasisme.

Norske myndigheter står for en mistenkeligjøring av flyktninger og asylsøkere for å kunne forsvare en eventuell utkastelse. Dette er statlig rasisme.

Tamilsaken

Norge har aktivt sendt tamilske asylsøkere tilbake til Sri Lanka. I følge en rapport fra Amnesty International i 1997 blir «tusener av tamiler arrestert, inkludert en mengde samvittighetsfanger. Tortur og mishandling i politiets varetekt er utbredt.» I fjor ble 192 tamiler hjemsendt fra Senegal. Da de nådde Sri Lanka ble de øyeblikkelig internert. I mars i fjor ble en sluppet fri, men igjen pågrepet og torturert for åpen scene i Colombo.

Menneskerettigheter

Norge har gjennom asylpolitikken sin brutt FN's menneskerettigheter på flere områder. Norge har brutt barnrettighetskonvensjonen ved å la barn sitte i kirkeasyl. 35 barn sitter nå i kirkeasyl.*Norge har brutt FN's menneskerettighetskonvensjon artikkel 14 ved å innføre visumplikt overfor land 13 land i Asia, Afrika og Latin-Amerika. Dette går frem i en pressemelding datert 20 juni '96. I følge artikkel 14 skal alle mennesker ha rett til å søke asyl i hvilket land de måtte ønske. Norge har også fått kritikk fra FN's høgkommisær for flyktninger pga. sin restriktive asylpolitikk. Det er et gap mellom de rettighetene folk har til å søke om asyl, noe som er slått fast i menneskerettighetserklæringen, og norske myndigheters vilje til å gi asyl.

*tallene er hentet fra en undersøkelse utarbeidet av Rudi Bakken, stiftelsen MARK i Bergen, Inger Nesvåg, invandrerkonsulent i Oslo bispedømme, og Henrik Broberg, Regnbuen Antirasistiske organisasjon i Tromsø.

Kirkeasyl.

Siden februar 1993 har langt over 1000 avviste flyktninger søkt tilflukt i bedehus og kirker. I januar 1999 satt omtrent 90 personer i kirkeasyl i Norge. (Tallet varierer til stadighet.) Myndighetene bør ta det høye tallet på kirkeasylanter som et bevis på at norsk asylpolitikk er altfor streng.

Kosovokrisen.

Regjeringen har forpliktet seg til å ta imot 6000 kosovoalbanske flyktninger, eller 12% av katastrofeberedskapen på 50.000 flyktninger. At Vollebæk står frem på TV og forteller om Norges store offer til fordel for flyktningene er en farse. Vi har mulighet til å ta imot mange flere.

Korte fakta om asylsøkere i Norge:

-I følge Kommunal og arbeidsdepartementet (KDR) sitter 8700 personer i statlige mottak for asylsøkere. Rundt 2000 av disse har fått oppholdstillatelse.

-KDR skriver også at Norge er et av de landene i OECD som har størst økning i antall asylsøkere, en økning på 260% i '98 sammenliknet med '97.

-Det kom 8374 asylsøkere til Norge i '98

-I følge KDR har reglene for asylsøkere blitt strammet inn i flere land den siste tiden.

-Norge har fått kritikk fra FN pga altfor striks asylpolitikk.

Mobiliser elevene på skolen på forhånd der det forventes at nazister kan dukke opp i debatten. Ta kontakt med elevrådet. Det kan arrangeres debatt på skolen, del ut løpesedler og forbered elevene på hva som kommer til å skje!

Neste hefte kommer til å ha artikler om ytringsfrihet og mer om flyktningepolitikk og flyktningelova.

Hvordan møte Frp?

Av Marte Ryste

Dette er en litt omskrevet innledning Marte Ryste holdt på lagslederkonferansen i mars. Innledningen er ment som et slags debattinnlegg for å starte diskusjonene om hvordan vi skal møte Frp i valgkampen.

Denne innledningen hadde egentlig overskrifta «Hvordan møte rasismen i valgkampen». Men jeg kommer utelukkende til å legge fram synspunkter rundt hvordan jeg mener at vi bør møte Frp. Antirasistisk kamp må forgå på flere arenaer og vi må ha en kontinuerlig diskusjon om hvor det er viktigst å legge inn kreftene. Når vi skal legge planene for valgkampen til høsten og finne fram til vår hovedargumentasjon må vi også bestemme hvem vi skal rette de forskjellige sakene mot. Vi kan kjøre mot regjeringa som til tross for noen forsøk på å smykke seg med litt humanistisk glitter håndhever en rasistisk utestengningspolitikk, mot de nye endringene i utlendingslova, mot Schengen osv. Dette vil etter min mening være å kjøre mot grunnlaget i det rasistiske Norge.

Hovedskyts mot Frp

Likevel mener jeg ikke at det er her vi skal rette hovedskytset vårt. Jeg mener vi må møte Frp. Det er Frp som er de synlige og sterke rasistene nå. De kjører brun politikk, og de vinner oppslutning på det. Det er her rasismen synes. En tilbakegang for Frp er en seier for den antirasistiske i Norge, ikke fordi det vil endre at den norske staten er rasistisk, men fordi det vil vise hvor folk flest står. Vi er nødt til å sloss mot det synlige i overbygninga, altså Frp sin oppslutning, for å kunne mobilisere folk. Og vi trenger en sterk antirasistisk bevegelse hvis vi skal kunne sloss mot diskriminering av mørkhuda folk i Norge eller mot dagens flyktningepolitikk.

Når dette er sagt vil jeg legge til at vår strategi om å møte Frp ikke bare må være å møte Frp med en antirasistisk argumentasjon. Frp har en arbeiderfiendtlig politikk. De vil knuse fagbevegelsen, privatisere, bygge ned kollektive rettigheter osv. De har et politisk budskap om at det er riktig å sparke nedover for å få det bedre sjøl, istedet for å slå oppover. Dette må vi møte offensivt med en revolusjonær politikk.

I dag mener jeg at vi mangler en god strategi for hvordan RV og RU skal møte Frp i valget. Og jeg har heller ingen oppskrift selv. Derfor får dere se på denne innledningen som et debattinnlegg for å få satt i gang diskusjonen i Rød Ungdom.

Foran de siste valgkampene, og særlig sist valgkamp, har det gått ivrige diskusjoner i RU og RV om hvem vi skal rette skytset mot i valgkampen; Er det riktig å kjøre mot Hagen, den tydlige rasisten og la Arbeiderpartiet skjule seg bak ryggen hans - eller skal vi vise fram det partiet som har håndheva Norges stengte grenser: Arbeiderpartiet. Jeg leste om igjen et intervju med Aslak Sira Myhre fra valgkampen i 1997 hvor han sier: «Hagen har bare innflytelse i norsk politikk fordi Arbeiderpartiet har tatt over sakene hans. Dersom vi får en valgkamp der alle partiene bruker all sin tid på å kritisere Frp er det bare Carl I. Hagen som tjener på det.»

Arbeiderpartiet. Jeg leste om igjen et intervju med Aslak Sira Myhre fra valgkampen i 1997 hvor han sier: «Hagen har bare innflytelse i norsk politikk fordi Arbeiderpartiet har tatt over sakene hans. Dersom vi får en valgkamp der alle partiene bruker all sin tid på å kritisere Frp er det bare Carl I. Hagen som tjener på det.»

Gir vi Hagen sirkuset han vil ha?

Jeg mener at vi på mange måter står overfor den samme avveinga i dag. Altså i hvor stor grad skal vi være med på å kjøre mot Hagen

- og på den måten la de andre slippe unna, og kanskje gi han det sirkuset han vil ha. Samtidig som jeg mener at situasjonen har endra seg. Det er ikke lenger snakk om at Frp har et rekordvalg - de har hatt en varig høy oppslutning siden valget i 1997. (Jeg har dessverre ikke tallene fra 1995). 1997 gjorde Frp sitt beste valg med en oppslutning på 15.3% og kom inn på Stortinget med 24 representanter. Det var en framgang på 9% sammenlignet med Stortingsvalget i 1997. (I 1997 hadde Ap en oppslutning på 38% - Høyre 14.5%)

På en meningsmåling gjort av Scan Fact i begynnelsen av mars har Frp en oppslutning på landsbasis på 17.5%. I Nordland, Troms og Finnmark har Frp like stor oppslutning som de tre regjeringspartene til sammen - 20.7%. I Oslo har Frp en oppslutning på 19.5% (Oponions mars-måling for Aftenposten Aften). Dette er fra en meningsmåling tatt etter at Einar Lonstad (mannen som strøyk på sin egen «bli-norsk-test») vant kampen om førsteplassen på Frps liste i Oslo. Frp vinner oppslutning i fagbevegelsen, blant den vanlige «mann og kvinne». Frp tar velgere som ikke stoler på staten og det offentlige. Derfor mener jeg det er viktig at vi møter dem i valgkampen - de vinner oppslutning hos folk som har interesse av en radikal politikk/revolusjon med sin mørkeblå politikk.

Så er spørsmålet: hva vil de kjøre nå?

Frp er et grunnleggende populistisk parti som har skifta mening og hjertesaker med vær, vind og meningsmålingene. De har gått mot skatter, avgifter, offentlige inngrep, LO, Vinmonopolet, avholdsbevegelse, Røykeloven, Blitz, kør, miljøbevegelsen, dyr bensin, bompengeringer/kjøreavgifter, innvandring, u-hjelp osv. De er det vi vil kalle meningsmålingenes parti, hvor de viktige sakene skifter med den såkalte «folkemeninga».

Frp sitt landsmøte i april var en god indikator på hva som vil være partiets hjertesaker i denne valgkampen. Her er det få overraskelser. Frp går til valgkamp på helse og eldreomsorg, (for privatisering mot dagens skandaløse tilstander) mot innvandring (som Hagen sa i landsmøtetalen: «Og hvis de ikke vil være norske, men

være pakistanere, vietnamesere, somaliere, kinesere, tyrkere, marokkanere eller indere, hvorfor vil de da bo her?), og kriminalitet (her var også Hagen slående: Fremskrittspartiet vil i denne sammenheng være åpen for en norsk form for New Yorks Nulltoleranse, en norsk form for Californias "three strikes and you're out" og en form for straffereaksjon overfor alle som deltar i et gjengmord eller gjengoverfall, selv om det ikke er klart hvem foretok det avgjørende knivstikk eller avgjørende spark!). Dette er saker hvor de kan vinne oppslutning på billig politikk og enkle løsninger. (Hvor mange millioner flyktninger kan Norge hjelpe for noen skarve hundrelapper hvis de bare ikke kommer hit til landet.)

Ungdom stemmer ikke

Frp har sett taktisk på hvem som man bør rette seg inn mot. Ungdommer stemmer ikke - det gjør eldre. En kampanje mot vold i innvandregjenger går rett hjem. I Oslo kommer nok Frp til å kjøre dette for alt det er verdt i valgkampen, og sannsynligvistjene på det. Her følger de en slags 2-linjers strategi; på den ene sida har de ekstremistene: Vidar Kleppe, Einar Lohnstad og Øystein Hedstrøm, åpne rasister som tør der andre tier. Så har du Hagen og

Siv Jensen som framstår som litt mer anstendige. (Selv om alle som har sett TV 2 vet at Hagen er på det samme markedet - han bare bruker litt andre ord.) På den måten kan Hagen lede et parti som de andre partiene kan samarbeide med og inngå forlik med, et parti som får makt på Stortinget, mens Kleppe og co. sørger for å plukke brune stemmer. (Men det blir for enkelt å si at dette bare er en valgstrategi. Det er nok reelle uenigheter i Frp om hvilke saker de skal kjøre og hvor vulgær-rasistiske de skal framstå.)

En proteststemme til Frp?

Hvis vi skal ha en god strategi for å møte Frp mener jeg vi må sette oss inn i mer enn innvandringspolitikken deres. Jeg tror ikke det er bare her de sanker stemmer. Frp har fått flere bein å stå på. Partiet har gjennom flere år kjørt fram eldreomsorg og helsepolitikk som to av sine kjernesaker. Her ligger det en fare. Frp har blitt sett på som partiet som får mot-stemmene - altså en stemme til Frp er i virkeligheten en stemme mot staten, eller Arbeiderpartiet, ikke for Frp sin politikk. Men er dette i ferd med å endre seg? Frp blir farligere hvis de utvikler seg til et parti folk stemmer på fordi de støtter politikken deres. Det er mer pålitelige stemmer.

Så til hovedpoenget. Hvordan skal vi møte Frp. Jeg tror Aslak Sira Myhre har rett i at det vil bli konkurranse i å møte Frp. Frp vinner som sagt oppslutning i fagbevegelsen og de tar stemmer fra Ap. Jagland har allerede tona flagg om at Frp vil være hovedmotstanderne i valgkampen. Mange av de andre partiene vil nok følge

på. Spørsmålet er hva de vil møte dem med.

Arbeiderpartiet har foreløpig kjørt forsvar for velferdsstaten og en argumentasjon om at de står for et annet menneskesyn enn det Frp står for. Som Torbjørn Jagland sa det i Dagsavisen «Det er en anstendighetsavgrunn mellom Frp og andre partier.» Jeg tror ikke dette er en vinnerstrategi i valgkampen. Det som spiller en rolle for folk

er hva slags politikk og løsninger du kommer med. En moralsk argumentasjon vinner sjelden oppslutning. Det er ikke noen avgrunn mellom Frp og de andre partiene, tvert i mot til daglig er det et samarbeid mellom dem. Derfor kan de ikke kjøre Frp på hvordan de har opptrådt i ulike saker, de må heller vise at Frp er bøller med et dårlig menneskesyn.

Hva med RV og RU?

Aller først: Vårt hovedmål må være å vise fram vår politikk, vi kan ikke legge opp en valgkamp hvor vi bare skal kjøre mot alle andre - da blir vi usynlige. Men samtidig må vi analysere hvilke folk vi kan vinne oppslutning blant, og det tror jeg mye Frp-velgere. Derfor er det viktig at vi tar opp politiske saker på områder hvor Frp markerer seg.

Jeg mener vi skal sette oss et offensivt mål. Et mål om å bli den ideologiske motparten til Frp i valgkampen. Det er ikke noe nytt - for vi er en motpol. Men vi må være det tydeligere. Vi må være flinkere til å vise fram vår politikk og våre løsninger. Men det mener jeg at vi ikke må bli sittende sammen med de andre partiene å fordømme Frp når de kjører mot velferdsstaten eller dagens innvandringspolitikk, vi må kritisere det samme - men komme med våre løsninger. (Her er det viktig at vi ser forskjellen på valgkamp blant ungdom og voksne. Å sette seg et mål om at lille RV skal være motpol til store Frp kan virke litt utopisk. Men i skolevalgkampen er det ikke det. I skolevalgkampen har vi fått stor oppslutning de siste åra. På skolene og blant ungdom kan vi være en ideologisk motpol.)

Vi må møte Frp politisk

Se på de faktiske forholdene. Folk har ikke tillit til det offentlige,

til staten. Det er lange helsekøer, avgifter som svir i lommeboka osv. osv. Frp vinner mange stemmer på at de utfordrer sosialdemokratiet og at de på den måten griper folk sin hverdag. I utgangspunktet kan vi jo si at det er ganske bra at mange er misfornøyde og ser etter alternativer til dagens system. Men det er her må vi være med vår venstrepolitikk. Økonomi er viktig for folk. Mange er misfornøyde med de offentlige tilbudene, redde for kriminalitet og har lite penger å rutte med. Vi kan ikke møte disse folkene med en argumentasjon om at hvis de stemmer Frp så er de rasister. Vi må vise fram Frp sin faglige og økonomiske politikk og vise hvordan den ikke tjener folk flest. Vi er ikke ansvarlige for hvordan ting er og må ikke bli sittende å forsvare dagens system mot Frp.

Hvordan skal vi konkret være en motpol:

Aller først: her er det nok store forskjeller på hvordan man skal jobbe lokalt. Det avhenger i stor grad av hvem som er Frpere i kommunen. I Østfold vil nok f.eks Frp være offensive og innvandringspolitikk, mens andre steder vil de kanskje være så godt som usynlige i skolevalgkampen. Her er iallefall noen punkter som jeg mener vi bør diskutere i forhold til hva som skal være vår strategi:

■ Hva vil det si å møte Frp? Skal vi møte dem i debatter? Jeg mener det er viktig at vi synes som en motpol til Frp. At folk får høre vår argumentasjon mot Frp sin. Derfor kan det være galt å nekte å møte dem i debatt. At vi boikotter dem svekker ikke dem. De er store og har kanaler de når ut gjennom - det er vi som blir usynlige. Hvis vi ikke stiller opp i debatt mot dem i TV2 er det vi som taper på det. Dette mener jeg er hovedsida. Men samtidig skal vi passe oss for å bidra til å hjelpe Frp «inn i varmen». Frp er et rasistisk stutumparti og vi må alltid vurdere hvorvidt en debatt eller et møte med Frp vil være med på å gjøre partiet mer akseptert.

■ Vi må komme i forkjøpet med vår politikk. Det vil si at jeg mener vi må kjøre argumentasjon mot dagens innvandringspolitikk, kriminalpolitikk osv. før dem i debatter. Vi må unngå å bli dem som alltid må tegne seg etter Frp, og referere til tabeller, være «politisk korrekte» og overbevise dem som allerede er overbevist.

Hvis vi klarer å ta opp disse sakene først og kjøre fram vårt budskap må Frp tegne seg etterpå og snakke ut i fra premissene vi har lagt i debatten.

■ Vi må ikke være moralister. Vi må heller holde motinnlegg på sak enn å peke på hvor rasistiske Frp er og nekte å gå i debatt. Da risikerer vi at folk som hører på og som kanskje er enige med Frp i noen saker blir dytta litt nærmere dem på dette punktet også. Dessuten er dette et argument som overbeviser få utenfor menigheten, og vi får heller ikke kjørt fram vår politikk.

■ Vi må ha kunnskap. Jeg mener at alle bør lese litt i Frp sitt partiprogram før valgkampen. Frp har en reaksjonær sosialpolitikk, kvinnepolitikk, faglig politikk osv. Det har vi fokusert alt for lite på. Før valgkampen bør vi settes oss inn i disse områdene også. Det kan f.eks være strålende å kjøre mot Frp sin faglige politikk på yrkesskoler.

■ Vi må legge en strategi for hvordan vi skal møte Frp på møter og valgkamparrangementer. (Dette er kanskje mest et spørsmål i Oslo, men siden valgkampen i Oslo får betydning for resten av landet mener jeg det er en diskusjon som angår flere enn Oslo RU.) Jeg mener det er feil å skulle overse folkemøter hvor Frp har show og sprer brun politikk - vi må vise motstand. Spørsmålet er hvordan vi skal gjøre det. Her kommer vi selvsagt rett inn i den etterhvert litt

klisje-prega diskusjonen om kasting av tomater og egg. Jeg vil ikke ta noe prinsipielt standpunkt for eller mot kasting av mat. Dette er som de fleste andre virkemidler noe man må velge ut i fra den konkrete situasjonen. Men i forhold til å skulle møte Frp nå mener jeg en sånn strategi er et blindspor. Den er rett og slett for enkel. Det er kanskje tilfredstillende for de som står å kaster, men den fører ikke til å snu noen opinion mot Frp eller samle folk rundt oss. Når Frp har 17% oppslutning (ca. hver femte nordmann stemmer Frp) og framstår med en argumentasjon som «vi vil jo bare starte en diskusjon - det må da være lov å hevde dette» - så er ikke eggkasterne som kommer med flertallet i ryggen. Helt konkret mener jeg vi må finne ut hva som er målet med aksjonene. Jeg tror det i all hovedsak er 2 ting. Vi vil vise at Frp ikke er stuereint, altså vise fram mest mulig motstand, og vi vil ha mange folk med på det. Hvis vi klarer å finne på aksjoner som mange vil være med på, som gjør det kult å være antirasister mot Frp har vi vunnet mye. Her må vi diskutere forskjellige ting; kan vi overdøve dem, latterliggjøre dem osv. Jeg mener altså ikke at vi i utgangspunktet skal jobbe ut i fra en strategi om at vi skal stoppe arrangementene. Slåsskamp mellom oss og politiet organiserer ikke mange rundt oss og det svekker ikke Frp. (Men dette er selvsagt ikke et prinsipielt spørsmål. Jeg mener ikke at det er feil å stoppe et arrangement, men nå handler det om styrkeforhold og metoder.)

Motstand mot Frp lokalt

I tillegg til at vi må ta disse diskusjonene trenger vi en idemyldring på utspill og aksjoner mot Frp lokalt. Her er et par ting man kan tenke på: (men vi trenger mange flere ideer...)

- Det er bra å vise fram forbindelsene mellom Frp og naziene der hvor de finnes. Det er ikke stuereint å ha organiserte nynazister på listene sine eller arrangere møter med dem. Her må vi lete opp forbindelser.

- Latterliggjøring er ofte en god måte å vinne i en debatt på. Har man først fått publikum til å le av motstanderen ligger du godt an. Her kan vi finne fram gode sitater (det er mye å plukke av) - utspill osv. (Antirasistisk senter har blant annet laga et hefte hvor de har samla sitater - dette bør vi se på.)

- Vi må jobbe for å være de som har kul kampanje mot Frp. I Oslo kan vi f.eks lage plakater med Lohnstad og «Bli-norsktesten». Får vi til noe bra bør dette være en ting som vi kan mobilisere flere folk på.

Til slutt: Selvom jeg mener at vi skal være offensive mot Frp i valgkampen må vi ikke glemme at Frp er et slags «sirkusparti» som gjennom å representere ekstreme syn i norske

politikk får oppmerksomhet i de fleste sammenhenger. Og ofte tjener de på motstand. Det betyr ikke at vi ikke skal gi dem motstand, men det betyr at vi alltid må vurdere hvor vidt vi bidrar til å gi Frp show som de tjener på, og hvordan vi kan unngå det.

Populisme og enkle løsninger

Det er vanskelig å finne en ideologisk grunnmur i Fremskrittspartiet. Fløyer innafor Frp, og da særlig i FpU har kalt seg liberalister (1). Men Frp, som bygger på «Norges grunnlov, norsk kulturarv, tradisjon og vestlig kulturarv, med basis i det kristne livssyn» (fra program) er ikke et liberalistisk parti. Særlig etter valgkampen i 1987 da Hagen oppdaga at innvandrers var velegna til å fiske stemmer, blei anti-liberalismen mer og mer framtrædende i partiet. På landsmøtet i 1994 sto oppgjøret mellom de Hagen-tro og liberalistene. Et oppgjør som endte med at de som tilhørte den liberalistiske fløyen, blant annet hele FpU, meldte seg ut av partiet. En slags forankring kan man si at partiet har hatt i troen på USA og amerikanske løsninger.

Økt kontakt med nazister

Siden det endelig bruddet med liberalistene i partiet har FrP økt innvandrers hetsen, og stått fram i samarbeid med norske nazister. Et eksempel er det Hedstøm-møtet under valgkampen i 1995 da Stortingsrepresentanten Øystein Hedstrøm deltok i et møte med bl.a Bastian Eide (NUF, Norsk Front, FMI m.m.), Jack Erik Kjuus

(Fedrelandspartiet, dømt etter rasimeparagrafen) og andre erklærte nazister. Den gang svarte Hagen på partikameratens oppførsel på følgende måte: «Vi har ingenting å skamme oss over, vi står med høyreist hode» (Aftenposten 8/9-95) I februar 1996 blei det avslørt at FpU var infiltrerte av nazistgruppa Viking, med formannen i Viking, Eirik «Mikro» Solheim i spissen. Etter avsløringa måtte 12 nazister forlate FpU, men hvor langt dro de? Seinere har «Mikro» blitt sett rundt FrP sine valgkampparrangementer i hovedstaden.

Carl I Hagen er Per Ståle Lønnings hyppigste gjest i TV2 viser en undersøkelse gjort av Klassekampen. Frp-lederne er dobbelt så ofte i studio som statsministeren. Tilsammen deltar Frp på mer enn hver tredje studiodebatt. Ingen andre partier når opp til dette. Mediaprofessor Jostein Gripsrud sier til Klassekampen: - det er ikke urimelig å anta at det er en sammenheng mellom Frps vekst mot 20% og denne typen eksponering uke etter uke.

Et parti for den «lille mannen i gata»?

Frp sier følgende om arbeid og sysselsetting i sitt prinsippprogram 1997 - 2000:

«Fremskrittspartiet ser på arbeid som et vesentlig grunnlag for trivsel og velstand. Bedrifters lønnsomhet og personlig innsats anses å være en forutsetning for sikre arbeidsplasser og en fremtidsrettet økonomisk utvikling. Fremskrittspartiet vil motarbeide offentlige bestemmelser som undergraver arbeidsmoralen og effektiviteten. Lovverket skal, utover det rent sikkerhets- og helsemessige, ikke inneholde begrensninger på den enkelte borgers rett til å inngå arbeidsavtaler på de betingelser partene selv ønsker og selv ser seg tjent med.

Fremskrittspartiet mener at det er en offentlig oppgave å sikre alle en viss minimumsstandard, men at det ikke er tilstrekkelig ressurser til dette, dersom velferdsgoder også skal deles ut til de mange som ikke trenger dem. Dersom stadig flere velferdsgoder knyttes til arbeidstagerrollen, blir det ikke nok igjen til dem som av forskjellige grunner faller utenfor arbeidsmarkedet.

Fra Fremskrittspartietsprinsipper, velferdssamfunnet

Fremskrittspartiet er et liberalistisk parti. Det bygger på Norges Grunnlov, norsk og vestlig tradisjon og kulturarv med basis i det kristne livssyn. Fremskrittspartiets hovedmål er å arbeide for sterk nedsettelse av skatter, avgifter og offentlige inngrep.

Fra fremskrittspartiets prinsipper, ideologisk grunnlag

Forslag til innlegg mot Frp

Frp splitter

Forslag til innlegg:

Propagandaen til Frp handler stort sett om én ting: Sett folk opp mot hverandre. Hvis det er problemer med helsekøene, legger Frp skylda på innvandringa. Eller på Finnmarkingene. Eller på alenemødre. Hvis du er arbeidsløs, kan ikke Frp tilby deg jobb, men de kan gi deg en sydebukk, gjeme en Ali eller Ahmed. Men aldri en Kjell Inge Røkke eller en Fred Olsen. Frp legger skylda på svake grupper, på alle mulige andre enn dem som tjener på arbeidsløsheten. Frp finner sydebukker for at de virkelige skurdene skal gå fri. Hvis vi går på sydebukk-trikset til Frp er vi bra dumme! Men vi er ikke så dumme at vi tror det blir bedre helsevesen av at vi tar inn null asylsøkere i stedet for 6. Vi er ikke så dumme at vi lar oss lure når den knallblå høyresida forteller oss at arbeidsfolks problemer er det andre arbeidsfolk som har skylda for. Vi er såpass smarte at vi skjønner at vi må stå sammen med Ali, og Ahmed, og alenemødre og Finnmarkinger, mot Carl I Hagen, NHO, Jagland og resten av høyresida.

Frp er her for å hindre at folk flest står sammen, for å sørge for at vi slåss oss i mellom. Bare følg med Frp resten av valgkampen, sydebukk-trikset kommer gang på gang. Men hver gang du hører dem sette svake grupper opp mot hverandre, bør det si "Ding-dong!", og du tenker: «Jeg er ikke så dum!»

(Brukast gjerne tidleg i debatten, for då kan "Ding-dong!"-effekten byrja verka under ordskiftet. Du kan anten kommentera Frp-innlegg med "kva sa eg, no gjer han det igjen..." eller berre seia «Ding-dong» kvar gong Frp seier «Våre eldre og syke...» eller liknande.) Det er veldig HARRY og lite populært å avbryta andre, så ein bør truleg ikkje ropa «ding-dong» eller noko som helst under andre folk sitt innlegg. Ein kan anten laga «ding-dong» med ein bevegelse med handa, som kan brukast når Frp kjem med skiten sin, eller ein kan seia ding-dong! når ein har replikk på Frps innlegg.)

Konkurransestimuleringspartiet

Etter Frp landsmøtet i april 1999 har Frp uttalt at de vil tone ned innvandring og kriminalitet og bli talsparti for «konkurransestimulering». Frp har alltid vært partiet for privatisering og konkurranseutsetting og i sitt nye lokalpolitiske program vil de ha konkurranse mellom private og offentlige leverandører på nesten alle områder. Kommunene skal omorganiseres og konsentrere seg om helse, omsorg og skole. En politikk som faktisk rammer en stor del av deres velgere.

Fra FpUs program:

- Fpu vil at all oljeproduksjon skal foretas av private firma. (Ikkje eit ordrett sitat)
- Fpu vil «ta til orde for at all offentlig forretningsvirksomhet privatiseres»
- »Fpus langsiktige mål er å avvikle folketrygden»
- «Gjennom en liberalisering av alkohollovgivningen sikres befolkningen en naturlig omgang med alkohol»
- «Fpu ser på heldagsskolen som et forsøk fra sosialistenes side på å utvide mulighetene for påvirkning i sko-len, og tar således avstand ba den offentlig heldagsskole.»
- «Fpu ser ikke at det å drive feks. fritidsklubber er det offentliges ansvar».
- Fpu og Frp vil også ha slutt på gratis utlån på biblioteket, biblioteka skal finansiera seg sjølve ved å leiga ut bøker!

Det Hagen holder kjeft om

Forslag til innlegg

Frp lover gull og grønne skoger til gamle og sjuke. Det de holder kjeft om er at politikken deres fører til færre rettigheter og dårligere levekår for folk flest, gamle og unge. Det Frp vil bevilge til gamle og sjuke er lommerusk i forhold til det de kommer til å kutte ned. Distrikta skal raseres, arbeidsrettigheter vekk, sjuketrygda kuttet, kollektivtrafikk og ungdomstilbud nedbygges og offentlig sektor privatiseres. Privatiseringa vil gi et helsevesen hvor lomdeboka bestemmer hva slags tilbud du skal få og det sier seg sjøl at det ikke er minstepensjonister eller vanlige arbeidsfolk som står først i køen. Frps privatisering og rasering av offentlige tilbud vil gjøre livet umulig for minstepensjonister.

Bestemor får kanskje en ny trygdeboli, men mulighetene for en tur ut blir drastisk redusert fordi bussen forsvinner, postkontoret legges ned og velferdstilbud blir fjerna (Bestemor får kanskje enkeltrom på gamlehjemmet, men hva hjelper det når resten av velferdstilbuda blir styrt av lomdeboka, bussen forsvinner og postkontoret legges ned.) Når Carl I. Hagens regning kommer på bordet vil folk sitte igjen med midre enn før og forskjellene vil øke. Det er det bare rikingene som tjener på.

Rasisme splitter

Hvis vi tror på rasismen, på at innvandrerne har skylda for problemene i Norge, sørger vi for at de som sitter på toppen og tjener store penger får sitte i fred. Rasisme splitter folk som er sinna. I stedet for at vi står sammen mot makta så får pakistanerne og somalierne skylda for problemene. Hvis vi vil slåss mot arbeidsløshet, for flere skoleplasser kommer vi ingen vei med å slå hverandre i huet.

Det er faktisk sånn at det er rikfolk som får skattelette og samtidig svømmer over i penger og luksus. Det er de som ødelegger for oss. Regjeringa med god støtte fra Frp og de andre borgerlige partia fører en økonomisk politikk for rikfolk og MOT vanlige folk.

Frp: Aps hovedfiende nr.1, eller?

De andre partia med Arbeiderpartiet i spissen har utropt Hagen og Frp som hovedfiende i det kommende valget. De spiller forarga og bestyrta over menneskesynet til Frp. Men Ap har jo i mange år ført den flyktningepolitikken som Frp har ropt på, godt fulgt opp av den nye regjeringa. Regjeringa fikk i tillegg god støtte fra Frp da statsbudsjettet blei vedtatt.

Odd Einar Dørum / Torbjørn Jagland: Det er en anstendighetsavgrunn mellom Frp og andre partier.

Kjell Opseth (Ap politiker): Det er en avgrunn mellom Aps og Frps menneskesyn.

Knut Larsen (83) intervjuet i Aftenposten 12/2/99: -Jeg ser så mye falskhet i Arbeiderpartiet. De holder ikke løftene sine. Derfor stemmer jeg Fr.p. - bare på ert!

Hovedmotstandere? Høyre forteller sannheten:

-Det er ikke røkla mot Hagen, slå både rmediene og Hagen selv liker å fremstille den poliske kampen. Sannheten er at Frp, Høyre og Arbeiderpartiet sammen har stemt igjennom viktige saker som for eksempel Schengen, lovgivingen for innvandrere og EØS-avtalen.

(Finanspolitisk talsmannfor Høyre Per Kristian Foss, til Dagens Næringsliv 18. juli 1997.)

Fakta om FrP:

• Nei til skatt

Frp sier de er for sterk nedsettelse av skatter og avgifter. I forslag til statsbudsjettet for 1997 foreslo de en skattelette på 1, 2 MA kroner i formuesskatten. De vil gi generell skattelette til alle, samtidig innebærer det de sier om helsevesenet. «Helsevesenet skal få alt de trenger», at skattene må øke.

• Kontantstøtte

Frp er for å overføre midler fra barnehager og offentlig omsorg til hjemmeværende. Samle all støtte til barnefamilien (dvs. også støtte til barnehager) i barnetrygden.

• Genteknologi

Frp er for bruk av genteknologi, og patent på liv.

• Redusere bil- og bensinavgifter

Fremskrittspartiet mener at CO₂-avgiften ikke har noenting med miljøvern å gjøre. Fjern årsavgift, importavgift og omregistreringsavgift på biler

• Redusere u-hjelpe med 7 milliarder.

Frp sier at u-hjelp bør være en frivillig, at hver enkelt selv skal kunne bestemme hva og hvordan u-hjelpe skal gis.

• Frp er for egenandeler på hjemmebaserte tjenester (hjemmesykepleie og hjemmehjelp). Da RV fremma forslag om å fjerne alle egenandeler på hjemmebaserte tjenester ved statsbudsjettet til jul stemte Frp mot dette forslaget. Da det kom til sommer og det nærma seg valg støtta de et pålegg til regjeringa om at det ikke lengre skal være lov for kommunene å kreve egenbetaling for hjemmesykepleie. (Det står ingenting om andre hjemmebaserte tjenester). Men Frp stemte mot å bevilge penger til dette. Frp er prinsipielt for skatt på forbruk ikke på inntekt, også forbruk av helsetjenester.

• Minstepensjonistene

Frp stemte i mot RVs forslag om å øke minstepensjonen med ett tusen kroner måneden i statsbudsjettet for 1997. De stemte for sitt eget forslag om en økning på fem tusen kroner. Da det nærmet seg valg, støttet de RVs forslag.

• For narkotika

Da Hagen holdt et foredrag i USA sa han at motstanden mot fri narkotika var en av de tingene som framtida kom til å vurdere som tåpelig. Han prøvde seinere å fly fra disse påstandene ved dels å si at dette var små deler tatt ut av en større sammenheng. Dels at dette var et rollespill. Stortingsrepresentant Fridtjof Frank Gundersen er for en liberalisering av narkotikaen.

• Fri kapitalflyt

Ønsker maksimal konkurranse og størst mulig frihandel mellom landene. Statsbankene skal privatiseres.

• Mot likestilling

Nei til kjønnskvotering. Opphev likestillingsloven og avskaff Likestillingsombudet

• Energipolitikk

Fjern alt offentlig eierskap til all energiproduksjon. Ja til gasskraftverk. Frp mener at klimaendringer skal kunne måles for at det skal settes i verk tiltak ellers kan det være fare for en vesentlig negativ virkning på den globale velstandsutviklingen.

• Kriminalpolitikk

Vesentlig strengere straffer for tyveri og inbrudd. Strengere innvandrings og flyktning politikk og utenlandske statsborgere bør utvises fra landet automatisk ved lengre straffer enn 3 mnd. Privatisere fengselsvesenet. Innvandringsstoppen skal håndheves strengt. Asylsøkere som deltar i ulovlige demonstrasjoner skal automatisk utvises. Asylreglene skal tolkes strengt.

• Forsvarspolitikk

At Nato skal kunne stasjonere tropper på norsk jord, bruke norske marinebaser og flyplasser også i fredstid. Forsvaret skal ikke gis særlige miljømessige pålegg, f.eks. ved støybegrensninger.

• Sosialhjelp

Stramme inn lov om sosialhjelp sånn at bare som virkelig har behov for offentlig sosialhjelp får det.

• Skolepolitikk

Nei til sidemål, innfør karakterer fra femte klasse, karakterer som settes ut fra objektiv faglig prestasjon. bedre disiplinforholdene i skolen. Samer skal ikke ha rett til morsmålsundervisning på samisk fordi "det bare finnes ett morsmål i Norge".

• Samferdsel

Privatiser og fjern konsesjoner og løyver.

• Kultur

Fjern statsstøtte til aviser, filmer, innfør gebyr i biblioteket, fjern kunstnerlønna, garantiinntekter og støtteordninger

• Sykelønnsordninga

Frp er for å innføre to karensdager og bare 80 prosent sykelønn. Helse- og sosialforbundet har regna ut at dette vil innebære et inntektstap for en vanlig hjelpepleier på ca fem tusen kroner i måneden. Frp. regner med å spare 3 milliarder kroner på dette. 3 milliarder mindre i inntekt for vanlige folk.

• Lønnsøkning for politikere

Frp stemte i 1996 for å øke stortingslønningene med over 100.000 kroner til 400.000 og en kraftig økning i diettpengene. Frp stemte også for å øke stortingspensjonen med 68 244 kroner i løpet av 1996. Bare økningen er mer enn det en minstepensjonist får utbetalt.

• Ikke nok for Carl

For Carl I. Hagen er ikke dette nok. I perioder har han fått Frp. til å betale barnebidraget sitt. Partiet har betalt polvarer for mange tusen kroner, hjortefilet, utenlandsresier, middager, datautstyr, TV og video. Utgifter som de glemte å fortelle ligningsmyndighetene om.

• Overvåking

«Frp. mener at det har skjedd irregulær virksomhet (fra de hemnlige tjenester), men ikke av en særlig alvorlig karakter vurdert etter den sikkerhetspolitiske virkelighet og trusselbildet, særlig i de første tiår etter krigen.»

Kilder

Det er fire kilder til dette. For det første «Livet bak murene», stortingsreferatene fra Finansdebatten og debatten om sosialbudsjettet og ikke minst Fremskrittspartiets program. Poenget har vært å vise en del av den råskapen i Frps. program. Vil du ha en fullstendig liste, må du lese programmet sjøl. Sitatet om overvåking er fra Carl I Hagens merknad i Instillingen til Lundkommisjonen.

Tynt befolka i Frp-land

Vi som er norske statsborgere fra fødselen av kan prise oss lykkelige over at vi ikke skal innfri Frps foreslåtte krav til å bli norsk statsborger. Norge ville ha blitt et tynt befolka land hvis Frp fikk det som de ville, og en hærske av norskfødte nordmenn fra Norge med norsk statsborgerskap ville raskt blitt statsløse.

Frp: «Å bli norsk statsborger bør ikke være noen ufortjent rettighet, men et fortjent privilegium.» Dette er et av de mest sentrale slagordene til den franske fascistene Le Pen: Etre Frangais, cela se mérite (for å bli fransk må du fortjene det). Vi har ikke lyst til å gjøre dette til en filosofisk debatt om hvem som har fortjent hva her i verden, men synes likheten mellom fascistene i Frankrike og Frp er ubehagelig åpenlys.

Frp har lagt fram et lovforslag om norsk statsborgerskap hvor hovedhensikten i følge Frp er "å styrke integreringen": «Det skal koste 10 000 kr. for å få norsk statsborgerskap. Det stilles krav til norskkunnskaper og kjennskap til norske samfunnsforhold, krav om ervervsevne (søkeren må ikke eha mottatt sosialhjelp de siste 5 år) og om prikkfri vandel (både i Norge og hjemlandet). Kravet til botid økes fra syv til ti år og det skal avlegges ed om å følge norsk lov. Barn av norsk-utenlandske foreldre, der den norske part har fått statsborgerskap i tiåret før barnets fødsel, skal ikke automatisk bli statsborgere. Det skal ikke innvilges statsborgerskap til folk med usikker identitet. Statsborgerskapet skal kunne tilbakekalles hvis man begår alvorlig kriminalitet i en etterfølgende tiårsperiode. Da blir personene statsløse.»

Leder av Oslo Frp, Einar Lonstad, er blitt kjent for å kreve at innvandrere må bestå en «norskhetstest» for å få norsk statsborgerskap, for så å stryke med glans på sin egen test. I følge professoren som tok testen på Lonstad ville en tredjedel av den norske befolkninga trolig blitt utelukka fra statsborgerskap allerede ved spørsmål 1. Vi har saksa en snutt om testen hans fra

Saksa fra Aftenposten:

Frp-topp strøk på Frp-testen

Fremskrittspartiet foreslår strenge krav overfor personer som ønsker å bli norske statsborgere. Ifølge professor Trond Nordby ville ikke Einar Lonstad, leder av Oslo Frp og partiets byrådsleder kandidat, sluppet inn i Norge med sine svar på testen. Dagsavisen har presentert Frp-toppen for spørsmålene i Frp-testen. Testen inneholder spørsmål om de tingene man bør vite om man skal kunne ha norsk pass, slik Frp ser det.

Trond Nordby, professor i statsvitenskap, mener det ikke ville vært så veldig mange statsborgere igjen hvis alle må svare på Frps spørsmål. Fremskrittspartiet ville også ifølge professoren ha ganske få velgere igjen hvis de har samme kunnskapsnivå som Einar Lonstad. Resultatet for Lonstad etter å ha avlagt statsborger-eksamen er 1,7 poeng av 5 mulige.

- Om han er kvalifisert med disse svarene, kommer an på hvor strenge krav man har tenkt å stille. Men jeg er sterkt i tvil, for dette er ikke særlig bra. Det er langt under halvparten av full score, sier Nordby til Dagsavisen.

Her er spørsmålene som Frp mener alle norske statsborgere bør kunne svare på:

1. Gjør rede for hvem som lager lovene i Norge.
2. Hvilken makt og hvilke oppgaver er det regjeringen har i forhold til Stortinget?
3. Hvilken rolle har domstolene i Norge?
4. Drøft alle sider ved maktfordelingsprinsippet.
5. Hvordan er forholdet mellom religion/religionsutøvelse og lovgivningen i Norge?

Aftenposten:

Men dette er ikke alt:

«Innvandrere med norsk statsborgerskap må få to barn for å bli godtatt som gode nordmenn, sier formannen i Oslo Frp, Einar Lonstad. Føder de flere er det «unaturlig» og i strid med norsk kultur.» (Dagbladet, 7. mars 1995) (Akkurat som ikke Smiths venner eller folk med 3 barn får norsk statsborgerskap og akkurat som det ikke har vært «vanlig» med store barneflokker i Norge helt opp i vår tid?) Lonstad har fått kjeft innad i Frp etter sine uttalelser om barnevoter og tvungen prevensjonsveiledning for innvandrerkvinner - og tar følgelig avstand fra uttalelsene med begrunnelsen at dette ikke er partiets mening. Sånn kan man endre mening, men Lonstad vil fortsatt la innvandrere sone i u-landsfengsler. Han vil utvise hele familien til kriminell innvandrerungdom. Og ta både trygd og sosialhjelp fra dem som ikke kan dokumentere norsk-kunnskaper.

Saksa fra Aftenposten 14.01.99

Det oppsiktsvekkende forslaget kommer i et brev Oslo Fremskrittsparti sendte justisminister Aud-Inger Aure (kr.f.) i går. Fanger fra "utvalgte lavkostland" som er dømt til tre måneders fengsel eller mer, skal sendes til "sine hjemland for soning, men på den norske stats regning". Gjerne i norskbyggede fengsler.

Dette vil koste mindre og samtidig redusere volden i Oslo, mener formann Einar Lonstad. Han synes norske fengsler er for flotte for utenlandske fanger.

- Vi vil heller sende dem til fjernkulturelle land. Små stater langt unna, for å si det sånn. Små øyer, for eksempel. Da kan de sone i andre strøk, istedenfor at vi skal ha dem gående løse her i Norge når de er tatt.

- Kan du konkretisere hvilke land som er aktuelle?

- For eksempel Kapp Verde-øyene, Mali, Ghana, Komorene, Senegal, Mosambik og en rekke land vi har forbindelse med på en eller annen måte.

- Norge har vel forbindelse med en rekke land som ikke er fjernkulturelle?

- Dette er penger som skal tas fra u-hjelpsbudsjettet.

- Men det blir norske fengsler i fjerne himmelstrøk, altså?

- Vi skal hjelpe dem til å etablere fengsler, det er ikke sikkert at de har skikkelige fengsler der nede. Vi vil bygge fengsler med slik standard som det skal være der nede, og fangene skal selv få lov til å sone under disse forholdene, sier Lonstad, som er favoritten til nominasjonskomiteen til byrådsleder-stillingen.

- Det vil bli billigere enn å la dem sone her. Norske fengsler er som ferieopphold å regne, og virker ikke som skrekkeeksempel. Utenlandske statsborgere som forbyrter seg, kan like gjerne sendes andre steder.

- Gjelder forslaget alle utenlandske statsborgere eller bare dem fra "fjernkulturelle land"?

- Det gjelder dem vi ikke kan sammenligne oss med. For eksempel fjernkulturelle, siden du er inne på det. Utlendinger fra Asia, Afrika, og så videre.

- Europeere er vel også "utenlandske statsborgere"?

- Ja, men standarden er vel bra i de fleste europeiske lands fengsler. Det kan hende det er noe dårligere i Spania, for eksempel. Da må vi gjerne sende dem også. Men dette gjelder en rekke mennesker fra andre himmelstrøk.

- Hvem er det som skal bygge disse fengslene?

- Det kan jo landene gjøre selv.

- Men det blir norske fengsler, siden soningen betales av staten og fangene egentlig skulle sone i Norge?

- Vi bruker u-hjelpspenger som er i systemet. Men pengene kommer jo fra samme kassa. Men Norge vil spare penger. Og dette vil ha en sterk preventiv virkning.

«Nei, FrP er ikke RASISTISK»

Lonstad til Aftenposten 12/2/99:

Innvandrere vil heller sitte på kafe enn å jobbe

- Det er alt for mange som ikke har klart å integrere seg i Oslosamfunnet. Og jeg spør meg, ønsker man å ha arbeid, eller ligger det nærmere kulturen å sitte på kafe, sier Lonstad, som igjen bruker storslegga mot byens innvandrere.

- Dette er en bit av det innvandreregnskapet vi har etterlyst, og som viser at en stor del av denne befolkningen mottar ytelser fra kommunen. Staten burde betalt mye mer av dette. Integreringstilskuddet dekker ikke Oslos utgifter. Lonstad mener de nye tallene også viser at det må stilles krav til de som får sosialhjelp. - Det er altfor lett å ende i en permanent tilværelse som mottager av offentlig stønad. Jeg tror også mange er fornøyde med å ha det sånn. De liker stor frihet. Det har med innvandrernes kultur å gjøre.

Lonstad kan spørre om folk helst vil sitte på kafe hele dagen. Spørsmålet er hvor interessert han er i nye svar. Kommunens egen statistikk kan for eksempel fortelle at det først og fremst er folk med flyktningebakgrunn og kort botid i Norge som topper sosialhjelpsstatistikken. Videre at mens nesten samtlige norske sosialklienter er enslige, har innvandrerne barn. I nøkternt rapport-språk lyder oppsummeringen slik:

"Innvandrere får utbetalt mer sosialhjelp enn gruppen norske/vestlige fordi de har dårlig tilknytning til arbeidsmarkedet, mangelfulle trygderettigheter, lav lønn og store familier."

Med andre ord: Ali står igjen i køen når Ola har fått med seg oppsvinget i økonomien. Selv Høyrebyråd Erling Lae understreket videre at tallene sier minst like mye om det norske samfunnet som om innvandrerne. Og at søkere med rare bokstaver i navnet stadig ikke blir innkalt til intervju. - Hvis du kommer rett fra Somalia og er analfabet er det i hvertfall ikke latskap som gjør at du ikke får jobb, konkluderte Lae.

Annet snacks å vite om Frp

«Uansett nød ute i verden har dagens politikere ikke noe mandat til å bortadministrere Norge til fremmede (...) Når det gjelder bosniske flyktninger finnes det i nærområdene betydelig ledig hotellkapasitet i det tidligere så populære ferielandet.»

(Fra Øystein Hedstøms utkast til merknader til stortingsmeldinga om flyktningepolitikk-ken)

Vidar Kleppe (februar 1998): «Jeg er veldig skeptisk til at utenlandske statsborgere og personer med dobbelt statsborgerskap, som vi har tusenvis av i Norge, nå skal se på kontantstøtten som en mulighet til å få inntekter (.....) - Hvis man da skal begynne å premiere (i-e høy fødselsrate), når man vet hvordan forholdene er mellom menn og kvinner i mange av disse miljøene er - der mannen bestemmer stort sett det meste - kan vi risikere at kvinnene må gå høygravide hele tiden.» Regjeringa reagerer med gru og May-Helen Molvær Grimstad, leder av Stortingets familie-, kultur- og administrasjonskomite, varer skarpt tilbake: «Kleppes argument er at kvinner fra fremmede kulturer vil gå høygravide hele tiden. Men begrensningene han vil ha, kan like gjerne ramme svensker, eller mennesker med både norsk og amerikansk statsborgerskap.»

Friijof Frank Gundersen om norsk innvandringspolitikk: «Landet lekker jo som en sil».

Sagt på Frp - møte april 1999 i Oslo: «Skal Oslo være sosialkontor for hele verden?»

Bekymra under flykningekatastrofen på Balkan?

Frp sitt forhold til krigen på balkan har i stor grad vært: La bombene hagle og flykningekøene vokse, men hit vil vi ikke ha dem. Her er de for dyre, for mange, for «ikke-vestlige».

Øystein Hedstrøm Stortingets spørretime ons 28/4/99: «President. Basert på Statistisk sentralbyrås beregninger har vi hatt en netto innflytting av ikke-vestlige innvandrere til Norge i gjennomsnitt på over 5000 per pr de siste ti år. Og med 1990 som basisår vil vi om 90 år ha minst én million fjernkulturelle og etterkommere av dem i Norge. Med de liberaliseringstendensene vi nå ser konturene av, vil dette tallet bli langt høyere.»

Arne Myrdal og Folkebevegelsen Mot Innvandring for FrP:

«Det er gått ut ordre til vel 50-60.000 FMI-medlemmer om enten å stemme Frp eller å sitte hjemme.

-Carl I. Hagen er den eneste politiker som har gått klart ut og tatt stilling mot innvandring, sier Arne Myrdal. Derfor har vi ikke annet valg enn å stemme på ham» (Arbeiderbladet, våren 1989)

«Arne Myrdal sier til VG at han og hans folk skal bruke 11. september til å kjøre FrP-velgere til valglokalene. -Jeg organiserer transport av velgere som støtter Carl I Hagen. Ingen i FrP har spurt meg, men jeg gjør det likevel.»

(VG, 31. juli, 1989)

Dette foreslo Frp for kommunestyret i Lier:

«For å verne om våre innbyggere og skåne dem for mordtrusler og annet vondt fra innvandreregrupper, og samtidig bremse det stadig økende narkotikaproblemet vi har i vårt land, ber Lier Kommune det norske Storting og regjering om å håndheve innvandringsstoppen mer effektivt.» (Fremtiden, 29. mars 1989.)

«Ulovlige og kriminelle innvandrere støtter ubegrenset på, nesten som rotter» (Lars Tunheim, formann i Volda FrP)

«Vi kan ikke la enhver afrikaner stikke et sugerør ned i den norske statskassa. Vi vil ha lommebøkene for oss selv! »

(Jan Simonsen på FrP-landsmøtet i 1993)

«Sørlandet skal bli Norges svar på USAs sør-stater.» (Jens Marcussen, Frp)

«Få dem vekk, jag dem hjem, hjelp våre egne landsmenn!» Det var FrPs budskap om innvandrerne i Drammen på en pressekonferanse, etter en heller dårlig besøkt valgkampåpning i byen. «De eldreføler seg snytt er ut-rygge og føler at de sammenlignet med innvandrere sitter igjen med smuler», sier andrekandidaten på stortingslista, Geir Toresen. «Jag dem hjem, få dem ut!», tordnet han. (Arbeiderbladet, 9. august, 1993)

En voldsbølge?

Kriminalpolitikk og rasisme kommer til å gå hand i hand i valgkampen. Frp har tidlig lansert sine kjepphester og mediahysteriet om voldsbølgen har knapt lagt seg. Vi tror det er viktig å kunne svare på alle de løse påstandene både med fakta og vettug kriminalpolitikk og ikke minst ungdomspolitik. En del av dette kommer til å være Oslo-dominert, men kommer til å prege debatten over hele landet gjennom Frp og de andre politikernes tåpelige motvekt til Frp. Kamp mot ungdomsvold og kriminalitet må for oss alltid være kampen for ungdoms rettigheter, fritidstilbud og en stolt ungdomskultur.

Replikk på tema: Vold og kriminalitet (1 minutt) Av Erik Kruse

Det er faktisk sånn at den såkalte voldsbølgen som Høyre og Fremskrittspartiet (eller andre) prater om i stor grad er et medieskapt fenomen. I Oslo blei det faktisk i 1998 registrert en nedgang i antall anmeldte voldstilfeller, det eneste man med sikkerhet kan si er at noe av volden har blitt grovere de siste åra.

Jeg mener det viktige spørsmålet her er om strengere straffer og mer politi er den rette løsningen på de voldstilfellene vi har hatt. Vi i Rød Ungdom mener nemlig ikke det. Vi mener at penga skal brukes der de trengs og der de har noen effekt, nemlig på forebygging, forebygging og forebygging.

Strengere fengselsstraffer for kriminelle fungerer dårlig. Det eneste fengsel fører til, er at du fjerner de kriminelle fra resten av

samfunnet, ødelegger det de måtte ha av sosiale nettverk, stuer dem sammen med andre kriminelle og utsetter dem for en frihetsberøvelse og isolasjon som fører til at mange blir psykisk sjuke.

Siden 1981 har antall politifolk økt med 40 prosent. Selvfølgelig er det sikkert sånn at hvis det sto en politimann eller -dame på hvert gatehjørne ville det være trygt i akkurat det området. Men på den måten fjerner du ikke årsakene til ungdomskriminalitet, nemlig dårlig fritidstilbud og store sosiale forskjeller, du bare flytter eller utsetter problemet.

Hva er vårt svar da? Vi vil ha et blomstrende og mangfoldig fritidstilbud til oss ungdom, et tilbud som strekker seg lenger enn fritidsklubb en gang i uka og fotballtrening. Vi vil ha bra skoler som setter læring, ikke pugging i sentrum, flere faglærte lærere sånn at ikke folk dropper ut, og jobb til alle som vil ha det. På den måten kan vi bekjempe kriminaliteten best.

En annen kriminalpolitikk

Av Erik Kruse

Det kan være et poeng å få fram at vi har et ganske annet syn på kriminalitet og kriminelle enn det Høyre og Fremskrittspartiet har. Vi tror at manglende fritidstilbud og sosiale forskjeller er den viktigste årsaken til at ungdommer blir kriminelle, ikke at de er onde og slemme av natur eller andre spennende årsaksforklaringer. Dette påvirker naturlig nok også våre løsninger på problemet.

Skaper rasisme

Et annet viktig poeng: Den største voldsproblemet vi har, er definitivt volden i hjemmet. Det er mer vold innafor hjemmets fire vegger enn utafor (omtrent det har kriminalsjefen i politiet i Oslo i 1998 sagt). Det er sjølsagt mer behagelig for politikere og journalister å kunne skylde på innvandrerungdom enn sine egne kamerater og kolleger. Hvis det passer seg sånn i debatten, kan det være på sin plass å komme med noen angrep på pressa og politikerne for å være ekle rasister og slemminger, som skaper rasisme med vilje fordi de vil splitte arbeiderklassen (ellerno.)

Ikke gjør det til en statistikkdebatt

Litt avhengig av hvem det er som drar opp voldsproblemet, kan man komme ut for påstandene om at innvandrerungdom er mer kriminell enn «andre» «norske» ungdommer. For det første er det sånn at man aldri burde gå inn i en statistikkdebatt i valgkampdiskusjoner. Det finnes så mye forskjellig statistikk som tar utgangspunkt i så mange forskjellige variabler og temaer at man bare vil sitte og slå hverandre i hodet med statistikk som ingen

skjønner noe av. Et par hovedpoeng:

· Fafo-rapport 189: Innvandrerungdom utøver like mye vold som annen ungdom. Innvandrerungdom utsettes oftere for vold/trusler enn andre ungdommer.

· Thomas Haaland (forsker på Norsk Institutt for By- og Regionsforskning) har skrevet rapporten Vold og gjengatferd. Han sier: Ungdom i Oslo er mer prektige og lovlydige enn før. Det er et fåtall ungdom i Oslo som står for volds-kriminaliteten.

· Grunnen til at innvandrers- og flyktningeungdom noen ganger er overrepresentert i statistikken over anmeldte kriminalitetstilfeller er at politiets arbeid styres av rasisme. Eksempel på dette gis i Klassekampen 6. mai med eksempler på mørkhudet ungdom som blir stoppa av politiet for filleting. I tillegg er historien om somalieren som hadde kjøpt seg ny sykkel, og som hadde blitt stoppa av politiet 17 ganger i løpet av kort tid siden de mente han hadde stjålet den. Han måtte tilslutt få kvittering fra butikken som han hadde med seg hver gang han var ute og sykla.

· Det er dessuten ofte sånn at kriminalstatistikken eller andre undersøkelser ikke er justert for alders- og kjønns-sammensetning. Voldsutøvere er for eksempel stort sett i alderen 18 til 39 år og gutter. Hvis man ser isolert på for eksempel somaliske flyktninger, vil man se en liten overrepresentasjon i anmeldt volds-kriminalitet. Men det som er interessant å se er at den somaliske flyktningegruppa i ekstremt stor grad består av unge menn, skjønner man hvor lett det er å misbruke statistikk (Kilde: rapport av Sturla Falck om innvandrere og kriminalitet - kan fåes hos SOS Rasisme)

Voldsbølgen

Første halvår 1998 - nedgang i anmeldte voldstilfeller på 2,8 prosent, nedgang i anmeldt gatevold på 3,6 prosent. En viss økning i grov vold. Tall fra politiet, offentliggjort på pressekonferanse der verken Dagbladet eller VG møtte opp - kanskje de ikke synes det var så spennende?

Blind vold

Et ubrukelig uttrykk. Volden er ikke blind. Det er ikke sånn at all vold er framprovosert, men noen entydige kjennetegn hører til de som utfører vold og de som er voldsofre (nå snakker vi om anmeldelser, det betyr at vold i hjemmet ikke er med her). Den typiske voldsutøver: Gutt mellom 18 og 29 som bor i storby og er ofte alkoholpåvirka. Typisk offer: Unge menn mellom 20 og 40 og alkoholpåvirka. (Kilde: Fafo-rapport 198 og Klassekampen 27. november 1998 side 10 og 11)

Mer politi?

Det er selvfølgelig sånn at hvis det var politifolk overalt, ville nok kriminaliteten sunket. Spørsmålet er hva slags samfunn vi ville hatt da. For det første ville det vært et samfunn med et lass av undertrykkelsesmekanismer, siden man hele tida måtte slå ned folks rettferdige harme over økonomisk undertrykking, sosiale forskjeller og ungdom uten noe fritidstilbud. Det er vanskelig å si noe sikkert om dette, vi har jo aldri ikke hatt noe politi. Det som imidlertid er sikkert er at det ikke er noe sårlig hyggelig alternativ. Høyre og Fremskrittspartiet kan komme til å trekke fram New York som kronksempelen på en by som «har tatt kriminaliteten på alvor», det betyr i praksis kjørt inn en hel masse penger i politiet og plassert uniformert politi overalt. Jeg har ikke noen direkte kilder til dette, men det finnes en drøss folk i New York som er kritiske til dette. Blant annet rapporteres det om en omfattende økning av politivold i NY, og også om at kriminaliteten utafor byen har økt drastisk. Det eneste de har oppnådd, er altså at folk får det kjøpere, og at man flytter kriminaliteten geografisk.

Langt flere ran - ingen voldsøkning

Påstandene om en eksplosiv voldsbølge har ingen grunnlag i virkeligheten. Det viser tall fra Statistisk sentralbyrås årlige rapport om anmeldte lovbrudd. - Disse tallene viser at vi har en VG-, Dagblad- og Hagen-skapt voldsbølge her i landet, sier RV-leder Aslak Sira Myhre.

Fremskrittspartiets Vidar Kleppe sier at statistikken lyger og at har vært en voldsom voldsøkning. Skylda legger han på innvandrerne. - Vi vet at i enkelte av de landene innvandrerne kommer fra er det vanlig med både det ene og det andre, sier Kleppe.

Tallene viser at det har vært en økning i ran i 1998. Forsker Guri Larsen mener at politikere må begynne å ta på alvor livssituasjonen til ungdom. - Ungdom faller ofte utenfor og mister en samfunnsmessig tilhørighet. Som motsvar til dette søker de sammen i grupper og finner samholdet hos hverandre, sier Larsen.

Statistisk sentralbyrå (SSB) sin årlige rapport om anmeldte

Virkemidler de andre partiene vil foreslå:

Overvåking

vil vi ha 1984? Det eneste det fører til er at kriminaliteten flytter seg. Endrer ikke ved årsakene til kriminalitet. Ransaking - betyr en innskrenking av personlige rettigheter (som Frp og Høyre i hvertfall «burde» bry seg om så mye som de maser om individets rettigheter i forhold til staten og sånn...) Kommer i stor grad til å ramme innvandrerungdom. Vil føre til konflikter og misnøye, og endrer heller ikke ved årsakene til kriminalitet.

Raskere straff

Det har vært mye fokusert på hvor innmari lang tid det tar før de kriminelle ungdommene blir dømt, og at de slipper ut med en gang (for de har sona straffen) og utfører mer kriminalitet. Hvis det er sånn at rettsbehandlingen tar lang tid er det selvfølgelig et problem (ikke minst for de stakkars advokatene), men dette gjelder alle typer saker, ikke bare voldssaker. I tillegg må vi jo poengtere at det de hardt belasta kriminelle ungdommene ikke trenger er fengselsopphold. Når det gjelder problemet med at de slipper ut og må vente lenge før de kan sone (og dermed gjør mer slemme ting), er svaret som ofte presenteres varetektsfengsling. Det er en skikkelig uting, og noe av det verste rettssystemet kan gjøre mot folk i Norge (Amnesty har faktisk kritisert mange vestlige land, deriblant Norge, for utstrakt bruk av varetektsfengsling. Det betyr at du sitter fengsla uten dom, har få eller ingen rettigheter, sitter ofte aleine, noen ganger med brev- og besøksforbud eller -kontroll.

Det er ikke det disse ungdommene trenger - de trenger en skole som kan ta vare på dem, lærere som tar dem på alvor, politi som ikke trakasserer dem og i noen tilfeller foreldre som kan ta vare på dem.

Av Espen Løkeland-Stai
Saksa fra Klassekampen

lovbrudd viser at det i 1998 var liten eller ingen økning i voldsforbrytelser. Antall drapsforsøk har gått ned, mens det var like mange drap som året før. Legemsfornærmelser, som utgjør omlag halvparten av all voldskriminalitet steg med en prosent fra året før, og er nesten uendret fra 1996. Tyveri og ran har derimot vært i sterk vekst. Utpressing og ran har steget med til sammen 26 prosent fra 1997. Dette blir sett på som en relativt stor økning, også sammenliknet med tidligere år.

Tallene fra SSB blir offentliggjort samtidig med at media fråtser i voldsepisoder og politikere som advarer mot volds- og kriminalitetsproblemet. I Oslo er det venta at kampen mot vold og kriminalitet vil bli en av de viktigste valgkampsakene. Mens Fremskrittspartiet tidligere har vært det mest markerte partiet på området, følger nå andre etter. Oslo Arbeiderparti har satt ordfører kandidat Åse Kleveland til å lede partiets kamp mot kriminalitet og vold.

I Oslo ble det i 1998 anmeldt 850 tilfeller av utpressing og ran, mot 668 i 1997. Den grove volden har gått ned i hovedstaden. Svaret på

volden og kriminaliteten har fra mange politiske parti vært mer politi i gatene, og strengere straffer. I front for kravene står Fremskrittspartiet. Ikke bare har de krevd strengere straffer, de har gjort det på bakgrunn av en høylydt påstand om voldsøkning. Senest mandag denne uka slo stortingsrepresentant Jørn L. Stang (Frp) et slag for strengere straffer:

Statistikken lyver

Antall legemsbeskadigelser med kniv og skytevåpen og drap med kniv og skytevåpen viser en urovekkende økning fra år til år. Nesten daglig forteller media om alvorlige episoder som begås, og som oftere og oftere ender med drap, hevda Stang.

Stortingsrepresentant Vidar Kleppe (Frp) sier til Klassekampen at det har vært en stor økning i voldsbruken.

– Visst har det det. Risikoen for å bli tatt er minimal. Nå får de kriminelle bare en klapp på skuldra og får høre at de hadde det vanskelig der de kom i fra. Det holder ikke å snakke om forebygging her og forbygging der, alle er enige i det. Nå må vi ta det med rota.

Hva betyr det i praksis?

– Samfunnet kan ikke tolerere denne kriminaliteten, men må slå hardt ned på det. Det er for mye dulling og klapping. Vi trenger strengere krav og hardt arbeid. Unge folk må forstå at de ikke tjener på forbrytelsene. I dag har ungdom det altfor godt. De har video på rommet, alle verdens kanaler og kan til og med spise den type mat de ønsker, når de vil.

– Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at det ikke har vært noen voldsøkning?

– Nei, det stemmer ikke. Faktum er at det er økning i grov vold. Det finnes tre løgner: hvit løgn, svart løgn og statistikker, sier Kleppe. Kleppe hevder at kriminaliteten skyldes en feilslått innvandringspolitikk.

Uten respekt

– Vi har sluppet altfor mange inn. Enten kommer de på humanitært grunnlag, eller med familiegjenforening gjennom at de sier at de er gift med den eller den. De har en annen kultur enn oss og har ikke respekt for norske lover og regler. Vi vet at i enkelte av de landene de kommer fra er det vanlig med både det ene og det andre, avslutter Kleppe.

Varaordfører i Oslo, Sverre Kristiansen (Frp), tror derimot ikke det er så enkelt.

– Vi må huske at det i statistikken ikke står hvor mange det er snakk om i denne aldersgruppa. Hva om dette gjelder bare 100 personer. Vi kan ikke stemple alle ut i fra å generalisere dette. Jeg tar det som en selvfølge at dette gjelder innvandrere som er født i Norge. Problemet for mange av disse ungdommene er at de kommer mellom barken og veden. Skal vi finne tiltak for å løse problemet må vi først finne grunnen, sier Kristiansen. Han vil rette skytset inn mot foreldrene.

Rasistisk undertrykking

Kriminolog og forsker ved Universitetet i Oslo, Guri Larsen, sier til Klassekampen at ingen bør være forbauset over at svarte unge gutter er overrepresentert i noen voldstyper.

– Dette handler om livssituasjon og rasistisk undertrykking. Vold blir ofte et svar hos undertrykt ungdom. De tar sinnet ut på hverandre, sier Larsen. Hun har ingen tro på at strengere straffer og fengsel er løsninga.

– All forskning viser at det er en feilslått løsning. Fengsel blir ikke noe annet enn en oppbevaringsplass.

– Hva er da løsninga?

– Politikerne må begynne å ta på alvor livssituasjonen til ungdom. Hvordan de blir møtt i samfunnet, for eksempel på skolen og i

arbeidslivet. Ungdom faller ofte utenfor og mister en samfunnsmessig tilhørighet. Som motsvar til dette søker de sammen i grupper og finner samholdet hos hverandre, sier Larsen. Hun sier at overvekten av ungdom med innvadrerbakgrunn på kriminalitetsstatistikkene er grunnlag lant annet i dentitet og at de stadig blir fortalt at det ikke er bruk for dem i det norske samfunnet.

– De får hele tiden vite at de verdiene foreldrene deres står for ikke har noe verdi. I tillegg er det ikke aksept for noen annen religion enn kristendomen, sier Larsen. Hun advarer mot å legge skylden på manglende ansvar hos foreldrene.

– Forskninga viser at innvandrere tar minst like mye hånd om ungene sine som alle andre. Løsninga ligger ikke hos foreldrene. Den ligger heller ikke i mer politi i gatene. Det er helt greit med politi og det vil sikkert gjøre så folk føler seg tryggere når de går ute. Men det løser ingenting på lang sikt. Det må i stedet satses på morsmålsopplæring og styrking av sjøltilliten. I tillegg må nedlegging av skolefritidsordninger og lignende stoppes, sier Larsen.

1000 flere politifolk

Redaktør for internett-magasinet «Treffpunkt», Per Øyvind Heradstveit, vil stoppe volden med 1000 flere politifolk i gatene. Sammen med Jo Benkow har han startet en underskriftskampanje for dette kravet. Kampanjen er lansert på nettet sammen med følgende tekst: «Daglig kan vi lese om ran, skyting, knivstikking og annen grov vold. Voldsutviklingen bekymrer oss, og vi vet at mange ikke engang tør å gå på gaten i enkelte strøk selv når det er lyst. Voldsutviklingen må stoppes, og reverseres. Dette innebærer at politi- og lensmannsetaten gis tilstrekkelig med ressurser. (...) Stopp voldsutviklingen nå!»

– Bakgrunnen for dette er en Scanfact-måling som viser at mer av halvparten av den norske befolkninga frykter volden, sier Heradstveit til Klassekampen.

– Hvor tror du denne redselen kommer fra?

– Noen vil sikkert si at det kommer fra massemedia, og det kan det sikkert være noe i. Likevel viser målinga at frykten er trengt ned i folkedypet. Jeg har ikke vært så opptatt av analysene bak dette. Det er nok for meg at halvparten av folket frykter volden.

– Tall fra SSB viser at det ikke har vært noen voldsøkning, det er jo det motsatte av hva dere skriver?

– Det er som når jeg føler at det har vært en utrivelig sommer, eller vinter. Da kommer det alltid en meteorolog etterpå og sier at det ikke har vært tilfelle. Folks følelser overfor voldsproblemene er en realitet, og det er ikke uten grunn. Man trenger ikke alltid statistikk for å se det. Jeg har sjøl kjent det på kroppen, sier Heradstveit. For under to år siden sto han ansikt til ansikt med en maskert innbruddstyv i sitt eget hjem. Da han møtte Heradstveit løp han ned trappa og forsvant.

– For folk som føler frykt hjelper det ikke med noen rare tall på trykk.

– Er det ikke bare med på å bygge opp under folks frykt når dere legger opp til at det har vært en voldsøkning?

– Tallene får si hva de vil. Det avgjørende for meg har vært det folk føler, avslutter Heradstveit.

Ei Hagen-skapt valdsbylgje

– Tala frå Statistisk Sentralbyrå syner at vi har ei VG-, Dagblad- og Hagen-skapt valdsbylgje her i landet. Dette seier RV-leiar Aslak Sira Myhre til Klassekampen. Han peikar på at det ikkje var nokon auke i grov vald i 1998, og ein svak nedgang i Oslo.

– Men det er ein kraftig auke i talet på ran. Ser ikkje du òg at noko må gjerast

– Jo, ein auke på over 20 prosent er alvorleg. Men truleg kjem ein del av dette på grunn av at bankar og postkontor er betre sikra enn før, slik at det blir fleire men mindre ran. Det Myhre ser på som den mest alarmerande utviklinga er auken i narkotikakriminalitet. Fleire og fleire dopar seg, og det fører til meir kriminalitet, som til dømes ran.

– Dersom Frp hadde teke valdsproblemet på alvor, hadde dei gått inn i dop-problematikken. Narkotikamisbruk mellom ungdom er ekstremt nært knytt til spørsmål om kultur- og fritidstilbod. Når høgresida legg ned siste rest av slikt legg dei vegen open for dopseljarane, og dermed for auka kriminalitet, meiner Myhre. Han er redd at Frp vil lukkast med å hausta framgang ved å hausa opp den såkalla kampen mot vald og kriminalitet i valkampen til hausten.

– Nett no ser eg ingenting i den norske ålmenta som kan hindra Frp i å lukkast. VG og Dagbladet er sjølvsagt eit problem, og i politikken er det ein sterk tendens til moralsk fordøming av

Framstegspartiet. Når både løysingane til Hagen og dei problema han tek opp blir avfeide, blir det i einskilde spørsmål berre Frp som presenterer ei røyndomsoppfatning som folk kjenner seg att i. Dette fører mange i armene på Hagen.

Aslak Sira Myhre meiner venstresida må ta på alvor at såkalla

fleirkulturell ungdom er overrepresenterte på ransstatistikken.

– Dersom dei er overrepresenterte kan vi sjølvsagt ikkje sitja her og nekta for at det finst kriminelle innvandrardommar. Vi må ta opp spørsmålet om kvifor dei eventuelt er overrepresenterte. Vi vil finna at som for 50 eller 100 år sidan er det dei arbeidslause, dei sosialt utstøytte, dei som ikkje fungerer godt i samfunnet som blir kriminelle. Og det er nett denne situasjonen mange innvandrarfamiliar hamnar i. Desse problema må vi undersøka og diskutera, så ikkje Frp får rå over debatten aleine, med ein propaganda som eigentleg berre handlar om hudfarge.

Vanlig å bli stoppet av politiet

Espen Løkeland-Stai
Saksa fra Klassekampen

A bli stoppet på gata av politi er dagligdags for mange av de 7.000 ungdommene med innvandrerbakgrunn i Oslo. – Det er ikke særlig hyggelig når politiet ransaker deg uten at du har gjort noe, sier Khahn Bui.

Denne høsten har media kokt i oppslag om innvandrerkriminalitet og vold utført av ungdomsgjenger med utspring i innvandremiljø. Debatten om ungdomsvold har endt opp i en debatt om innvandrervold, på tross av statistikker som viser lite synlig endring i voldsbruken sist år.

Mens debatten har rast har ungdom med innvandrerbakgrunn vært nødt til å finne seg i å bli kontrollert av politiet, kastet ut av butikker og nektet inngang på utesteder. Det kommer fram i rapporten «Rikets tilstand» som ble offentliggjort av Antirasistisk Senter i går.

– Det er ikke særlig hyggelig når politiet ransaker deg uten at du har gjort noe. Jeg er ikke stolt av å bli tatt, men jeg er litt stolt når det er politiet som driter seg ut, sjøl om jeg ikke synes det er noe moro, sier Khahn Bui til Klassekampen. Han er 17 år, kommer opprinnelig fra Vietnam, men er født i Norge. Han har flere ganger opplevd å bli stoppet på gata i Oslo av politi som har spurt om han har våpen.

Vanlig

Bui er ikke den eneste som har opplevd slik behandling. – For mange ungdom med innvandrerbakgrunn begynner slik behandling å bli så vanlig at mange bare trekker på skuldrene, forteller forsker ved Antirasistisk Senter, Henrik Lunde. Han har vært redaktør for rapporten fra senteret.

Da Bui var på julebord i fjor fikk han kjenne mistenkeliggjøringa tydelig på kroppen. Han forteller at han sto i sentrum klokka ti en kveld i desember sammen med en kamerat og skulle legge en mobiltelefon i sekken.

– Samtidig som jeg la telefonen i sekken kjørte sivilpoliti forbi og bråstoppet. De hoppet ut av bilen og skrek mot oss at vi skulle stå stille. Vi fikk litt sjokk. Vi tenkte at de lignet litt på narkomane og trodde at vi skulle bli ranet, forteller Bui. På tross av at han aldri ble

fortalt det, skjønnte han at det måtte være politi da de tok håndjern på han og kameraten. Ungdommene ble fortalt at det hadde vært et ran ved Glassmagasinet tre minutter før.

– De trodde det var vi som hadde utført ranet. Men vi var så langt unna Glassmagasinet at vi aldri kunne ha løpt dit vi var på bare tre minutter, sier Bui. Før de endelig ble tatt av håndjerna måtte de stå i bare T-skjorte en time mens de ble spurt en rekke spørsmål.

Ubehagelig

– De tok til og med kvelertak på meg. Det var ganske ubehagelig, sier Bui. Det hjalp ikke at Bui fortalte at han bare var på julebord og skulle legge telefonen i sekken.

Buis historie er ikke unik. Rapporten «Rikets tilstand» er full av fortellinger fra innvandrerdokument som har opplevd lignende ting. Fortellingene kommer fra flere forskjellige hold blant de om lag 7.000 ungdommene, i alderen 13-19 år, med innvandrerdokument som bor i Oslo i dag. Bui forteller at det for mange oppleves som urettferdig og irriterende.

– For to-tre måneder siden ble jeg sjøl stoppa av politiet utenfor Oslo City mens jeg sto og tok astmamedisin, jeg har nemlig astma. De tok fra meg medisinen og spurte hvor jeg hadde fått den fra. Det tok litt tid før de skjønnte at det var astmamedisin og at den var min. Det var ganske mye folk rundt oss, så det var ganske så irriterende, forteller Bui.

Utsatt for systematisk diskriminering

– Sjøl om det ikke er en bevisst strategi, finnes det en systematikk bak diskrimineringa og trakasseringa av innvandrere i Norge, sier forsker Henrik Lunde. Situasjonen for innvandrere har tross alt endret seg til det bedre i løpet av de 20 åra Antirasistisk Senter har eksistert, hevder Henrik Lunde. Han viser blant annet til at politiet i Oslo har laget et eget strategidokument for behandling av innvandrere. Problemet er bare at behandlingen av innvandrere i praksis ikke har endret seg mye.

– Det hjelper ikke særlig i seg sjøl at politiet prøver å bedre på ting,

så lenge du fortsatt blir stoppa av politiet i hverdagen på grunn av hudfargen din, sier Lunde. I et strategidokument fra januar 1997 forsøkte politimesteren i Oslo, Ingelin Killengreen, å legge føringer som skulle hindre tilfeldig ransaking av innvandrere. Dokumentet slo fast at: «Utlendingskontroll i Oslo med henblikk på å avdekke ulovlig opphold, skal ikke foretas tilfeldig og på bakgrunn av en persons hudfarge alene. Det må foreligge ytterligere omstendigheter ved personen eller stedet som kan begrunne en slik kontroll.»

I 1998 offentliggjorde Justis- og politidepartementet en delrapport fra ressursprosjektet «Politiets ressurser mot år 2005». Delprosjektgruppen skulle vurdere kriminalitetsutvikling og trusselvurdering, basert på erfaringer fra blant andre politiet og Kripos. Rapporten konkluderte blant annet med at: «Siktelsene mot innvandrere ender oftere enn blant den norske befolkningen i henleggelse, samtidig ender domstolsbehandling oftere i frifinnelse. Om dette skyldes at innvandre i større grad enn nordmenn blir siktet uten at det kan fremlegges tilstrekkelige bevis vet vi ikke.»

Rapporten inneholder også en lang og lite konkret liste over «kriminelle aktører». Her blir sigøynere beskrevet på følgende vis: «Andre personer av utenlandsk opprinnelse som har kommet til Norge i den hensikt å begå straffbare handlinger er personer med etnisk tilhørighet blant tradisjonelle omreisende (sigøynere). De er spesielt kjent for å begå tyveri fra eldre og butikktvyerier».

Henrik Lunde tror ikke at offensive rasistiske handlinger er det største problemet for innvandrere i Norge i dag. Et større problem for mange er den uendelige rekka av «ikke-handlinger». Redselen for ikke å få arbeid og et bra sted å bo er større enn redselen for å bli klubba ned på åpen gate, tror Lunde. Sjøl om mørketallene er store og alvorlige hendelser aldri ser dagslys.

– Hvis du blir slått ned er det lettere å komme over det. Da er det verre å ikke kunne få bestemor på besøk og å søke på 400 jobber du ikke får, mens arbeidsmarkedsetaten er på frierferd til for eksempel Sverige for å skaffe arbeidskraft, sier Lunde.

Ungdommenes historier

* «Det var salg og vi skulle sjekke en genser. Da vi kom inn i butikken kom en dame og sa at vi måtte gå ut. Vi sa at vi kanskje skulle handle, men hun bare ba oss gå ut. Så vi gikk da. Hva skulle vi ellers gjøre?»

* «Jeg hadde fått penger av broren min for å kjøpe et fotoapparat i bursdagsgave til kona hans. Jeg traff noen venner som ville bli med meg, for jeg har ikke så mye greie på sånne ting. Vi gikk inn i en butikk på Aker Brygge. En mann bak

disken spurte hva vi ville. Jeg sa at jeg skulle se på et fotoapparat, han sa: Jeg tror ikke

det, det er best dere kommer dere ut. Så sa jeg at vennene mine kunne vente på meg utenfor. Men mannen sa igjen at «Jeg tror ikke det». Vi fikk ikke kjøpt noe, og jeg hadde ikke lyst til gå inn i noen annen butikk heller. Ble sur, ikke sant?»

* «Jeg satt på meg på en trapp og prata med en venninne, det var på Sørlandet. Så kom en gammel dame ute for å kaste søppel. Hun fikk sjokk, problemer med å puste og holdt seg for hjertet. Jeg trodde hun skulle dø og ble redd sjøl. Det var vel første gang det satt en neger på hennes trapp!»

* «Jeg ventet på T-banen på Stovner, det var en lørdag formiddag. Jeg spyttet på bakken. Beklageligvis havnet spyttet like foran en eldre mann. Plutselig kommer en sivil politimann og ber meg bli med ham. Han tok meg til utgangen ved stasjonen, tok på meg håndjern, skrev ned navnet mitt og stressa meg på hvorfor jeg spytta på mannen. Jeg spytta ikke på mannen! Det var flaut, det var mange jeg kjente som så meg med håndjern. Han visste han ikke hadde noe å ta meg for. Da banen kom låste han opp håndjerna, reiv lappen og ba meg løpe.»

* «Lånte damas sykkel, skulle bare kjøpe noe mat. Så kom politiet, stoppet meg og spurte hvorfor jeg sykla på jentesykel. Jeg sa at det var damas, da spurte de hva hun het, hvor hun bodde osv. Jeg turde ikke si navnet hennes, så jeg fant opp et navn. Tenk om de gikk hjem til henne? De maste lenge bare på grunn av en gammel sykkel! De skrev opp navnet mitt, ringte og styra. Til slutt fikk jeg sykle videre. Vet ikke om det er rasisme, kanskje de også stopper norske gutter som sykler på jentesykler.»

Historier fortalt av innvandrerungdom i Norge, fra rapporten «Rikets tilstand».

Les også:

Klassekampen

2/7 98: Oslopolitikerne har blod på henda

7/9 96: Tatt av volden

29/8 98: Svarte unge gutter: Hvor voldelige er de?

27/11 98: Virkeligheten og medie vold

Fafo - rapport 189 Voldens ansikt

Rebell 2/99: Vold+Innvandrer=sant?

Lik Rett til Utdanning.

Av Eivind Volder Rutle

Skolepolitikk kommer til å bli et heftig debattert tema i årets valgkamp, særlig i skolevalgsdebattene. Skole er også Rød Ungdoms viktigste arbeidsområde innenfor Interessekamp-hovedprioriteringa vår. Her er et forsøk på å sammenfatte litt av RUs skolepolitikk:

Rød Ungdoms skolepolitikk

Kunnskap er lik makt. Derfor er retten til skolegang en grunnleggende rettighet. Alle skal ha rett til å lære å lese og skrive, til å lære om historia, til å lære hvordan samfunnet blir styrt osv. Alle skal få den kunnskapen de trenger for å fungere i samfunnet, for å kjenne sine rettigheter og for å gjøre en jobb de trives med. En arbeiderklasse uten kunnskap er ufarlig. Med den riktige kunnskapen eier vi morgendagen.

Men hvorfor er vi ikke fornøyde? Vi har jo skole, alle har rett til kunnskap i dag? Kritikken vår av skolen i dag kan deles i to: kritikk av de matrielle forholda, og kritikk av innholdet. Det første først:

De matrielle forholda

Dette kravet handler først og fremst om penger, noe Norge AS har mer enn nok av. Det er lurt å vite litt om hvem som har ansvaret for å bevilge penger. Grunnskolen er et kommunalt ansvar, videregående utdanning er et fylkeskommunalt ansvar. Men kommuner og fylker får sine midler fra staten. I gamle dager (før 1986) bevilga staten øremerka midler til fylker og kommuner (så og så mye til skole, så og så mye til gamlehjem osv.). Hvis skoletilbudet ikke var godt nok var det lett å plassere ansvaret: staten bevilga ikke nok penger til skole. Men i 1986 fant staten på noe genialt. Istedenfor å bevilge øremerka midler fikk alle en sekk med penger. «Versågod - bruk dem som dere vil». På denne måten ble det mye lettere å skjære ned uten protester. Nå kan kommunene bare si: «Ja, vi kan godt bygge en ny skole, men da må vi legge ned et gamlehjem. Velg selv». Det er uendelig mange ting å kreve, og du har sikkert 100 lokale eksempler på skolenedleggelse, dårlig inneklima, store klasser og papirpengemisbruk. Her er noen viktige krav:

✪ Gratis lærebøker

har lenge vært Rød Ungdoms varemerke i skolepolitikken. Mange flere har hengt seg på karusellen, men det er viktig at vi fortsetter å kjøre fram dette kravet. Og: bøkene skal ikke være reklamefinansierte.

✪ Nei til storskoler/sentralisering

Et av yndlingstriksa staten bruker for å spare penger er å legge ned 10 skoler og putte alle elevene inn i én stor elevfabrikk. Det er stort sett skoler i distrikta som blir lagt ned. Folk må flytte hjemmenfra for å få videregående utdanning, og distrikta blir avfolka. Forutsetningene for å få et bra læringsmiljø blir dårligere på digre skoler. Ingen kjenner alle, securitasvakter patruljerer gangene og det er laaangt til toppen

✪ Læringsplasser til alle - vekk med VKII

Alle yrkesskoleelever skulle liksom få rett til læringsplass etter Reform 94. Men i og med at antallet læringsplasser er mange tusen under antallet lærlinger får mange såkalt tilsvarende. Det er et VKII-kurs, som er et langt dårligere tilbud enn det å være ute i en virkelig arbeidssituasjon i to år.

✪ Arbeidsmiljølov for elever

Det finnes ingen lov som regulerer elevenes arbeidsmiljø. Riktignok finnes det en del forskrifter som setter øvre grense for CO2-innhold i lufta osv, men kommuner og fylker har lov til å gi seg selv dispensasjon fra å følge dem. Elever tilbringer opp til 8 timer om dagen på skolen, og bør ha en arbeidsmiljølov på linje med den yvnlige arbeidstakere har.

✪ Studiefinansiering/ studielønn

Vi utdanner oss for å kunne gjøre en jobb og tilføre samfunnet verdier. Derfor krever vi full studiefinansiering – studielønn. Dagens studiefinansieringsordning gjør at Pappas Lommebok bestemmer utdanningsvalget for mange.

✪ PC og nett til alle elever

Dette kravet handler om retten til informasjon. Det er viktige demokratiske rettigheter å kunne surfe på internett og å kunne sende og motta e-post. Har du ikke datakunnskap er du handikappa på informasjonsfronten. Det finnes ingen regler for IT (InformasjonsTeknologi) i skolen. Derfor har de fleste skoler et dårlig datatilbud som følge av sin skrantne økonomi. De som har data hjemme og ressurssterke foreldre har forspranget. Pappas Lommebok bestemmer. Alle elever bør ha rett til PC og nett.

Innholdet i skolen

Det er to hovedgrupperinger som ønsker å styre skolen etter sin behov. Det er de som eier (borgerskapet, det lille mindretallet), og de som selger arbeidskrafta si (arbeiderklassen, det store flertallet). Opp gjennom historia har disse klassene hatt motstridende interesser, også om hva skolen skal være. Borgerskapet har behov for en lydige arbeiderklasse som har nok kunnskaper til å kunne jobbe i produksjonen, og som har den kunnskapen som skal til for at de godtar urettferdig fordeling i den tro at det er rettferdig. Arbeiderklassen trenger kunnskap for å kunne ta over makta og skape et rettferdig samfunn.

Ei viktig oppgave for skolen i dag er altså å opprettholde de gjeldene klasseforholda (eller hjernevaske oss, om du vil). Ei grunnleggende endring av skolen må skje sammen med ei total samfunnsomveltning – vi kan ikke lage «sosialismeskole» under kapitalismen. Men det hindrer oss ikke i å stille ideologiske krav her og nå. Kampen for en bedre skole er jo en del av kampen for sosialisme.

✪ Datarom for jenter

Dataferdigheter og -tilgang er viktige demokratiske rettigheter. Kjønnsrollen forneker seg ikke – gutter kan mer om data enn jenter. Egne datarom og egen dataundervisning for jenter er nødvendig for å ta igjen guttas forsprang.

✪ Vekk med karaktersystemet

Karaktersystemet er et symptom på samfunnssystemet. Næringslivet trenger lydige, flinke arbeidere. Karakterer sorterer rampungene fra de som er flinke til å gjøre som de blir fortalt. (Se mer om diskusjonen om karakterer neste/evt s.)

✪ nei til papirpenger

✪ pornofri/ antirasistisk sone

✪ gratis bind og tamponger

Fakta om skole - Norge:

- utstyr til 3 år på videregående skole koster ca 10.000 kroner
- blant ungdomsskoleelever har 52 % av jentene tilgang på PC hjemme, mens 62 % av jentene har det
- over 50 % av guttene bruker PCen hjemme. Bare 20 % av jentene gjør det samme.
- 30 % av guttene sier de brukte PC hver dag sist uke. 10 % av jentene sier det samme.

Innlegg: Skole og lærlingeplasser

Det er viktig å slåss for en skole på elevenes premisser. Elever i skolen har få rettigheter.

- Reform 94 skulle gi all ungdom rett til utdanning, men har istedenfor rasert masse linjer og utdanningsmuligheter. Reform 94 har blitt en sorteringsmaskin for næringslivet.

- Situasjonen med så få lærlingeplasser kan vi ikke godta. I mange klasser har ikke engang halvparten av elevene fått lærlingeplasser og må få fagbrev sine på skolen. På den måten får vi 2 slags fagarbeidere, der den med fagbrev fra skolen kommer bakerst i køen når de søker jobb. Det passer næringslivet med NHO i spissen bra at ved å slå sammenlinjer kan elevene litt av hvert om forskjellige fag. Så kan vi brukes til litt av hvert og bli fleksibel arbeidskraft uten fagtilhørighet. Ved å ha masse teori skiller de oss i A og B elever.

- Rød Ungdom krever at sjøl om du stryker i teorifag skal du få fagbrev.

- Alle elever har rett til å fullføre utdanning og lære uansett når og hvor lang tid de bruker. Ikke som i Ref 94.

- Vi krever en lærlingelønn å leve av.

- krever en skole uten karakterer (karakterpress) hvor elevene kan tenke sjøl og ta sjølstendige valg for framtida vår.

- Vi krever retten til å spesialisere seg i et fag, ikke som nå når grunnkurs gjør oss til fleksibel arbeidskraft med litt kunnskaper om litt av hvert. (Gjør oss til frisør, forterapeut, designer, helsearbeider eller snekker, murer, rørlegger, smed)

I dag tegner elevene på noen skoler pizza i matlagingstimene, mens andre skoler får sponsa data-anlegg av NHO: Vi krever et likeverdig og fullverdig skoletilbud til alle elever.

- RU krever gratis skolebøker. Det er en selvfølge for lik rett til utdanning at det ikke er pappas lommebok som avgjør.

- Krever samme rettigheter for bokmål og nynorsk elever og at nynorske lærebøker kommer på samme tid og til samme pris som bokmålsbøker.

Karakterer og karaktersystemet har blitt debattert i Rød Ungdom. Det er ulike syn på om det er en bra parole å kreve "Vekk med karaktersystemet". Rød Ungdom har ingen vedtak på spørsmålet. Neste hefte kommer til å ha artikler og forslag til replikker på karaktersystemet og innholdet i skolen.

Norsk Elevorganisasjons ti bud om IT i skolen

1. Det skal være skikkelig opplæring i bruk av moderne IT som en del av pensum i den videregående skolen.
2. IT skal brukes aktivt som et arbeidsverktøy og et alternativt læremiddel i klasserommene. Alle fagplaner i fag der det faller seg naturlig skal inneholde retningslinjer for bruk av IT i læringsarbeidet.
3. Utstyrsparken i skolen skal moderniseres og utvides slik at alle elever kan tilbys opplæring i bruk av moderne IT på lik type med utstyr som brukes i samfunnet forøvrig.
4. Elevrådet på hver enkelt skole skal kunne benytte skolens E-post på lik linje med administrasjon og lærere. ITs muligheter skal også kunne benyttes til å styrke skoledemokratiet og elevenes innflytelse på sin egen skolehverdag.
5. Alle videregående skoler skal være koblet opp til Internett innen skolestart høsten 96.
6. Alle elever ved videregående skoler skal ha tilgang til PC, internett, CD-rom, oppgraderte tekstbehandlings- og regnearkprogrammer på skolen.
7. Alle skolebiblioteker skal være utstyrt med tilgjengelig relevant informasjon på CD-rom.
8. Det skal gjennomføres etterutdanning av lærere slik at skolen kan komme på banen og bli en formidler av kunnskap om bruk av moderne IT.
9. Det skal være et statlig ansvar å stille økonomiske ressurser til rådighet, slik at alle sikres like muligheter innenfor opplæring i IT.
10. Det er et mål at det i alle klasserom skal være moderne IT-utstyr til alle elevene. |

Fra Frps program:

«Det skal som i dag være anledning til å gi straffelekse, igjensitting og utvisning fra skolen i kortere eller lengre perioder, dersom spesielle hendelser skulle tilsi dette. Disse reaksjonene bør brukes i langt større grad enn i dag. Fremskrittspartiet vil at det skal være en obligatorisk innføring i folkeskikk.»

Frp's skolepolitikk:

Fra FrP-programmet: Frp vil: Gi skoler anledning til å kreve inn skolepenger.

Lik rett til utdanning? Nei! Pappa betaler? Ja!

Høyres skolepolitikk:

-De flinke må få de beste utviklingsmulighetene, om enn ikke i spesielle skoler. Vi i Høyre mener skolen

må hjelpe de flinke elevene bedre enn i dag

(Stortingsrep. Petter Thommassen til Arbeiderbladet 31. juli

Vil du lese mer om RUs skolepolitikk kan du bestille Rød Ungdoms elevrådsbibel fra kontoret.

Vi i Rød Ungdom har helt siden starten vært imot Reform 94. Vi sa det ville svekke yrkesfagene, vi sa det ville føre til en siling av elevene, og vi sa at det ville bli jentene som gikk ut som taperene av reformen. Det skumle er at vi hadde rett. Ved innføringen av reformen sank antall grunnkurs fra 109 til 13. Spesielt yrkesutdanningen fikk merke store endringer. Svekket fagutdanning er ett av resultatene. Nå skal elevene lære litt om mange fag første året og får først spesialisere seg andre året. Dette har ført til at elevene har et lavere kunnskapsnivå om faget sitt når de går ut av skolen. På grunnkurset i dag må en innom en rekke fag som en ofte ikke har noen interesse av, eller som har relevans for den utdanningen en tar. Dette fører til lavere motivasjon, og faren for å få dårlige karakterer øker.

Nestlederen i Skolenes landsforbund påpeker at hvis ikke den offentlige skolen kommer med de folkene som bedriftene vil ha, så kan det bety en privatisering av yrkes opplæringen. Det fins mange bransjer pr. i dag som diskuterer dette. (elektrikerne, rørleggerne) Et annet problem med at så mange fag er slått sammen er at det er blitt dyrere. Nå må elevene kjøpe verktøy/arbeidstøy og bøker til langt flere fag en det en måtte tidligere.

(et krav her kunne jo være: høyer stipend til elever på yrkesfag.)

Svekker skoletilbudet

Det at det blir dyrere å ta utdanningen fører til at det bare er de med rike forelder som fritt kan velge hvilke linje en vil gå.

Samtidig med at antallet grunnkurs minket, så minket også antallet klasser. Det fører til at det er færre som kommer inn på skole og derfor færre som søker lærlingeplass. De ansvarlige partiene skryter ofte av at antallet lærlinger som står uten lærlingeplass ikke har økt etter reformen. Men det er jo ikke så rart, for det er jo logisk at når klasse antallet er kuttet ned så vil antallet lærlinger synke like mye. Så i realiteten har antallet på de som står uten lærlingeplass økt. For tallet er ca det samme som tidligere, men som sagt nå er der færre søkere. Skoletilbudene i distriktene har også blitt svekket med reform 94. Dette fører til at unge mye tidligere en før må flytte fra distriktene in til byer og tettsteder for å få den utdanningen de ønsker.

Et ekstra år på skole

Reform 94 skulle være en garanti for at alle som gikk ut fra ungdomsskolen skulle få plass på videregående skole. Men det var selvsagt en hake ved dette. En fikk bare 4 år på ta denne utdanningen. Hvis en bruker lenger tid så faller en ut av garantiordningen. Denne ordningen tvinger ungdom rett inn på vgs. etter ungdom skolen. Det er nesten ikke rom for fri år eller tenke pause. I realiteten så må en nå allerede ved utgangen av ungdom skolen ha en formening om hva en vil arbeide med resten av livet. Hvis en skulle være så uheldig å søke seg inn på en linje

hvor en ikke trives, så kan mulighetene for å skifte linje fort være borte.

En annen garanti ved reformen var at alle skulle sikres lærlingeplass. Det viste seg raskt at dette ikke kunne oppfylles. Det som da ble gjort var at det ble opprettet vk2 klasser. Her skulle alle de som stod uten ordentlig lærlingeplass plasseres. Vk2 et ett ekstra år på skole. Det er helt klart at ett år ekstra på skole ikke kan måle seg med den utdanningen en får ved 2 år i lære. Skolene har verken utstyr eller fagfolk som har nok kompetanse. Dette fører til at vi har fått en todeling av fagbrevet. Et A-fagbrev for dem som har lærlingeplass og et B-fagbrev for dem som går vk2. Det er ingen tvil om hvem som vil bli favorisert i jobbøkene. En annen ting ved vk2 er at det er veldig høy strykprosent her. Elevene på vk2 har det samme pensum som de som er i lære, men pga. ett år kortere læretid så kan en nesten umulig komme gjennom pensumet.

Hvis en ikke får lærlingeplass og velger å ta vk2 kurset så har en brukt så mange år på det at en faller ut av garantien, og har derfor nesten ikke mulighet til å prøve på nytt.

Jenter og eldre elever taper på reform 94

Ett av målene med reformen var at en skulle senke ungdomsledigheten. Det kan man vel si at de har klart. Men det som de unnlater å si er at de har skjovet ledigheten opp et par år. Nå er det de som er for gammel til å komme inn under reformen, dvs. de som er 19 år eller mer, som blir skjovet ut i arbeidsløshet. Det tar seg bedre ut for regjeringen å ha 20 åringer gående arbeidsløs enn 16 åringer.

Evalueringen av reformen sier helt klart at der er jenter og de eldre elevene som er taperne i reformen.

Noe av grunnen til at jentene kommer dårlig ut er at de ofte velger typiske kvinne linjer som helse og sosial. Lærlingeplassene deres er ofte kommunale. Men når det stadig skjæres ned på de kommunale budsjettene så fører det til at det ikke opprettes nok lærlingeplasser der. Det typiske jentelinjene er det også blitt færre av etter reformen.

Mange politikere vil nok si seg enig med de feilene ulempene som reformen har ført med seg. Men ingen er villig til å gjøre noe med det. Nå er stort sett alle enig i at vk2 har slått fullstendig feil ut. Men det er liten vilje til å gjøre noe med det. Argumentene som vi møtes med er at det trengs litt tid så reformen får kjørt seg skikkelig i gang. Men det kommer ikke til å skje. Jo lengre en venter før en griper tak i problemene jo være blir det å få gjort noe med dem. Hvert år øker antallet søkere til skole og lærlingeplasser. De som faller ut det ene året vil prøve igjen seinere og slik vil det bare fortsette å hope seg opp. Vi må fortsette å kreve at det opprettes skole og lærlingeplasser til alle. For det er mulig. Det eneste som er hindringen, og den er stor, det er at det sitter noen å tjener på disse skillene i utdanningsverket. De tjener på at skolen

Innlegg om Reform 94

⊗ Etter at reform-94 ble innført så har stryk prosenten på yrkesfag økt. Mye av grunnen til dette er de enormt sammensatte grunnkursene. Elevene må nå innom en hel del fag som har lite og ingen relevans for den utdanningen en ønsker og ta. Dette fører til lavere motivasjon og faren for å stryke øker. Reformen har nå vart i 6 år. Alle er klar over denne konsekvensen av reformen, men hvorfor er det så liten vilje til å gjøre noe med det?

⊗ Alle partiene er også nå enige i at vk2 var en tjasko. Det var og er direkte lurert og først love elevene lærlingeplass og siden tilby dem et år ekstra på skole. Skolene mangler midler og kvalifiserte lærere, elevene med fagbrev fra skolen stiller sist i jobb søkingsøkene. Hvordan kan alle si at de er enig i at vk2 er et fiasko prosjekt og samtidig ikke gjøre noe for å bedre situasjonen?

Om skoledebatter

Alle kan snakke! Alle i Rød Ungdom er flinke nok til å være i skoledebatter! Gå sammen med andre, øv deg og kast deg ut i det! En gang må være den første - du blir flinkere og sikrere for hver gang! Tro på det du har å si!

Mange Rød Ungdommere er supre innledere, apellanter og debattanter, men gruer seg allikevel til å være i skoledebatter. Det er kanskje ikke så rart når mange skoledebatter er reine sirkus og konkurranse om å være den kuleste, morsomste i panelet som driter ut andre, svarer kjapt og sikkert på alle spørsmål og angrep og gjør artige greier: hopper opp på bordet, har med morsomme plakater og viser rompa til Frp. Rød Ungdom er litt på sida av sirkuset. Vi vil ikke at folk skal stemme RV fordi vi raper høyt, men fordi de tror det nytter å organisere seg. Det betyr at det ikke bare er viktig å være kul, men å formidle hvorfor vi er revolusjonære. Skoledebattene er for oss en viktig talerstol og ikke bare stemmesanker. På mange måter er den ene du verver etter debatten minst like viktig som de 20 som ikke stemte RV fordi S.U.eren var morsommere enn deg. Selvfølgelig er det bra om Rød Ungdommere gjør morsomme ting og vinner salen med sin sjarm, men det er ikke det som er det viktige for oss. Ikke la en broiler fra AUF eller Unge Høyre gi deg dårlig sjøtillit. De har vært på kurs og lært håndbevegelser og stemmebruk, vi er revolusjonære og må stole på det vi har å si. Ingen skal få dårlig sjøtillit av å bli driti ut i debatt, ikke gjøre det så bra som ønska, ikke si så mye en hadde tenkt, ikke vite svaret, ikke få mange stemmer: Nemlig! Neste gang har man øvd, veit hvordan spillet går og er mye flinkere!

Skolevalgsinnlegg

Det vanligste i skolevalgsdebatter er at alle partiene får 3 minutter til innledning, så er det debatt, så får alle ett minutt til slutt. Men det er ikke alltid sånn, du kan få 5 minutter til innledning, eller 2 minutter til avslutning, eller du kan bli utsatt for et spennende, utradisjonelt debatt-eksperiment som en overivrig samfunnsfaglærer har laga sammen med ei prosjektgruppe av elever, og ingen kan spå hva dette opplegget er. (De færreste blir utsatt for slikt, men det er bare å ta med et smil.) Debatten kan være lagt opp forskjellig. Oftest kan elevene spørre spørsmål og alle i panelet kan tegne seg til disse, eller tegne seg til å kommentere de andre partia. Noen ganger er det ikke spørsmål fra elevene, men bare «paneldebatt». Det betyr at politikerne får legge premissene for hele debatten. Det kan være lurt å vise sin misnøye med det. Andre ganger kan det være åpent for spørsmål fra salen, men bare de i panelet som blir spurt direkte får svare. Ikke veldig morsomt for oss som da kan bli små og usynlige. De som vinner på det er de store partia, og gjerne Frp som mange vil hakke på.

Startinnlegg kan være alt mulig. Noen er veldig bråkjekke, har mange vitser og morsomheter og driter ut andre partier, andre er dønn seriøse og appellerer til elevenes "engasjement". AUF og Unge Høyre er ofte av den førstnevnte typen, Senterungdommen og Krfu den andre. Slike innlegg kan handle om alt mulig. Det

viktige er at vi får sagt noe vi mener er viktig å få sagt, at det når fram til folk i salen, og så er det veldig fint om mange klapper. De som får mye applaus etter startinnlegget er ofte de som får elevenes oppmerksomhet under debatten. Sluttinnlegg bør være en appell for Rød Ungdom og hvorfor det nytter å organisere seg. Fortell gjerne om bøllekurs eller åpent møte dagen etter.

Ha en avslutning klar!

Det er ikke alltid en rekke å si hele innlegget sitt før ordstyrer banker i bordet ½ minutt før tida er ute. Da er det lurt å ha en avslutning ferdig som du rekke å si uansett.

Hvis de andre partia vil drite deg ut og bare kjøre mot Rød Ungdom om Pol Pot og liknende har vi endel forslag til lure ting å si, men uansett: Si det du har planlagt å si. Det viktigste å få fram er hva Rød Ungdom mener.

For å gi et eksempel på hvordan startinnlegg og sluttinnlegg kan være, har vi valgt ut noen fra forrige valgkamp. Det vil i de neste heftene også være en rekke eksempler på flere innlegg, replikker og mulig retorikk.

For å finne ut hvordan du synes et innlegg som dette fungerer, bør du lese det høyt, som om du holdt det for ei forsamling. Det er lett å synes noe ser bra ut skriftlig, men når du åpner munnen blir det

En liten oppsummering:

Startinnlegg er oftest på ca 3 min.

I startinnlegget skal du legge grunnlaget for hva du synes er viktig i debatten, hva du vil snakke om og hvem du er.

Sluttinnlegg er oftest på ca 2 min.

Sluttinnlegget er flott å bruke som en appell for Rød Ungdom og viktigheten av organisering.

Replikk/Innlegg i debatten er på ca 1-2 min

Tegn deg ofte. Hvis det ikke er noen tråder å trekke tak i av spørsmål eller innlegg fra panelet - hold et innlegg som følger opp det du har sagt i startinnlegget eller et bra støt til andre partier for å få opp debatt.

Startinnlegg

Startinnlegg 1 av Elin Volder Rutle:

Ehete Elin, e è 15 år, organisert i rød ungdom og her så representera e rød valgallianse.no skal e si litt om kors'n vi i rød valgallianse og i rød ungdom meina at verden ser ut, korfor det e sånn og ka vi meina e måten å slåss mot ditte her på.

- Dei 348 rikeste personane i verden, ca like mange folk som det e på dinne skolen her, eie like mye som årsinntekta til dei 2,3 milliardane fattigste, altså nesten halve verden.

og i Afrika dør det 40 000 unga av sult hver eineste dag

Ditte e den heilt hjerteråe sannheta fra verden i dag.

Hvis vi ser oss rundt her i Norge så ser vi også store forskjella.

- Det e lange sjukehuskøe. Folk dør i sjukehuskøe.

- over 100 000 e uten vanlig jobb

- i gjennomsnitt tjene i kvinne i Norge litt over halvparten av det menn gjør.

- 200 000 menneske her i Norge e under fattigdomsgrensa, mens andre tjena milliona.

Alle ser at ditte e urettferdig og dei fleste ønska å gjøre nåkke med det... vi ønska ei forandring.

Men koffor e det sånn da?

Jo, fordi nåkken tjene på det. dei med mye penga tjena på at folk e uten arbeid, for da kan dei presse ned lønningene. Hvis ikkje du vil ha dinne jobben til dårlig lønn...så står det 500 andre utafor som mer enn gjerne vil ha han. Det e sånn det samfunnet vi har i dag fungera.

Politikerane har f.eks bestemt at folk som tjene masse penga på aksje ikkje skal betale skatt på dem mens vanlige folk betala opptil 50% skatt.... det e politikerane som bestemme at det skal bli forskjella i Norge.

Politikerane e bare innmari flinke til å høres ut som verdens reddende engla....spesielt i valgår

Politikerane kan'kje lage et bedre samfunn. Det e det bare vi vanlige folk som kan. De e vi som må reise oss og rope ut det vi meina å kors'n vi vil ha det. Det e alle vi som sitte her, som må samle oss mot dem som sitte der og alle pampevennane demmes på stortingene som sir at dem styre for oss. Vi som må knytte nevane å gjøre ting sjøl for å forbedre hverdagen våres. Og det nytta.

Før jul i fjor va de forslag om å legge ned 6 skola, og 40 klassa her i fylket. Det fant vi oss ikkje i. Flere tusen eleva rundt omkring i fylket streika i raseri. og det fikk resultat. Ingen skola blei lagt ned og mange færre klassa.

Å slåss sammen, å organisere se, e det aller viktigste hvis vi skal få nåkke til, og Rv og RU e aktiv i kampa som føres rundt omkring i heile landet, i kampa for fritidstilbud, i kamp for like rettigheta for gutta å jente, i kamp mot rasismen og i kamp mot gasskraftverk. Rundtomkring i Norge sitte det masse lure folk som har tanka om korsn dei vil at samfunnet skal se ut. Vi vil gå sammen med disse og sammen slåss for et bedre samfunn.

Vi RV sir ikkje : stem på oss, så styre vi for dåkke og så blir verden et bedre sted, men vi oppfordra alle til å være med å slåss for dem tinga dåkke brenne for og for å forandra det dåkke meina e urettferdig.

Takk

Sluttinnlegg 1:

No har Politikerane sagt masse fine ting. For det e DET politikera gjør når det e valg og så drite dem i sakane folk stemte på til neste gang det e valg....da sir man fine ting igjen

i løpet av debatten her har dem sagt ting som:

12 000 mer i året til minstepensjonistane

valgfrihet i skolen

miljøvern

For oss e'kje det så lett å høre forskjell...partia sir masse av det samme...og på stortingene så stemme dem for den samme driten alle sammen et eksempel e lønna for stortingsrepresentantane... i løpet av 1996 blei den heva med så mye at når folka på stortinget blir pensjonista vil dei få nesten 70 000 mer hvert år, en heil minstepensjon, i tillegg til den gode pensjonsordninga dei hadde fra før. Froslaget blei vedtatt mot ei stemme...rv si stemme..

Snakk om at politikerpampene mele si eiga kake....

men no som det e valg blir det nokke anna....for no sette politikerane se ned og tenke8og det e jo nokke nytt)...hmmm....ka kan vi få stemme for dinne gangen slik at vi kan beholde det koselige kontoret på stortinget... miljøvern, valgfrihet i skolen(samme tinga som lenger oppe) det vil nok folk stemme på....la oss skrive det på løpeseddelen.

No skal dåkke straks stemme, og da har dåkke to valg...dåkke kan enten stemme på rv eller på dei andre. Uansett så e det viktigste å gjøre nåkke sjøl.

Stem RV og meld dåkke inn i rød ungdom og slåss for et samfunn der alle e verdifulle. TAKK

Startinnlegg 2 av Marte B Michelet

Hei, jeg heter Marte Michelet, er 22 år og er leder i Rød Ungdom. Jeg skal representere Rød Valgallianse. Men jeg er IKKE noen politiker. Jeg er ikke her for å få dere til å stemme på meg, jeg er ikke på god vei inn i et departement eller i toppen av et parti. Jeg er bare en vanlig dødelig som er her for å si at vi må ordne opp sjøl! Det siste vi kan gjøre er å stole på disse folka. Det beste vi kan gjøre er å organisere oss og gjøre noe SJØL, å kjempe for krava våre.

Ingen av disse politiske partiene har vilje til å gjøre noe med problemene vi har. - De gjør ingenting med at det blir flere og flere sosialklienter i Norge, fler of fler ungdom. - De gjør ingenting med at skolene forfaller, at miljøet går åt skogen, at klaseskillene øker, at jenter dør i hundrevis av spiseforstyrrelser. - De gjør ingenting med helsekøer, fritidstilbud eller rasismen.

TVERT IMOT! Disse partiene sitter nesten alle sammen og VEDTAR den politikken som fører til all dritten.

Også jukser, og ljuger og bedrar de så mye at man ikke skulle tro det var mulig! Politikere som tjener 400 000 i året, har feite jobber og massevis av tillegg sitter og sier at vi har det så bra her i landet! At de eldre skal være glade - det er ikke så ille å være minstepensjonist - hva veit de om det? At skolelevne skal være - slutt å sytt! - vi har det SÅ bra.

Vi ER så GLADE for å få betale 5000 spenn for skolebøker når det liksom skal være gratis utdanning og lik rett for alle! Hurra vi får sitte i råtne skolebyg og få astma!

Hurra vi har ikke noe sted å være! Hurra de ødelegger miljøet og bygger gasskraftverk! Hurra de legger ned sjukehus og postkontor og slår sammen skoler!

Glade er vi, fordi arbeidsløsheten er størst blant ungdom!

Glade for at høyere utdanning koster en formue!

Glade for at ungdomslønningene har gått ned de siste åra!

Ja, Torbjørn jagland og oss - vi er sannelig i samme båt.

Råd om tale og presentasjonsteknikk - saksa fra Bøllepakka

1. Du skal ikke unnskylde deg når du snakker i forsamlinger
2. Vær deg sjøl - ikke en kopi av stive politikere i dress
3. Bruk dialekta di
4. Vis engasjement
5. Hold deg til saka
6. Snakk til hele forsamlinga
7. Ha øyekontakt med flere personer
8. Snakk tydelig og rolig
9. Ta pauser og ikke stress
10. Unngå lange og innvikla setninger

Det kvalmeste er at alt dette skjer i et av verdens suverent rikeste land! Staten har en formue på over 300 milliarder. Overskuddet på statsbudsjettet bare i år blir ca. 50 milliarder kroner. På ett år! Dette er enorme mengder med penger - det er pengebingen til Onkel skruel!

Men vi kan IKKE bruke disse pengene, sier regjeringa og politikerne. Det er "inflasjonsdrivende" og "en fare for norsk økonomi". Så vanlige folk oppfordres til å vise moderasjon, og sitte og se på at velferden forsvinner, sakte men sikkert. Mens stortingspolitikerne bevilger mer penger til seg sjøl og sjefene og kaksene tar ut kjemepoverskudd og får million-fallskjærmer.

Politikerne gjør ikkeno med problemene våre. De jukser og ljuger. De vil ikke bruke pengene de sitter på til vår velferd. Allikavæl er de frekke nok til å mase om at vi må stemme på dem, så de kan FORTSETTE å sitte på Stortinget og trykke på knapper og gjøre ingenting. At det er SÅ viktig å bruke stemmeretten din, ellers har du INGENTING du skulle ha sagt! At politikerforakten er en trussel mot demokratiet.

I Rød Valgallianse og Rød Ungdom mener vi tvert om at politikerforakt er bra! Vi mener det er BRA for demokratiet at folk ikke stoler på politikerne - det er et godt utgangspunkt for å skjønne at det som trengs er at vi organiserer oss og gjør noe SJØL! Det skremmer politikerne at folk ikke stemmer (det handler jo tross alt om arbeidsplassene deres) - men det skremmer dem enda mer hvis DU tar opp kampen for de tinga du tror på! DA har du muligheten til å påvirke - og det er de sjølsagt redde for.

Kjemp mot gasskraftverk - bli med i NU! Kjemp mot rasismen - start SOS Rasisme på skolen! Bli gjerne med og kjemp mot kapitalismen - bli med i Rød Ungdom!

For VI VIL at folk skal styre samfunnet sjøl, hver dag, hele året - ikke bare putte en lapp i en kasse annethvert år. Vi vil at verdiene som skapes i Norge skal kontrolleres av det norske folket i FELLESKAP og brukes til å trygge ALLES framtid og velferd - ikke til å gjøre noen få Kjell Inge Røkker styrtri! Vi krever demokratisk styring av økonomien. Vi krever slutt på et system der profittjaget raserer miljøet, skaper usikkerhet og økende fattigdom, og reduserer mennesker til brikker for å tjene penger!

Gjør det rette - gjør opprør!"

11. Bruk få og enkle ord - snakk så folk forstår deg
12. Unngå småord som lissom, trur jeg, ikke sant, kanskje
13. Varier stemmen
14. Bruk kroppsspråk
15. Bruk gjerne humor og snakk i en lett tone
16. Unngå å bruke for mange tall
17. Ikke ta alle fakta for god fisk
18. Unngå å bli for aggressiv
19. Vær forsiktig med banning, klisjeer o.l
20. Unngå handliger som avleder oppmerksomhet fra det du vil si
21. Stol på deg sjøl!

Startinnlegg av Aslak Sira Myhre

Eg hette Aslak, å eg representere Rød Valgallianse. Eg har tenkt å bruga åbningssinnlegget mitt te å sei litt om koss me i Rød Valgallianse meine at verden ser ud.. For desverre så ser an ikkje særlig bra tid. Forskjellane på den fattige og den rige delen av veden bler bare større, å samene me det så bler nøden i den fattige verden og større. På same måden så vokse miljøproblemå for kver einaste gang verdens politikårelite samle seg å drik-ke sjampanje mens di seie di ska løysa di. Å de e desverre någe di gjørr ofte.

Situasjonne e blitt såpass galen at te å me i Norge, så et av verdens allår rigaste land så har me brynnt å mer-ka det. Over 100.000 menneskå så ikkje har någe større ønske enn å skaffa seg ein jobb bler nekta det. Folk dør i kø mens di vente på å få behandling på sjukehus. I Bergen e det i dag 27500 så vente på behandling.

Miljøproblemå bler verre og i Norge, miljøbyen Bergen har ebstemt seg for at måden å løysa miljøproblemå på e å bygga flerne veiår å kjøra merre bil. Folk i Norge får det ikkje lengår bere for kver dag, tvert imod så bler presset i skolesystemet, kampen om jobbane å køane i systemet større å større.

Me så e onge idag må slåss for å komma inn på vidaregåande

Herskerteknikker i skoledebatten

I skoledebatter kan en ofte bli møtt med herskerteknikker fra breiale debattanter og noen ganger fra folk i salen. Ikke la deg vippe av pinnen, men registrer at det blir brukt herskerteknikker som er ment for at du skal føle deg dum. De vanligste herskerteknikkene i en debatt er:

1. Usynliggjøring

Rød Ungdom er ikke alltid ordstyrerbordets yndling og en kan ofte oppleve å bli direkte usynliggjort av dem når en forsøker å tegne seg. Annen usynliggjøring er hvis ingen tar hensyn til innlegga dine eller svarer på spørsmål de får fra deg. Vær synlig. Vis tydelig at du ønsker ordet så salen også ser at du blir oversett. Hvis politikere ikke svarer på spørsmål: hold et nytt innlegg og krev svar.

2. Latterliggjøring

En del innlegg mot Rød Ungdom er direkte latterliggjøring av hva vi mener. Annen latterliggjøring kan være at folk i salen ler eller buer. Vi har forsøkt å lage mulige svar og retorikk på noe av spydige kommentarer og latterliggjøring av Rød Ungdom. Ta utdritting med fatning. Si det du har tenkt å si uansett. Mange

skole, så må me slåss om å komma inn på vk 1 og 2, så ska me slåss om utdanningsplass, bler me ferige me de ska me slåss om jobbar, å bler me gamle nok te de, så må me fåen meg slåss for å komma inn på aldershjem åg. Me i Rød Valgallianse meine at det e heilt for-jævli at folk ska måtta oppleve dette.

Å me meina at politkarane så sidde her e blant di ansvadige for at veden ser sånn ud. Det eina e at AP, Høyre, KrF Sv Venstre å forsåvidt mange andre har stemmt gjønå møye av den driden så me ser i Bergen idag. Det an-dra e at disse politkarane e forsvarar av det systemet så kjøre verden på rauå. Me i Rød Valgallianse e de ei-naste partiet så for å løysa di store problemene dagnes system har skapt å skabe, me ønske å sjifta system. Me vil ha et aent samfunn kor folk sjøl styre. Me vil ta maktå fra politkarane å pengefolkå gje an te dokkå. Me vil ikkje ha et system kor tanken e å tjen a mest muligst fortast muligst. me vil ha et sytem kor folk sine ønskå åg behov komme fysst. For folk vil ikkje ha miljøproblemå, arbeidsledighed å sjugehuskø. Å bare gjønå at folk sjøl slåss å at folk får maktå kan me kvitta oss me di problemå. derfor e RV någe for seg sjøl, et parti med folk, mod maktå, så slåss på stortiget for at maktå ska ud av stortinget og vekk frå Kjell Inge Røkke, å havna hos folk.

opplever buing, klapping i løpet av samme debatt. Folk i salen kan hate Rød Ungdom for hva vi mener om skatt, men synes vi har et supert innlegg mot Krf om abort.

3. Tilbakeholding av informasjon

Som regel er det meste rundt debattene formelt og korrekt, men det kan hende at f.eks AUF har ansvar for invitasjonene til debattene ikke sender oversikt over skoler og debatt-tider til Rød Ungdom. Eller at ALLE visste at det var en utradisjonell debatt, unntatt Rød Ungdom. Finn deg ikke i å ikke få informasjon. Bruk det i media, klag og mas!

4. Krymping

Du blir ikke tatt seriøst fordi du er revolusjonær, får kommentarer som «Du vokser av deg de radikale nykkene om en stund», eller du er den yngste i panelet (15 mens alle andre er broilere fra 20 og oppover). Hvis du syns det er ekkelt å være yngst: Si med engang at det er kjipt å være den yngste blant broilergjengen. Folk har ofte respekt for at unge folk er i debatten. Se ellers på mulig retorikk mot latterliggjøring. Et svar kan være: Du fra AUF tar meg tydeligvis ikke seriøst, men jeg syns det er seriøst at bla bla...

Om å snakka for store forsamlingar

Her kjem nokre innspel om å halda innleingar og innlegg i debattar. Mange av oss ser på dette med ein viss angst, og det er ikkje så rart, sidan dei ferraste har lang trening i å snakka for fleire hundre menneske, og enda mindre; gjera det med "motstandarar" til stades. Men tusenvis av vanlege norske ungdommar har vore med i skuledebattar og klårt det heilt fint, og RU-arar er stort sett langt meir skolerte enn dei fleste andre, så vi reiknar med å gjera det bra i år og.

Fylgjande tekst er utdrag frå ei innleiing vi har fått av Tron Ogrim. Ho vart halde for Operasjon Dagsverk i 1990. Hugs dette, for det vil nok prega innleiinga eit par plassar. (OD gjekk til Peru dette året). Vi har tatt med dei delane av innleiinga vi trur kan vera relevante for oss som skal ut i skuledebattar.

Tron Ogrim:

Det første og mest avgjørende: Er du overbevist om det du skal si sjøl? Er det klart inni deg, at dette er riktig og viktig og nødvendig, og dessuten veldig bra? For hvis det er det - hvis du syns det du gjør er nødvendig, og hvis du er stolt av det - så får du det til! Overbevisninga kommer først! Har du den inne, overbevisninga, den sterke følelsen av at detta er riktig og bra og du gjør noe du kan være stolt av - så går resten bra. Det er grunnlaget! Det er det første poenget.

Jobb i grupper!

Det andre poenget, som er nesten like viktig når dere skal forberede dere på å snakke i forsamlinger - det er: Jobb i grupper! Med sånt som du syns er vanskelig, jobb sammen med andre. Bare 2 er nok. Flere er bedre. Men er det ting du stopper opp på - ting du er redd for, eller ikke kan, eller argu-menter du ikke kan møte eller hva som helst - kom sammen med andre! Si fra. Diskuter det. Hørt på forslag. Få hjelp og gi hjelp. Poenget er: du får til i grupper ting du ikke får til aleine. Ting du trur du slett ikke kan klare går når du får dis-kutert dem i grupper og får hjelp av andre.

Alle kan snakke!

Så til dette med å snakke i forsamlinger. Kan du klare det?

Kan du snakke?

Det første og viktigste er: Alle kan snakke!

Du snakker med venna dine. Du snakker med mora di eller lærern din. Du er nødt til å overbevise, forklare noe. Klarer du det? Du klarer det bra, hver dag! Eller du skal fortelle noe interessant som skjedde deg, sånn at folk du kjenner hører etter. Går det bra? Det går bra! Jeg har vært medlem av fagforeninger der jeg var kjent for å være så liddelig god til å snakke. Men mange folk var mye flinkere til å snakke over kaffebordet enn jeg! Det var folk som var suverene over kaffebordet. Vittige, du kunne le deg skakk! Jeg kan ikke det. Nå skal jeg fortelle en vits:

Veit dere hva ørnen gjør når den er forkjølet? Den går til ørne-nese- og halslegen!

Dere skjønner at det var folk som var morsommere enn meg? Nå var det folk der som var de mest livlige, spennende folka til å snakke over kaffebordet, mye bedre enn meg. Men når de kom opp på en talerstol i fagforeninga blei de stive som dei fleste andre Og så snakka de sånn: « I angjeldende sak er det viktig å påpeke at vi

forventer resultat ved bruk av de adekvate virkemidler..., " Så støvete at det knirka. Akkurat som politikere. Og folk sovner!

Vær deg sjøl!

Nå - se på dem folk liker. På Hanna Kvanmo. Eller på Carl i Hagen som jeg ikke har noen sans for. Han liker ikke meg heller - han nekter å møte meg på møter, for jeg har banka ham noen ganger - men i forsamlinger er han en veldig dyk-tig taler.

Åssen er dem? Assen er Hanna og Carl I? Folk tenker: dem er seg sjøl. dem snakker sånn som folk gjør hjemme i stua! Og det er det som er hele vitsen!

Du skal lære å snakke sånn som du gjør ellers. Sånne set-ninger. sånne ord. Sånn dialekt. Du skal stå på den stolen og prate sånn som du hadde gjort over kjøkkenbordet hjemme. Da prater du bedre enn 155 av 157 stortingspolitikere og alle statsministre i dette landet etter Gerhardttsen. Da hører folk på deg.

Men åssen skal du få til det? Det er ikke bare lett, men det går. Du skal ikke få til noe merkelig, noe nytt og magisk. Du skal bare klare å være deg sjøl! Du har det i deg! Du kan snakke, du har snakka titusener av timer..

Jeg har et mentalt triks her. Jeg syns det er nyttig å tenke på en eller et par personer. Ikke tenk på hele salen. Tenk på venninna di eller kameraten din eller en du diskuterer med når det går bra. Du står der oppe og snakker til henne.

Jeg veit om folk som har fått til ting med en gang, bare ved å huske på at de skal være seg sjøl og snakke som om de sitter hjemme sammen med kameraten sin!

Forbered deg!

Det andre grunnprinsippet er forberedelser.

- Sett deg ned og tenk på dem du skal snakke til. Du skal overbevise venninna di, som du kjenner.

Du skal overbevise henne. Hva er det hun lurar mest på? Hva trur du kan overbevise henne? Det skal du ha med.

- Det skriver du ned, lager et innlegg.

- Øv deg. les det høyt. Se på klokka. Blir det langt, så vær klar over at du får ikke med all verden. Ta med det du syns er aller viktigst. Kutt ut resten.

Mange syns det er flaut å stå på rommet sitt og snakke for veggen. Men gjør det! Det er veldig nyttig. Du blir tryggere. Du slipper å bli så lang at du bare kommer halvveis. Les for veggen!

Nå skal jeg sammenfatte det viktigste jeg har sagt til nå. skriv det ned: Det er fire saker:

- 1) er du overbevist, er du stolt av det du gjør, så går det bra!
 - 2) jobb i grupper, be om hjelp, diskuter alt du syns du ikke klarer sjøl!
 - 3) du har det i deg. Det er bevist at du kan prate. du skal bare være sånn som du er, være deg sjøl, flytte det over på talerstolen.
 - 4) forbered deg. tenk på noen du kjenner som du skal overbevise. skriv, les høyt, og ta tida på klokka!
- Dette er alt det viktigste. Klarer du detta, så går det bra. Garantert. Det er helt sikkert!

Om språket du skal bruke

Hovedregelen her er at det skal passe i munnen på deg - det skal

være sånn som du snakker, mest mulig vanlig. Noen regler:

Noter: Unngå fremmedord og lange, vanskelige ord.

«Når det gjelder de sosiologiske langtidsvirkninger av mangelen på utdanningstilbud sett i sammenheng med fattigdommen i det peruvianske samfunn, vil jeg påpeke at det er et velkjent fenomen at det skjerper økonomisk deprivasjon og fører til asosial atferd." Hva betydde det jeg sa nå? At arbeidsløshet og mangel på skoler i Peru gjør at folk blir enda fattigere, og det blir mere kriminalitet! Er ikke det greiere å si?

Ikke si: dog, kun, påpeke osv. **Noter:** Stryk alle ord du ikke bruker når du snakker til daglig! Samme regelen gjelder for setninger. Pass opp for lange, innvikla setninger! **Noter:** Korte, naturlige setninger, sett punktum!

Litt om tall: Pass opp for å ramse opp en masse tall og statistikk, sjøl om den gjør kraftig inntrykk på deg. Husk at tall er lettere å forstå når du leser enn når de blir lest opp. Og mange kloke mennesker har vondt for å skjønne ting av tall. Ikke si: 68,9 % av barna er underernært. Si: De fleste barna er underernært. **Noter:** Unngå å bruke statistikk og tall.

Det er fint å løse opp folk med en vits eller god historie, hvis du får til det.

Les innlegget høyt når du er ferdig med å skrive det, tenk at du holder det for den forsamlinga du skal holde det for. Stryk ord og formuleringer som lyder unaturlig i munnen din! Understrek ord der du vil legge vekt. Skriv pause i mar-gen der du vil ha pause! **Noter:** Les høyt! La gjerne noen du liker høre på og kritiserer! muttern eller bruttem eller en kompis eller kjæresten!

Om ærlighet

Hvem liker dere når de snakker? Folk som er naturlige, og som ikke bløffer, men er hederlige. Hvem er det folk flirer av? Politikere som aldri kan innrømme at de er tatt i en bløff, men må late som om de er allvitende. Det skaper ikke tillit, men mistillit.

Når du snakker, så ikke prøv å være verdensmestere. Ikke prøv å late som om du veit alt om Latin Amerika og Operasjon Dagsverk og alt ellers. Det betyr at i ei innledning er det viktig å ikke prøve å late som om du er ekspert. Du er ikke det, det veit alle, men du syns Operasjon Dagsverk er viktig og bra, og du veit veldig godt hvorfor du syns det.

Ikke bløff. Hvis du har trøbbel og ikke veit noe, så skal du tvert imot innrømme det. Det liker folk. De liker ærlighet. Vi kommer tilbake til det flere ganger.

Noter: Ikke leik allvitende professor. Vær ærlig.

Tilslutt: Et forbud.

Det er et problem mange beskjedne og litt sjenerte folk har. Det er at de kommer opp og sier:

- "Ja, det jeg har å si er kanskje ikke noe nytt og viktig." De unnskylder seg for å gå opp og snakke! Det er særlig et jente-problem, fordi jenter er oppdratt til at de skal være høflige og snille og ikke stikke seg fram.

Det får du ikke lov til! Hvis du skal holde et innlegg om Operasjon Dagsverk (les: Rød Ungdom og det revolusjonære alternativet), som er så bra, så skal du være stolte av det! Da har du noe viktig å si, og du har forberedt deg, eller i hvert fall tenkt gjennom det, og det er nyttig og bra at du prater!

Hvis du da våger å be om unnskyldning for at du åpner kjef-ten, så skal jeg komme og knyte sammen øra deres i sløyfe bak på hue! Skjønner du det?

Noter: Ikke be om unnskyldning for at jeg prater! Da kommer øgrim og knytter sammen øra mine!

.....
(Her har vi saksa vek avsnitta om å skriva innlegg, for dei var

ganske OD-tilpassa. Dei viktigaste poenga er:
-Innlegg er helst tredelte, med innledning, hoveddel og avslutning.
-Innledninga skal vekkje merksemda til publikum. Start gjeme med "ei sjølvopplevd historie" eller andre ting som folk vil høyra på.
- Ha ei kort og klår avslutning, som oppsummerer det viktigaste og set eit skikkeleg punktum for innlegget. Slutten bør gjerne vera slik at du kan bruka han sjølv om du får dår-leg tid, og må bryta av før du var ferdig med heile innlegget ("nofår eg dårleg tid her, men til slutt vil eg seia at »)

Framføring

Nå skal vi ta noen råd for framføring av det innlegget du har skrivi. Det er ferdig. Du har lest det opp, du veit hvor langt det er. Så skal du opp på talerstolen. Hva gjør du da? **Noter:**

1) Snakk mest mulig normalt. Bruk dialekta di! Ikke vær kunstig, ikke legg deg til stive talemåter du ikke bruker til daglig. Vær deg sjøl!

2) Snakk til salen. Ikke se i taket /jeg gjør det/ i veggen, ut vinduet - se utover. søk gjeme øyenkontakt med forskjellige folk: se dem inn i øya!.Det gjør du når du snakker til folk vanligvis, ikke sant? Du ser ikke vekk, du ser på dem, ser dem inn i øya? Vær vanlig!

3) Opp med kjeften. snakk HØYT og TY DE LIG! Dette er et problem for en del folk - særlig noen jenter, som har lært at de skal snakke så lavt og stille, med svak liten stemme så ingen på bakerste benk kan høre dem. Og så er det noen, sånne som jeg, som hr n tends tl å muml å sluk ord.

Det er bare å trene på det: Få munnen OPP! UT MED ORDA; FRAM TIL FOLK MED DET DU HAR Å SI!

4) Ikke snakk monotont: Bruk det vanlige tonefallet ditt! Lille Petter som leser i leseboka si, han leser sånn. Else-ror-i-en-båt-hun-har-en-blå-ball. Ikke vær som lille Petter, ikke les stivt som en maskin. Vær vanlig, vær deg sjøl, la stemmen svinge opp og ned! (Husk: Du har understreka der du skal ha trykket!)

5) Bruk kroppen din! Understreker du et poeng, så bruk gjer-ne hånda. Poenget er ikke å veive med anner og bein, men å bruke kroppen når du snakker som du gjør vanligvis. Vær deg sjøl!

6) Ikke avled tilhørerne med å klø deg, ta deg i ansiktet, tryk-ke på kulepennen, riste i papirene eller noe sånt! Da blir de så opptatt av alt det rare du gjør at de glemmer å høre etter!

7) Ta det rolig, slapp av! Særlig hvis du er nervøs, kan du godt passe på å gå rolig opp når du skal snakke. Pust rolig inn og ut før du begynner. Ta pauser mellom avsnitta dine. Du har notert hvor, ikke sant! Pust!

8) Hvis noe går gæli, så si det til tilhørerne. De er snille og syns ikke det gjør noe! Du kommer opp og så har du innlegget ditt på tre ark. Så mister du ark 2 på gulvet. Da sier du: Unnskyld meg et øyeblikk så jeg kan finne igjen hvor jeg var! Så tar du litt tid til å orientere deg og begynner igjen der du slapp. Du blir nervøs og redd for å snakke mens du står foran en masse folk. Kanskje du tilmed får jernteppe! Hva gjør du da? Kanskje du skal si det! Si: Nå er jeg veldig nervøs, for jeg er ikke vant til å snakke til så mange mennesker, men jeg vil gjerne snakke ferdig for jeg syns Operasjon Dagsverk er så viktig. Åssen trur dere folk reagerer på det? De fleste liker det, fordi de syns det er ærlig sagt! Åssen ville du reagere? Mange tenker at det er ikke så lett å stå der oppe; og du er et menneske som tør si det. Det er ålreit gjort!

Til skuledebattantar

Her har vi skrivne ned nokre råd og synspunkt basert på røynsler med skuleval. Dette er ikkje ei oppskrift på korleis ein bør gjera det. Sjølv om du kan ha nytte av det som står her, er det viktigaste at du gjer dine egne røynsler, og gjennom dei finn ut kva som er lurt og ikkje lurt for deg å gjera i skuledebattar.

Før debatten

Kom i god tid, snakk med folk du treff i skulegarden eller i gangen før debatten. Del ut flygeblad. Spør om kva dei synast om skuleval og den slags ting. Jo meir ein gjer slikt, jo mindre "poitikar" blir ein, og desto meir populær, stort sett.

Gå på do! Gjer du det ikkje rett før debatten risikerer du må bruka halve hjernen på å tenkja om på om du skal gå på do midt i ordskiftet eller ikkje. Det er ikkje så lurt. Når du fyrst er på do, ta ein kikk i spegelen, det er betre å oppdaga at du har kaviar i panna eller smekken open før debatten enn etterpå eller midt under.

I debatten

Sjå opp og snakk munnleg. Eg har eit par gangar fått høyra at « det var eit bra startinnlegg du hadde, men må du sjå ned på arka og lesa på den måten? ». Dette seier meg at det er lurt å sjå ut i salen og ikkje så mykje ned i manus. Bruk det skrivne innlegget som ei støtte du kan nytta dersom du ikkje hugsar kva du skal seia.

Om å få ordet

Ein må tekna seg heile tida! (Dersom du ikkje får veldig lyst til å ikkje seia noko, då.) Det er fult mogleg å få ordet berre ein gong og til og med null gongar i debatten, dersom ein ikkje er litt frampå. Skal ein få ordet må ein ofte masa om det. Og RV er ikkje alltid det partiet ordstyrarane har veldig lyst til å prioritera. Det funkar ikkje å vera "snill" og ikkje masa om ordet og så håpa at ein skal få det når ein først teiknar seg for ein gongs skuld. Det som funkar er å teikna seg heile tida, for då ser alle i salen at RV vil seia noko, og det legg eit press på ordstyraren, som sjølv sagt ikkje vil at folk skal meina han eller ho driv med partisk ordstyring.

Banning

Ikkje bann! Folk reagerer stort sett negativt om nokon sit og seier "faen" heile tida. Det er sjølv sagt ikkje veldig ille om ein seier «jævlig» ein gong eller to, men stort sett er det nok lurt å leggja seg på ein lågare bannefrekvans enn dei fleste av oss har til dagleg. (Kan lett bli faen i hælvetete partien - verden er for jævlig er en beskrivelse, men gjør at vi lettere bruker opp kvota).

Stå eller sitja?

«Skal eg reisa meg eller bli sitjande?» Dette kan skje: Krf har fyrste åpningsinnlegg, sitjande. Så er det AUF sin tur, og han reiser seg og går rundt på scenen mens han fortel vitsar og drit ut Unge Høgre, til stor applaus. Så er det din tur. Skal du stå eller sitja? Stort sett er det nok lurt å gjera det ein synest passar best for seg sjølv, det som kjennast best. Om ein vel-ger å bli sitjande etter et AUF- eller Unge Høire-"Show", kan ein av og til vinna litt på å seia at "Eg har ikkje vore på sånn snakkekurs i Unge Høgre der du lærer å gå omkring medan du pratlar, så eg trur eg blir sitjande her.." eller liknande.

Dersom alle dei andre gjer det same, er det ikkje veldig lurt å gjera det motsette. Til dømes; dersom alle dei andre partia står og hæld innleiing, er det kanhenda ikkje så lurt å bli sit-jande, og ta den vitsen med Unge Høires snakkekurs...

Om applaus

Applaus er viktig i skuledebattar. Til dømes er det mykje enklare å vera debattant når mange klappar for det du seier. Ofte er det slik at dei partia som får mykje applaus etter fyrsteinnlegget er dei som blir "viktige" i resten av debatten (ikkje alltid). Det vil seia at elevlar som ikkje er spesielt enga-sjerte gjerne merkar kva 2-3 parti som får mest applaus, og så fylgjer då med på kven som "vinn" av desse partia. Altså: Det er ofte mykje verdt å få ein del applaus etter fyrsteinnlegget.

Korleis får ein applaus?

For det fyrste: "Mest mogleg applaus og stemmar" er AUF sitt mål, ikkje vårt. Vi er der for å koma fram med revolusjo-nær politikk og helst få organisert ungdommar etterpå. Og ofte er det ikkje mogleg å få veldig mykje applaus for å vera re-volusjonær, slik er det berre, mange stadar i 1997.

Men sjølv om vi ikkje vil leggja opp innhaldet i det vi seier atter kva som gjev mest applaus, er det mogleg å jobba med måten vi seier det på. I dette heftet gjev vi nokre tips. Dei mest konkrete finn du i fakta/politikk-delen, i boksar som heiter "mulig retorikk". Dette er forsøk på å framstilla politiske poeng på ein kortfatta og "slagkraftig" måte, som kan brukast i debattar.

Ikkje sei så mange ting

Ikkje sei ein masse ulike ting, ikkje prøv å få plass til mest mogleg på kortast mogeg tid. Det er betre å seia ein ting på 10 måtar enn å sveipa innom 10 ting, så lenge den eine tingen er noko du tykkjer er viktig. Eit døme på dette:

Under EU-kampen utvikla AUF eller nokon ein retorikk som rett og ska var å remsa opp kven som er for og kven som er mot EU. "Bøndene er mot EU. Fiskarane er mot EU. LO er mot EU. Miljørørsla er mot EU. Ungdom er mot EU, med 60 % nei i skulerøystingane. Og Høyre, Frp, Regjeringa og NHO er for. Er det vanskeleg å velgja side???" Lista over nei-sida ver andå lengre, men eg hugsar ikkje alt. Dette er å trekkja eit poeng ut i langdrag, ein kunne sagt det same med langt færre ord. Men det kan funka reint retorisk, og det er poenget! Vi må finna måter å seia dei viktigaste poenga våre på som får salen engasjert, og som kan utløysa applaus.

Eit innlegg må avsluttast!

Eit viktig råd: For at salen skal klappa, må dei få vita når dei skal gjera det. Det er mogleg å halda eit innlegg som eigent-leg er dritpopulært og som folk har tenkt å klappa for og framleis ikkje få applaus. Korleis? Jo, dersom du avsluttar litt fomlete, eller på ein måte som ikkje gjer at folk skjønar at no var du ferdig, vil det gå eit sekund eller to med tystnad når du har avslutta. Og då kan det skje at mange av dei som hadde tenkt å klappa tenkjer at "oj, det er jo ingen som klappar for dette", og då tør dei ikkje starta sjølv heller, og så blir det ing-enting. Dette tyder: Dei siste 3 orda er veldig viktige, dei bør setja eit klår punktum for innlegget. Den mest ekstreme (og ofte ganske vellukka) varianten av dette er å avslutta eit anti-rasisksk innlegg med "Og dei som er mot rasisme, klappar no!". Men stort sett kan ein ikkje gjera det på den måten, det passar seg ikkje å seia "klapp no!" så ofte. Men det er ikkje veldig lett å finna på ein elegant slutt når du står der og har mykje meir du skulle sagt, men så må du avslutta fordi tida er ute. Så kva gjer ein? Det einaste ein kan gjera, bortsett frå å ha mykje trening på å improvisera avlut-ningar, er å ha skrivne ned den avlutninga før ein byrjar prata. Skriv ned 1-2 set-riingar som du meir-ner vil fungera som ein slutt eit klårt punktum, og så har du dei klare til av-

slutninga, uansett om du får dårleg tid eller ikkje.

Men kva gjer du når du står der, får dårleg tid, og absolutt ikkje har ein elegant slutt på lager? (Noko som skjer ganske ofte, med meg i alle fall.) Tja, det er jo ikkje så lett. Det er ikkje lurt å seia "eg skulle egentleg sagt mykje meir, men..." el-ler «Det vart sikkert litt dumt sagt, men...". I mange saman-hengar kan du bruka det magiske trylleordet, ordet som kan setja ei

Eit klårt punktum for dei fleste innlegg, uansett innhald, og til og med verka litt sympatisk. Ordet er "Takk!". Det kan til og med passa bra etter ein litt fomlande sistesetning. «Takk» rett og slett, for merksemda frå salen, ein svært van-leg, høfleg ting å seia i offentlege samanhengar; og heilt ut-vetydig eit punktum for innlegget, som gjer at dei som vil klappa veit at no er tida inne.

Heiagjeng

Eit triks: Snakk med RUarane på skulen eller andre Gode Mennske, og få dei til å vera heiagjeng. Sjølv sagt ikkje krampeaktig klapping kvar gong du drikk brus under debat-ten, men nokon som kan vera tidleg ute og syta for at klap-pinga kjem i gang på høvelege tidspunkt.

Kven snakkar vi til?

Kven er det vi snakkar til? Heile salen eller "dei radikale" el-ter "arbeidarungdomen"? Dette trur eg må variera mykje frå gong til gong. Det som alltid står fast er at vi snakkar mykje til dei som kan trekkjast med på møte, studiesirkel e.l. seina-re, dette vil ofte vera "dei radikale".

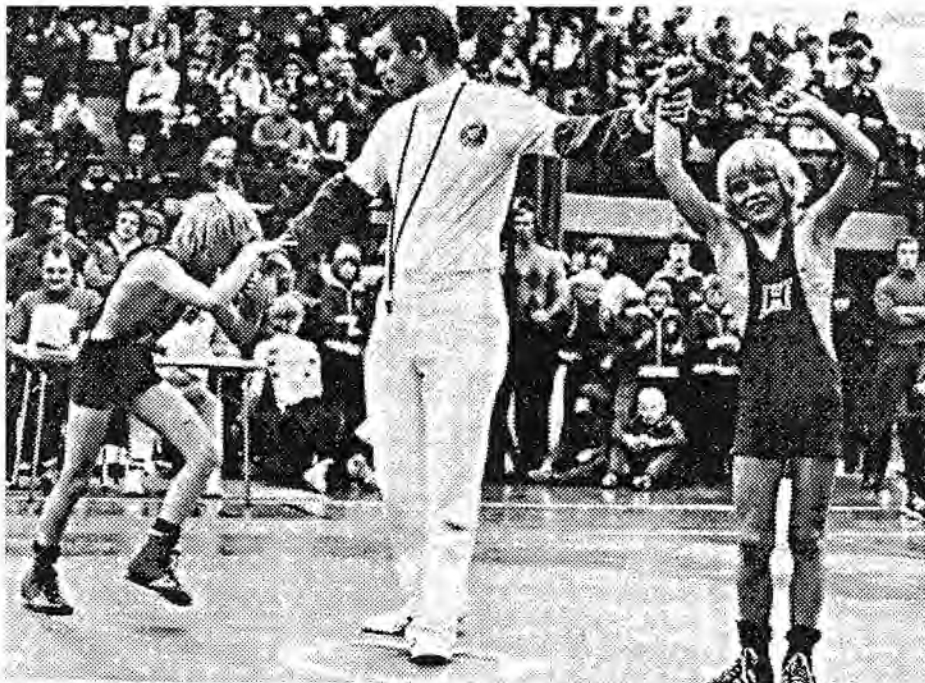
Men når det gjeld sjølve debatten, kjem det veldig an på stemninga kven ein kan "prata til". Om salen heller i raud ret-ning, og det er mogleg for SU og RU å få mykje applaus, kan ein snakka til heile salen og prøva å "vinna" debatten. På sli-ke skuler får vi gjerne 15-20% eller meir. Andre gongar er slikt heilt umogleg, FpU og Høyre

er rå-populære, og AUF blir skjelt ut for å vera kommunistar. Då er det ikkje like lett å snakka til "heile salen" for å "vinna". Då er det ofte betre å overtyda seg sjølv om at det finst radi-kale folk i salen, det finst jenter som kan forstå jentepolitik-ken vår, det finst "arbeidarungdom" som vi kan prøva å nå med anti-NHO-antirasisme. Sjølv om vi kanhenda aldri får den minste applaus i ein slik sal (fordi dei 10% som liker RV ikkje tør klappa når ingen andre gjer det), er det framleis mogleg å gjera ein veldig god jobb i høve til desse 10 prosent av ele-vane. Det kan vera mogleg å få med nokon på studie-ring, møte, bøllekurs etc, uansett kva prosent vi får i røystinga på skulen.

Kven styrer debatten?

Vi må prøva å setja premiss for ordskiftet sjølv. Du veit kva som er det viktigaste du har tenkt å seia til elevane i salen, og det seier du. Om det kjem spørsmål om Pol Pot, eller debatten går i alle moglege irrelevante retningar, hald deg så mykje som mog-leg til det som er dine viktigaste poeng. Dette kan til dømes vera at kapitalismen må avskaffast, og folk må sjå til å bli med i Raud ungdom og stri for sosialismen. Sjå for deg den-ne "bodskapen" og dei argumenta du har for dette som din "base" i ordskiftet, og når nokon pratar om noko som er langt frå basen din, freistar du å koma tilbake til det som er viktig for deg å få prata om. Dette er serleg viktig dersom andre parti freistar "setja deg ut av spel" ved å seia Stalin eller noko slikt. Då er det viktig at du har klårt for deg kva som er din viktigaste bodskap, så kan du heller be fyren frå Unge Høyre svara på kvifor han kjem trekkjande med Russland på 20-talet når RU ynskjer å endra Noreg på 90-talet, i staden for å gå inn på ei lang drøfting av kva som var bra og dårleg i Sovjet på 30-talet.

(Dette er sjølvsagt ikkje alltid like mogleg, ein bør jo unngå å framstå som ein einspora tulling som sit på ein eigen planet og ikkje høyrer kva resten av verda pratar om under debatten.)

Debatter kan gå heftig for seg. Vinneren av denne debatten til høyre på bildet.

Retorikken i heftet

I dette heftet og de neste valgkampeftene finner du en del stoff som både er analyse og retorikk, på noen områder som kan bli viktige i valgkampen og særlig i skoldebatter. Vi har ikke laga en ferdig «snakkepakke», men vil forsøke å samle og lage så mye forslag til innlegg og retorikk som er mulig før valgkampen starter. Skriv gjerne ned deler av innlegg du syns er bra, gjør om det du føler ikke høres naturlig ut når du snakker. En lur ting kan være å lage sin egen «snakkepakke»; med fakta og innlegg på de temaene du er usikker på. Det er lurt å ha med seg innleggsforslag og fakta sjøl om du føler deg trygg på alt. Det er noe som heter hjernteppe og det kan ramme den mest drevne taler. Da er det alltid godt å kunne kremte, kikke ned på arket sitt og fortsette!

Ikke si akkurat de samme tinga

Ein del tekstar er satt i ramme. Dette er framlegg til retorikk, altså forsøk på å laga setningar som skal vera eigna til debattar. Det vil si at dei bør vera kortfatta, poengterte og "ligga godt i munnen", altså ha eit munnleg språk.

Vi har ikkje laga desse tekstane for at alle RU-arar skal seia akkurat dei same tinga om ein del spørsmål. Folk er vel-dig ulike, og stort sett vil du seia ting på ein litt annan måte enn eg vil, og difor kan ikkje eg skriva retorikk som passar perfekt for deg. Men tekstane som er kalla "mulig retorikk" kan vera nyttige likevel.

-Dei er noko å diskutera ut ifrå. Gå saman med andre, framfør retorikken, diskuter kva de tykkjer er bra, dårleg, rett eller gale, og jobb med å skriva om slik at det blir akkurat slik som du ville sagt det. Dette er viktig trening.

-Det kan vera enkelte setningar, uttrykk eller heile tekstar du synest er bra, og då skal du ikkje vera redd for å bruka ting akkurat som dei er.

-Heftet kan vera eit slags oppslagsverk under debattar, der du kan lesa gjennom ein "mulig retorikk" for å få idear til noko å seia hvis du står litt fast og skal prata om ikkje lenge.

-Det kan vera setningar eller tekstar du kan bruka i start-innlegg eller sluttinnlegg, ein slags byggeklossar som kan hjel-pa deg med å byggja dine egne ting.

Ikkje driv med høgtlesing!

Det vi trur vil fungera dårleg, er å lesa "mulig retorikk" rett ut frå heftet under debattar. Dette skal vera munnlege, spontane greier, og å lesa høgt noko nokon andre har skriva, vil al-dri verka serleg spontant. Å lesa opp ferdige svar i debattar blir ikkje teke imot med jubel av elevane, dei vil gjerne at de-battantane tenkjer sjølve og ikkje berre les opp kva partikon-toret har skriva. I tillegg er det lettere for de andre partia å ta oss i debatten om alt vi gjør og sier er forutsigbart.

Øv deg i lag med andre

Retorikk som er ferdig på førehand kan vera svært nyttig i debattar. Det kan vera eit døme du har brukt fleire gongar før, ein vits som passar bra, eit resonnement du "kan utanat», tek-star frå dette heftet, osv. Det viktige er at dette må vera ting du har "inne i deg", sjølv om dei er tenkt ut på førehand ligg dei lagra like naturleg som fyrste vers på nasjonalsongen, og det er berre å ta dei fram når du treng dei. Sjølv sagt er ikkje så mykje av det ein seier i ein debatt slike ferdige "byggeklos-sar", men det er veldig nyttig å ha ein del på lager.

Måten å byggja opp eit lager av retorikk på er gjennom praksis. Debattar er den mest lærerike praksisen, men ein kan lære ein masse gjennom å diskutera på gata, eller gjennom lik-som-debattar med andre RU-arar. Jo meir trening du har i å diskutera, jo mindre redd er du for at du skal få eit spørsmål du ikkje klårer å svara på, og du blir betre til å takla det når du fyrst er i ein litt vanskeleg situasjon. Om mest av alt: Du blir betre til å få fram det du vil seia, alle dei gongane du har fått akkurat det spørsmålet du vil svara på, og det er det som skjer oftast!

Sjå om du kan få bruk for retorikken i dette heftet, og hugs å lesa høgt! Du MÅ lesa ein tekst høgt, som om det var for ei forsamling, for å finna ut om han er noko du kan bruka i ein debatt-samanheng. Diskuter med kameratar i RU, og skriv egne ting. Vi vil gjerne ha alt de skriv og er nøgde med inn til sentralt. Vi kan senda ut retorikk medan valkampen går føre seg, og vi kan prenta ting i BV seinare. Ver med å ta ansvar for heile RU, ikkje sit og knug på gullkoma heilt åleine! Lukke til!

Debattrening

Det er en stor styrke å føle seg sikker på det grunnleggende i politikken til Rød Ungdom før du sitter i skoledebatten. Du blir mindre nervøs og ikke minst det vil være lettere å svare på spørsmål og begrunne innlegg. Diskuter ting du er usikker på eller uenig i. Gå sammen med andre, gjerne sammen hele laget eller et par stykker.

Her har vi satt opp en del påstander og problemstillinger til artiklene i heftet. Argumenter for og mot disse påstandene (en eller flere på hver side i debatten). Hva syns du er vanskelig å svare på?

Hvorfor vi stiller til valg

- Det går ikkje å vera mot heile parlamentarismen og så samtidig vera med på dette systemet sjølv, RV må velgja anten eller.

- Ved å stilla til val sprer de berre illusjonar om at demokratiet fungerer, ekte revolusjonære tek avstand frå parlamentarismen.

Lokalvalg i sikte

Hvorfor er vi revolusjonære?

- Kapitalismen har ført til enorme framsteg for menneska, og sjølv om systemet ikkje er perfekt, er det langt betre enn kommunismen.

- Det vil alltid finnast nokon som skor seg på kostnad av andre, det nyttar ikkje å avskaffa undertrykking, for mennesket er egoistisk.

- Sosialismen kan høyrast bra ut i teorien, men det kjem aldri til å fungera i praksis.

- Det er latterleg å snakka om ein arbeidarrevolusjon når ein berre har støtte frå ein eller to prosent av folket.

Er ikke parlamentarismen demokratisk?

- Ytringsfridom, organisasjonsfridom, ålmenn røysterett og hemmelge val sikrar at det er folkestyre i Noreg i dag. -Eg kan skjønna at ein pratar om revolusjon i latinamerikanske diktatur, men her i Noreg vil det aldri skje, for det trengst ikkje, og vi har lange demokratiske tradisjonar.

- At RU går inn for væpna revolusjon syner berre at de eigentleg ikkje er betre enn motstandaren. Vald løyser ingen problem.

- SU: Det er viktig at ungdom bruker stemmeretten sin i dette valget og sørger for at Frp ikke får stor makt.

- Uansett er det viktig at ungdom engasjerer seg. Om dere ikke stemmer Ap så bruk uansett stemmeretten deres.

Væpna revolusjon?

- Dere påstår at dere er for demokrati, men RV vil ha en væpna revolusjon og løse det med vold.

- Væpna revolusjon er et uttrykk for at nazisme og kommunisme er det samme. De vil begge ha et voldelig samfunnssystem.

Sovjet, Kina og Pol Pot

- RV viser sitt sanne ansikt ved at de har støttet de verste regimene i verden, masseorderen Pol Pot og diktaturene i Sovjet og Kina.

Jenteundertrykking

- RV sitter her og vil fremstiller jenter som svake og undertrykte. Vi vil vise at jenter har like muligheter som gutter.

- Unge Høyre: Alt dette snakket om skjønnhetstyranniet og kropp, de vil gjøre alt til politikk- hele livet vårt skal være politikk. Vi vil ha mest mulig frihet til egne valg og at minst mulig av livene til folk skal være politikk.

- RV vil forby porno og prostitusjon. De vil frata jenter å velge selv.

- KrF: Å forebygge abort og gjøre det vanskeligere for jenter å ta abort er å skjermes to liv, både den smerten det er å ta en abort for den unge jenta og skjermes livet til barnet.

Antirasisme

- Det er vel og bra med en human innvandringspolitikk, men det får være grenser - dere vil jo slippe inn alle sammen.

- Hvem skal betale for alle innvandrerne som kommer inn?

- Det er størst de rikeste flyktningene som kommer hit, det er mye bedre å hjelpe dem der hvor de er så derfor steng grensene.

FrP:

- Innvandrere er nødt til å lære seg norske lover, derfor er vårt forslag at hvis en innvandrere blir dømt for en kriminell handling skal han sendes rett ut.

- De fremmedkulturelle lever etter helt forskjellige regler enn oss andre, derfor er det viktig med en test sånn at de kan bli norske statsborgere de også på lik linje med oss andre.

- Vi er ikke rasister, men er mot særbehandling.

Lik rett til utdanning

- RV mener at elevene ikke kan velge skole selv, fordi de er imot fritt skolevalg.

- Unge Høyre er for gratis lærebøker og mener at næringslivet må betale, dette kan de gjøre gjennom reklamefinansierte skolebøker.

- Unge Høyre vil at elevene skal ha muligheten til å sette karakterer på lærerene, slik at det skal bli rettferdighet i skolen.

- Reform 94 er reformen som AP innførte og som har gjort skolen til et bedre sted å være for elevene.

- Unge Høyre mener RU mistenkeliggjør idealister som vil starte alternativer (privatskoler) til den offentlige skolen for å bare være ute etter penger.

Dette er påstander som dere kan prøve å argumentere for og imot. Gjerne del laget opp i grupper på to og to som kan argumentere mot hverandre. Samarbeid og finn de beste motargumentene sammen.

Startinnlegg/Innlegg

Les innlegga som er brukt som eksempler høyt. Hvordan fungerer de? Skriv egen startinnlegg og hold for laget

